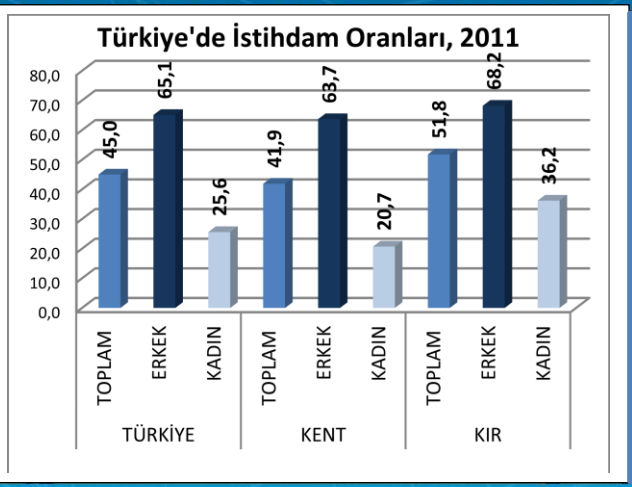

2012

MALATYA

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

MALATYA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ANALİZİ RAPORU

(2012)

SUNUŞ

Küreselleşme ile beraber dünyanın dolayısıyla ülkemizin en önemli sorunlarından biri haline gelen işsizlik, ilimiz Malatya'nın da en temel sorunlarından birisi olmaya devam etmektedir. Hızla artmakta olan nüfusun ihtiyaçlarını karşılamak için bir taraftan mevcut işletmeler üretimlerini artırırken, diğer taraftan da yeni sektörler ve bunlara bağlı olarak yeni hizmet kolları oluşmaktadır. Bu süreç işgücü piyasasının en önemli faktörleri olan işçi ve işverenlerin eşleşmelerini; işçi açısından yaşamını ikame ettirebilecek gelir üzerinden sürekli bir iş, işveren açısından sürdürülebilir bir üretimi sağlayabilecek eleman ihtiyacını beraberinde getirmektedir.

İşgücü piyasasının bir çok faktöre bağlı olarak konjonktürel dalgalanmalar sergileyen dinamik bir yapısının olması, piyasaya etki eden tüm kurum ve kuruluşların kendilerini sürekli yenileyen, piyasadaki değişimleri yakından izleyebilen ve gerektiğinde müdahale edebilen bir yapıya bürünmelerini zorunlu kılmıştır.

İşgücü piyasasının söz konusu dinamik yapısı, piyasa ihtiyaçlarına en etkin ve de verimli bir şekilde cevap verilebilmesi, bilimsel bir metodolojiye dayanılarak hazırlanmış işgücü piyasası araştırmaları ile mümkün olabilmektedir.

Bu rapor; Malatya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından Malatya ilinde Eylül-Ekim 2012 aylarında 10 ve daha fazla işçi istihdam eden, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslar arası kurum/kuruluşlar dışındaki sektörlerin baz alındığı İşgücü Piyasası Araştırması sonuçları üzerinden hazırlanmış olup, 2013 yılı İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu çalışmalarına önemli ölçüde ışık tutacaktır.

Söz konusu araştırmanın yapılmasında ve raporun hazırlanmasında emeği geçen tüm taraflara teşekkürlerimi sunar, çalışmanın ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını temenni ederim.

Vasip ŞAHİN

Malatya Valisi

ÖNSÖZ

İşsizlik sorununun kronik hale gelmesinin sebeplerinden biri işgücü piyasasında meydana gelen yapısal değişikliklerdir. 20. yüz yılın sonundan itibaren teknolojide görülen devasal gelişmeler, sanayi toplumundan bilgi toplumuna geçişi hızlandırmıştır. Söz konusu teknolojik gelişmeler emek yoğun üretim modelinin terk edilmesine, kalifikasyona dayalı insan gücü planlaması yapan ve modern yönetim teknikleriyle işletilen kurumsal firmaların sayısının artmasına yol açmıştır. İşgücü piyasasında ortaya çıkan yapısal değişim bir taraftan işletmelerin vasıflı elemana olan ihtiyaçlarını artırırken, diğer taraftan vasıfsız iş arayanların iş bulmalarını zorlaştırmaktadır. Bu durum aynı zamanda işgücü piyasasında arz ve talep dengesinin olumsuz yönde kaymasına neden olurken, işgücü mobilitesinin artmasına bağlı olarak da illerin nüfus yapılarının sürekli olarak değişmesine sebep olmaktadır.

4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nda belirtilen Kurumun görevleri arasında "İşgücü piyasası verilerini, yerel ve ulusal bazda derlemek, analiz etmek, yorumlamak ve yayınlamak, İşgücü Piyasası Bilgi Danışma Kurulunu oluşturmak ve Kurul çalışmalarını koordine etmek, işgücü arz ve talebinin belirlenmesine yönelik işgücü ihtiyaç analizlerini yapmak, yaptırmak" yer almaktadır. Bu kapsamda Genel Müdürlüğümüz, her yıl iki defa il müdürlüklerinden işgücü piyasası araştırmaları yapmasını istemekte ve anket uygulanacak sektör ve işyerlerini il müdürlüğümüze iletmektedir. Bu bağlamda 10 Eylül-31 Ekim 2012 tarihleri arasında ilimizde bulunan 1.070 işyeri ile yüz yüze yöntemini kullanarak saha araştırması yapılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslar arası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir.

Saha araştırması esnasında 961 işyerine ulaşılmış olup, 886 işyeri ile anket yapılmış, toplamda 184 işyeri için faaliyetini durdurması, kapanması, sektör değiştirmesi, adreste bulunamaması gibi sebeplerle cevapsızlık formu doldurulmuştur. Bu manada cevapsızlık oranı %17 olarak istatistiklere yansımıştır.

İşgücü piyasası dinamiklerini yakından takip edebilmemiz ve araştırma yapabilmemizin en önemli faktörü, ilimizde faaliyette bulunan işletmelerin değerli yöneticileri ve çalışanlarının anketlerimize iştirak etmeleridir. Bu vesile ile anketimiz için kıymetli vakitlerini ayıran tüm işverenlerimize ve de araştırma ve raporlama safhalarında özveri ile çalışan tüm İl Müdürlüğümüz personeline teşekkürlerimi sunuyorum.

Vahap TOMAN

İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ i
ÖNSÖZ ii
TABLOLAR LİSTESİ iv
GRAFİKLER LİSTESİ v
KISALTMALAR viii
YÖNETİCİ ÖZETİ 1
GİRİŞ 5
BİRİNCİ BÖLÜM 7
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ 7
İŞGÜCÜ PiYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN 7
EKONOMİK VERİLER 7
NÜFUS GÖSTERGELERİ 9
EĞiTiM GÖSTERGELERİ 10
GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 11
İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ 25
İKİNCİ BÖLÜM 38
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI 38
AMAÇ VE YÖNTEM 38
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM 40
AÇIK İŞLER 45
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER 49
2012 YILINDA İŞE GİRİŞ-ÇIKIŞLAR 53
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ 54
İstihdam Artışı Beklenen Meslekler 58
İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler 60
SONUÇ 61
KAYNAKÇA 65
EKLER 66
Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 66
Ek 2- Araştırma Yöntemi 70
Ek 2a: Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller 72
Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü 73
Ek 4- SEGE ve NKA Listesi 80
Ek 4a: SEGE Listesi 80
Ek 4b: NKA Listesi 81

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. İlk ve Orta Öğretimde Okuyan, Yeni Kayıt ve Mezun Öğrenci Sayıları 11
Tablo 2. Orta Öğretim Öğrenci Sayıları,2011-2012 11
Tablo 3. Eğitim Durumuna Göre Nüfus, İstihdam ve İşsizlik, Bin Kişi,TRB1,2011..... 12
Tablo 4. Eğitim Durumu ve Geniş Yaş Grubuna Göre İstihdama Katılım Oranı,%,Bin Kişi,TRB1,2011 .. 14
Tablo 5. Meslek ve Yaş Grubuna Göre İstihdam,%,Bin Kişi,TRB1,2011..... 16
Tablo 6. İşteki Duruma Göre İstihdam,Bin Kişi,TRB1,2011..... 17
Tablo 7. Genç ve Yetişkinlerin İşgücü Durumu,Bin Kişi,TRB1,2011 22
Tablo 8. Açık İşlerde Talep Edilen İlk On Meslek,2012 25
Tablo 9. Sektörlere Göre Alınan Açık İşler,%,2012 26
Tablo 10. Sektörlere Göre Yapılan İşe Yerleştirmeler,%,2012..... 29
Tablo 11. Mesleklere Göre Kayıtlı İşsizler,%,2012..... 32
Tablo 12. Cinsiyetlerine Göre Kursiyerler ve Kurs Türleri,%,2012..... 37
Tablo 13. İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları (2007-2012) 39
Tablo 14. Sektörlere Göre Çalışan Oranları,%,2012 42
Tablo 15. İlk 10 Mesleğe Göre Çalışan Oranları,%,2012..... 44
Tablo 16. Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler,%,2012..... 50
Tablo 17. Sektörlere Göre 2012 Yılı İçerisinde İşe Alınanlar,Malatya,2012 53
Tablo 18. Haziran 2013 İtibariyle Beklenen İstihdam Artışı,%,2013 54
Tablo 19. Haziran 2013 İtibariyle Beklenen İstihdam Artışı,%2013 55
Tablo 20. 2012 Yılı Aralık Ayı ve 2013 Yılı Haziran Ayı İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranı (%) 55
Tablo 21. En Fazla İstihdam Artışı Beklenen 20 Meslek 56
Tablo 22. En Fazla İstihdam Azalışı Beklenen 20 Meslek..... 57
Tablo 23. 31 Aralık 2012 İtibariyle İstihdam Artışı Beklenen Meslekler..... 58
Tablo 24. 30 Haziran 2013 İtibariyle İstihdam Artışı Beklenen Meslekler..... 59
Tablo 25. 31 Aralık 2012 ve 30 Haziran 2013 İtibariyle İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler 60

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1. Yaş Bağımlılık Oranları, %,2011 ... 9
Grafik 2. Eğitim Durumuna Göre Çalışabilir Yaştaki Nüfusun Dağılımı,%,2011 ... 10
Grafik 3. İşgücüne Katılım, İstihdam ve İşsizlik Oranları,%,2010 ... 12
Grafik 4. Cinsiyete Göre İstihdam Oranı,TRB1,%,2011 ... 13
Grafik 5. Geniş Yaş Eğitim Durumuna Göre İstihdam Oranı, TRB1,%,2011 ... 13
Grafik 6. Meslek Grubuna Göre Çalışanların Oranı,TRB1,%,2011 ... 14
Grafik 7. Meslek Grubuna ve Eğitim Durumuna Göre İstihdam, TRB1,%,2011 ... 15
Grafik 8. İşteki Duruma Göre İstihdam, TRB1,%,2011 ... 16
Grafik 9. Kayıtlılık Durumuna Göre İstihdam,TRB1,%,2011 ... 18
Grafik 10. Cinsiyet ve Kayıtlılık Durumuna Göre İstihdam,TRB1,%,2011 ... 18
Grafik 11. İktisadi Faaliyet ve Kayıtlılık Durumuna Göre İstihdam,TRB1,%,2011 ... 19
Grafik 12. Yaş ve Sosyal Güvenlik Kurumuna Kayıtlılık Durumuna Göre İstihdam,TRB1,%,2011 ... 19
Grafik 13. Genç Nüfusun Çalıştığı Sektörler,TRB1,%,2011 ... 20
Grafik 14. Eğitim Durumu ve Bekleme Sürelerine Göre İşsizler,TRB1,%,2011 ... 21
Grafik 15. Yaş Gruplarına Göre İşsizler,TRB1,%,2011 ... 21
Grafik 16. Eğitim Düzeylerine Göre İşsizler,TRB1,%,2011 ... 22
Grafik 17. Nedene ve Yaşa Göre İşgücüne Dahil Olmayanlar,TRB1,%,2011 ... 23
Grafik 18. Neden ve Eğitim Durumuna Göre İşgücüne Dahil Olmayanlar,TRB1,%,2011 ... 24
Grafik 19. Meslek Gruplarına Göre Açık İşler,Malatya,2012 ... 27
Grafik 20. Eğitim Durumuna Göre Başvurular,%,2012 ... 27
Grafik 21. Mesleklere Göre Başvurular,%,2012 ... 28
Grafik 22. Mesleklere Göre İşe Yerleştirmeler,%,2012 ... 28
Grafik 23. Sosyal Durumlarına Göre İşe Yerleştirmeler,Malatya,%,2012 ... 30
Grafik 24. Meslek Gruplarına Göre İşe Yerleştirmeler,%,2012 ... 30
Grafik 25. Eğitim Durumlarına Göre İşe Yerleştirmeler,%,2012 ... 31
Grafik 26. Yaş Gruplarına Göre Kayıtlı İşsizler,%,2012 ... 31
Grafik 27. Eğitim Durumlarına Göre Kayıtlı İşsizler,%,2012 ... 32
Grafik 28. Bekleme Sürelerine Göre Kayıtlı İşsizler,%,2012 ... 33
Grafik 29. Öğrenim Durumlarına Göre İşsizlik Ödeneğinden Faydalananlar,%,2012 ... 34
Grafik 30. Ödenme Durumlarına Göre İşsizlik Ödeneğinden Faydalananlar,%,2012 ... 34
Grafik 31. Yaş Gruplarına Göre İşsizlik Ödeneğinden Faydalananlar,%,2012 ... 35
Grafik 32. Kurs Türlerine Göre Açılan Meslek Edindirme Kursları,%,2012 ... 36
Grafik 33. İşyerlerinin Sektörel Dağılımı,%,2012 ... 40
Grafik 34. Sektörlere Göre Toplam Çalışanların Dağılımı,%,2012 ... 41
Grafik 35. Meslek Gruplarına Göre Çalışanların Dağılımı,%,2012 ... 43
Grafik 36. Çalışanların Mesleklere Göre Dağılımı,%,2012 ... 44
Grafik 37. Sektörlere Göre Açık İşler,%,2012 ... 45
Grafik 38. Sektörler İtibariyle Açık İş Oranları,%,2012 ... 46
Grafik 39. Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranı,%,2012 ... 46
Grafik 40. Mesleklere Göre Açık İş Sayıları,%,2012 ... 47
Grafik 41. Açık İşler İçin Talep Edilen Eğitim Düzeyi,2012 ... 47
Grafik 42. İlk 10 Mesleğe Göre Açık İşler İçin Talep Edilen Beceri Düzeyi,2012 ... 48
Grafik 43. İlk 10 Mesleğe Göre Açık İşleri Karşılama Yolları,2012 ... 49
Grafik 44. Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler,%,2012 ... 51

Grafik 45. Temininde Güçlük Çekilen Meslekler,2012 52
Grafik 46. İlk 5 Mesleğe Göre Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri,2012 52

KISALTMALAR

AB : Avrupa Birliği

ABD : Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO : Açık iş Oranı

Bk. : Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

FKA : Fırat Kalkınma Ajansı

HİA : Hanehalkı İşgücü İstatistikleri

ILO : International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO : International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS : İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İEP : İşbaşı Eğitim Programı

İO : işsizlik oranı

İKO : İşgücüne katılma oranı

İİMEK : İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu

İŞKUR : Türkiye İş Kurumu

İPA : İşgücü Piyasası Analizi

MEB : Milli Eğitim Bakanlığı

NACE : European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması)

NKA : Nüfus ve Konut Araştırması

NİDO : Net İstihdam Değişim Oranı

OECD : Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TMS : Türk Meslekler Sözlüğü

TSO : Ticaret ve Sanayi Odası

TÜİK : Türkiye İstatistik Kurumu

TYÇP : Toplum Yararına Çalışma Programı

UMEM: Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Projesi

SGK : Sosyal Güvenlik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

2011 yılı ADNKS sonuçlarına göre Malatya ilinin nüfusu 757.930 olup[1], ilde 379.563 erkek, 378.367 kadın yaşamaktadır. Bu haliyle kadın ve erkek nüfusunun birbirine çok yakın olduğu görülmektedir. Nüfusun %65,8'inin il/ilçe merkezlerinde, %34,2'sinin ise belde ve köylerde yaşadığı anlaşılmaktadır.

Malatya ilinin yaş dağılımı da Türkiye ortalamasına yakın seyretmektedir. 0-14 yaş grubu nüfus %25,5 ve çalışabilir yaştaki nüfus[2] %66,3 olup, 65 yaş üzeri nüfusun oranı %8,2'dir. Bu dağılım sonucu çocuk bağımlılık oranı %38,5, yaşlı bağımlılık oranları[3] da %12,3 olarak istatistiklere yansımaktadır.

TÜİK tarafından yayınlanan il düzeyinde temel işgücü göstergelerine bakıldığında işgücüne katılım ve istihdam oranları açısından Malatya ilinin Türkiye ortalamasına yakın oranlara sahip olduğu dikkat çekmektedir. Bu bağlamda Malatya için 2010 yılı işgücüne katılım oranı %47,8 olup bu haliyle Türkiye ortalamasının 1 puan altında yer almaktadır. İstihdam oranı ise %43,3 olup Türkiye ortalamasından 0,3 puan daha yüksektir.

Hanehalkı İşgücü İstatistiklerinde işgücü piyasası verilerinden işgücüne katılım oranı, istihdam oranı ve işsizlik oranı dışında kalan diğer tüm göstergeler bölgesel bazdadır. Yani veriler sadece Malatya iline ilişkin olmayıp İBBS 2-TRB1 bölümlenmesi çerçevesinde Malatya, Elazığ, Bingöl ve Tunceli illerini de kapsamaktadır.

Bölge istihdam oranı % 43,2'dir. Her 100 erkekten 64'ü (%64,7) her 100 kadından 23'ü (%22,8) çalışmaktadır. Erkek istihdamı oranı % 65,1 olan Türkiye ortalamasına yakın bir noktada iken, kadın istihdam oranı Türkiye ortalamasından (%25,6) 2,8 puan düşüktür.

Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranı olan İstihdama Katılım Oranı; TRB1 bölgesi için %43,1 olup bu oran Türkiye oranı olan %47,9'dan 4,8 puan geridedir.

TÜİK'ten alınan verilere göre TRB1 bölgesinde kayıt dışı istihdam oranı %53,2'dir. Bu oran Türkiye geneli kayıt dışı istihdam oranı olan %42,1'den oldukça yüksek gözükmektedir.

Bölgede 159 bini kadın, 146 bini erkek olmak üzere 305 bin genç[4] bulunmaktadır. Gençlerin 81 bini istihdamda yer almaktadır. Gençlerin istihdam oranı %15,6'dır.

2011 yılı için bölgede işsizlik oranı %10,2'dir. Erkeklerde işsizlik oranı %10,3 iken kadınlarda bu oran %9,9'dur. Aynı dönem için Türkiye geneli işsizlik oranı %9,8 olup, erkeklerde bu oran %9,2 kadınlarda ise %11,3'tür. Bölge işsizlerinin %39,1'ini genç işsizler oluşturmaktadır. İşsizlik oranı 15-24 yaş genç nüfusta %21,7'dir. 25 yaş ve üzeri nüfustaki işsizlik oranı ise %10,2'dir. İstihdam oranlarına bakıldığında 15-24 yaş grubunun istihdam oranını %26,8, 25 yaş ve üzeri olanların istihdam oranı %48,7'dir.

2012 yılı içerisinde Malatya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nce toplam 8.142 açık iş alınmıştır. Söz konusu açık işlerin 6.125'i özel sektörden, 2.116'sı kamu sektöründen alınmış olup, Türkiye

[1] TÜİK; Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları
[2] 15-64 yaş grubu
[3] Yaş bağımlılık oranı: Çalışan (15-64) her 100 kişinin bakmakla yükümlü olduğu çalışmayan (0-14 ile 65+) kişi sayısıdır.
[4] Genç nüfus: 15-24 yaş grubu , TÜİK

geneline bakıldığında toplam açık iş sayısının 991.804 olduğu görülecektir. Bu bağlamda Türkiye'de alınan açık işlerin %0,8'inin Malatya İŞKUR tarafından alındığı anlaşılmaktadır.

2012 yılı içerisinde alınan açık işlere bakacak olur isek, %47,6 ile en fazla beden işçisi (genel) mesleğinde talep alındığı görülecektir. Bu bağlamda her iki işletmeden birisinin vasıfsız işgücüne ihtiyaç duyduğu söylenebilir.

Sektörlere göre açık işlerde ilk sırayı %36,5 ile imalat sektörü almaktadır. İkinci sırada %20 ile kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik sektörü gelmektedir. Türkiye genelinde ise ilk sırada imalat sektörü, ikinci sırada ise toptan ve perakende ticaret sektörleri gelmektedir.

Meslek gruplarına göre açık işlere bakıldığında ilk sırada %56,7 ile nitelik gerektirmeyen meslekler grubunun geldiği görülecektir. İkinci olarak %12,3 ile büro hizmetlerinde çalışan elemanlar, üçüncü olarak ise %8,7 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu gelmektedir.

2012 yılında İŞKUR'a yapılan başvuruların en fazla beden işçisi (genel) mesleğinde yapıldığı görülecektir.

Malatya ilinde 2012 yılında İŞKUR tarafından toplam 8.231 kişi işe yerleştirilmiştir. Bu kişilerden 6.129'u özel sektöre yerleştirilir iken, 2.102 kişi kamu sektöründe işe yerleştirilmiştir. Malatya'da İŞKUR tarafından işe yerleştirilenlerde ilk sırada beden işçisi (genel) mesleği gelmektedir.

İşe yerleştirilen işsizlerin yerleştikleri işe göre sektörlere bakıldığında Malatya'da ilk sırada %37,2'lik bir oran ile imalat sektörünün geldiği görülecektir. İmalat sektörünü %20 ile kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik sektörü izlerken, üçüncü sırayı %10,8 ile diğer hizmet faaliyetleri almaktadır. Türkiye genelinde ise ilk sırada %28 ile imalat, %10,7 ile idari ve destek hizmet faaliyetleri ve %9,8 ile diğer hizmet faaliyetleri gelmektedir.

Eğitim durumlarına göre işe yerleştirmelere bakıldığında işe yerleştirilenlerin %55,8'inin ilköğretim mezunun olduğu, ortaöğretim (lise ve dengi) mezunlarının ise %30,7 ile ikinci sırada yer aldığı ifade edilebilir.

İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin yaş grupları incelendiğinde Malatya'da kayıtlı işsizlerin yaş gruplarının Türkiye'de kayıtlı işsizlerin yaş gruplarına yakın oranlarda bulunduğu görülecektir. Bu bağlamda Malatya'da İŞKUR'a kayıtlı işsizlerde en yüksek yaş grubu %23,7 ile 25-29 yaş grubu iken, Türkiye'de bu oran %22,1'dir.

İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin meslekleri irdelendiğinde gerek Malatya'da gerek se Türkiye'de ilk üç sırayı benzer şekilde beden işçisi (genel), büro memuru (genel) ve beden işçisi (temizlik) meslekleri almaktadır.

İŞKUR'dan işsizlik ödeneği alanların öğrenim durumlarına bakıldığında Malatya'da ilk sırayı%60,9 ile ilköğretim mezunlarının aldığı, orta öğretim mezunlarının ise %26,8 ile ikinci sırada yer aldığı anlaşılmaktadır. Lisans mezunları ise %5,7 ile üçüncü sırada gelmektedir.

Yaş gruplarına göre işsizlik ödeneği alanlar açısından istatistikler incelendiğinde Malatya'da ilk sırada 30-34 yaş grubu %25,4'lük bir oran ile ilk sırada gelmektedir. 25-29 yaş grubunun oranı %21,9 iken, 35-39 yaş grubunun oranı %18,5'tir.

İŞKUR tarafından 2012 yılı içerisinde açılan meslek edindirme kurslarına bakıldığında yıl içerisinde açılan kursların %24,7'sinin TYÇP kapsamında açıldığı anlaşılmaktadır. %22,6'sının UMEM Projesi kapsamında, %15,4'ünün de UMEM Projesi/İEP kapsamında açılmıştır.

Malatya ilinde işyerlerinin %28,9'u toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Bu sektörü %23,5 ile imalat ve %15,6 ile inşaat sektörleri takip etmektedir. Bu üç sektördeki işyerleri, araştırmaya cevap veren işyerlerinin %68,1'ini oluşturmaktadır. Türkiye geneli işyerlerinin sektörel dağılımına baktığımızda ilk sırada imalat sektörü %20,6 ile gelirken, ikinci sırada %19,8 ile toptan ve perakende ticaret sektörü ve üçüncü sırada %9,8 ile inşaat sektörü gelmektedir.

Sektörler itibariyle çalışanlar incelendiğinde erkek çalışanların oranlarının en fazla olduğu sektör madencilik ve taş ocaklığı sektörüdür. Bu sektör çalışanlarının tüm sektörler içerisindeki payı %0,6'dır. İkinci olarak ulaştırma ve depolama sektörü %96,1 ile gelmekte olup, tüm sektörler içindeki payı %3,4'tür. Üçüncü sırada ise inşaat sektörü gelmektedir.

En fazla çalışanın yer aldığı ilk on mesleğe bakıldığında ilk sırayı beden işçisi(genel) almaktadır. Beden işçisinin (genel) toplam çalışanlar arasındaki yüzdesi %15,8'dir. İkinci olarak beden işçisi (temizlik) gelmekte olup yüzdesi 4,9'dur. Müşteri temsilcisi ise 4,4'lük bir oran ile üçüncü sırada yer almaktadır. Erkeklerin toplam çalışan erkekler arasında beden işçisi (genel) mesleğindeki oranı %16,7 iken kadınların oranı %11,4'tür.

Saha çalışmasından elde edilen veriler doğrultusunda Malatya genelinde açık iş oranı %6,3 olarak hesaplanmıştır. Sektörler itibariyle bakıldığında en yüksek açık iş oranının %12,8 ile Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme sektöründe olduğu görülmektedir. Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme sektörünü %11,9'luk açık iş oranı ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü ve %8,7'lik açık iş oranı ile İmalat sektörü izlemektedir. Ancak bu oranlar değerlendirilirken ilgili sektörlerdeki işyeri ve çalışan sayılarının göz ardı edilmemesi gerekmektedir[5].

İl genelinde açık işlerin en fazla olduğu ilk beş meslek şu şekilde sıralanmaktadır: Makineci (Dikiş), Beden İşçisi (Genel), Müşteri Temsilcisi, Pazarlamacı (Satış Temsilcisi) ve Şoför-Yük Taşıma'dır. Toplam açık işler içerisinde makineci(dikiş) mesleği %13,1 iken, beden işçisi (genel) %12,6, müşteri temsilcisi mesleğinde ise %8'dir. Pazarlamacı (satış temsilcisi) mesleğinde açık iş %4,3 olup şoför-yük taşıma mesleğinde %2,6'dır.

Ankete cevap veren işyerleri içinde en yüksek oranda eleman temininde güçlük çeken sektör imalat sektörü olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu manada imalat sektörünün oranı %36,2'dir. İkinci sırada toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı %32,7 ile gelir iken, üçüncü sektör %14,1 ile inşaat sektörüdür.

Meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen meslekler irdelendiğinde tesis ve makine operatörleri ve montajcıları grubunun %21,7'lik bir oran ile en fazla açık işin belirtildiği meslek grubu olduğu görülmüştür. Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu %20 ve nitelik gerektirmeyen meslek grubu %17,7 ile açık iş sıralamasında üst sıralarda yer almaktadır.

[5] Örneğin Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme sektöründeki açık işlerin toplam açık işler içerisindeki payı yüzde 0,3'tür. Ayrıca Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme sektöründeki çalışanların toplam çalışanlar içerisindeki payı yüzde 0,1'dir. Diğer taraftan, Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründeki açık işlerin toplam açık işler içerisindeki payı yüzde 1,2 ve Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründeki çalışanların Malatya genelindeki çalışanlar içerisindeki payı yüzde 0,6'dır.

Malatya ilinde anket uygulanan işyerlerinde 2012 yılı içerisinde 10.989 kişinin işe alındığı ortaya çıkmıştır. Bu kişilerden 6659'unun 50 ve daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinde işe alındığı görülmektedir.

2012 yılı içerisinde Malatya ilinde araştırma sonuçlarına göre 8.232 kişi işten çıkartılmıştır. Bu kişilerden 4.822'si 50 ve daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinden ayrılmış olup, 1-9, 10-49 ve 50 ve daha fazla işçi çalıştıran yerler açısından her üç grupta da toptan ve perakende ticaret, imalat ve inşaat sektörleri ön planda yer almaktadır.

Saha çalışmasında anket uygulanan işyerlerine 31 Aralık 2012 itibariyle beklenen istihdam artışı ve azalışı sorulmuştur. Bu kapsamda Malatya ilinde 31 Aralık 2012 tarihine kadar 2.895 kişilik bir istihdam artışı beklenmektedir.

Sektörlere göre 31 Aralık 2012 itibariyle beklenen istihdam azalışına bakıldığında %50,8 ile en fazla azalış inşaat sektöründe meydana gelecektir. Söz konusu sektörü %17,4 ile imalat ve %14,4 ile toptan ve perakende sektörleri izlemektedir.

Mesleklere göre 31 Aralık 2012 itibariyle beklenen istihdam artışı incelendiğinde en fazla artışın beklendiği ilk beş meslek beden işçisi (genel), makineci (dikiş), müşteri temsilcisi, beden işçisi (inşaat) ve güvenlik görevlisi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Malatya ilinde 31 Aralık 2012 itibariyle istihdam azalışı beklenen meslekler ağırlıklı olarak inşaat sektöründe yer alan mesleklerdir. Buna göre azalış beklenen ilk beş meslek beden işçisi (inşaat), inşaat elemanları kalıpçısı (makineyle), soğuk demirci, beden işçisi (genel) ve duvarcı meslekleridir.

30 Haziran 2013 itibariyle sektörlere göre beklenen istihdam artışının 2778 kişi olduğu analiz sonuçlarından ortaya çıkmıştır. En fazla artış beklentisi %26,7 ile imalat sektöründe beklenirken, toptan ve perakende sektöründe %18,5, inşaat sektöründe ise %17,8'lik bir artış beklentisi bulunmaktadır.

Sektörlere göre 30 Haziran 2013 itibariyle beklenen istihdam azalışlarına bakıldığında en fazla istihdam azalışının %27,2 ile imalat sektöründe yaşanacağı anlaşılmaktadır. İnşaat sektöründe %26,2, toptan ve perakende sektöründe ise %15,5'lik bir istihdam azalışı beklenmektedir.

Meslekler açısından gelecek dönem beklentilerine bakıldığında 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle istihdam artışının en fazla olacağı beklenen ilk beş mesleğin sırasıyla güvenlik görevlisi, beden işçisi (genel), beden işçisi (inşaat), makineci (dikiş) ve pazarlamacı (satış temsilcisi) olduğu tespit edilmiştir.

Aynı dönem itibariyle Malatya'da istihdam azalışı beklenen ilk beş meslek beden işçisi (genel), beden işçisi (inşaat), elektrikçi (diğer), beden işçisi (temizlik) ve pazarlamacıdır (satış temsilcisi).

Malatya İli İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçlarına göre 2012 yılının Aralık ayı sonu itibarıyla net istihdam artışı beklentisi %3,7 iken bu beklenti 2013 yılı Haziran ayı sonunda 2,7 puan artış göstererek %6,4'e yükselmiştir.

GİRİŞ

Malatya ili işgücü piyasası analiz raporunun nihai hedefi ilin işgücü piyasası arz ve talep boyutunu birlikte ele alarak, arz ve talep arasındaki eşleşme problemlerini ortaya çıkartmak ve bu dengesizliğin giderilmesine yardımcı olacak önerileri oluşturmaktır.

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle de zamanında doldurulamamaktadır.

İller bazında etkin bir işgücü piyasası analizi için, illerin arz ve talep yapısını aynı dönem itibariyle yansıtan arz ve talep verilerine ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaç doğrultusunda ideal olan, il işgücü piyasasının her iki boyutunu ortaya koyan araştırmaların eşanlı yapılmasıdır. Böyle bir çalışmanın gerek işgücü gerekse mali açıdan yaratacağı büyük yük dikkate alındığında, pratik bir çözüm işgücü piyasası arz analizlerinde mevcut veri setlerinin kullanımıdır. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ile Hanehalkı İşgücü Anketi (HİA) sonuçlarına dayanmaktadır.

İşgücü piyasası talep verileri Çalışma ve İş Kurumuna kayıtlı işverenler itibariyle idari kayıt olarak mevcuttur, ancak bu kayıtlar ilin genel talep yapısı hakkında yeterince fikir verememektedir. İşgücü talebinin illerdeki tüm işverenleri kapsayacak şekilde üretilmesi işgücü piyasasının doğru takibi açısından son derece önemlidir ve bu nedenle de özel bir talep araştırmasının periyodik olarak düzenlenmesi bir gerekliliktir.

İşgücü talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri sürdürülmektedir. Bu çalışmalarda değişik yöntemlerin kullanılması sonucu, hem illerin işgücü piyasalarının yıllar itibariyle değişimlerinin izlenmesinde hem de iller arası karşılaştırmalarda problemler yaşanmıştır. Problemlerin giderilmesi için tüm iller için standart bir talep araştırması uygulanması ve işgücü piyasası analiz raporunun yazımı kaçınılmaz olmuştur.

İhtiyaçlar doğrultusunda Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından tüm illerde 10 Eylül- 31 Ekim 2012 tarihleri arasında İşgücü Piyasası Talep Araştırması uygulanmış ve işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

Bu Rapor iki bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölüm, ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan ekonomik veriler, nüfus ve eğitim göstergeleri ile işgücü göstergeleri birlikte ele alınarak, il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir. Bu bölümde ayrıca İŞKUR verileri de ele alınarak ilin işgücü piyasası İŞKUR verileri ile analiz edilmiştir.

İkinci bölüm, İşgücü Talep Araştırması sonuçlarını analiz ederek Malatya işgücü talep yapısını ortaya koymaktadır. İşgücü Talep verilerine yönelik veri setlerinin temini doğrultusunda uygulanan İşgücü Talep Araştırmasının amacı işverenlerin açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş

ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

Rapor Malatya işgücü piyasası arz ve talep yapılarını birlikte ele almakta ve özellikle talep araştırması sonuçlarından yola çıkarak, İŞKUR istatistikleriyle birlikte ilin işgücü piyasasını değerlendirmektedir. Elde edilen bulgular ışığında işgücü piyasasının geliştirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik öneriler sunmaktadır.

Tüm iller ve Türkiye Geneli için ayrı ayrı hazırlanan İşgücü Piyasası Analizi Raporlarına www.iskur.gov.tr adresi üzerinden erişebilirsiniz.

BİRİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PiYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

Araştırmanın arz boyutunda kullanılan veri setlerinden nüfus ve eğitim göstergelerini iller itibariyle ve yıllık bazda bulmak mümkün iken, ekonomik yapı ve işgücü piyasası veri setlerinin tümünü iller bazında elde etmek mümkün değildir. Bu veri setlerinin büyük bir kısmı bölgesel (İBBS 2 bölgeleri)[6] veri setleridir. Bölgeler mümkün oldukça illerin sosyo-ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilmeye çalışılsa da iller arası gelişmişlik indeksi dikkate alındığında bölgelerin oluştuğu iller arasında farklılıklar ortaya çıkabilmektedir. Bu nedenle bölgesel göstergelerin, kapsadığı illeri temsil ettiğini söylemek her bölge için geçerli olmayabilmektedir ve bölge istatistikleri kullanılarak yapılan yorumlarda bu hususa dikkat edilmelidir.

Söz konusu farklılık Malatya ilinin yer aldığı TRB1 (Malatya, Elazığ, Tunceli ve Bingöl illerini içeren bölge) için de geçerlidir. Malatya ili Elazığ ile benzer sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında yer alırken, Tunceli ili ve Bingöl daha alt sıralarda yer bulmaktadır.[7] Bölgede gelişmişlik sıralaması itibariyle en az gelişmiş il, 72. sırada olan Bingöl'dür. Tunceli ili ise 58. sırada yer almaktadır.

Araştırmada kullanılan İŞKUR verileri, 01 Ocak-31 Aralık 2012 tarih aralığını kapsayan 2012 yılı verileri olup raporda İŞKUR'a ait güncel verilerin kullanılması uygun görülmüştür.

EKONOMİK VERİLER

İlin sosyo-ekonomik yapısını gösteren ve dolaylı yoldan ilin işgücü piyasasını etkileyen ilin yarattığı katma değer, kişi başına düşen gelir, büyüme hızı, özel ve kamu sektörü yatırımları gibi ekonomik veri setlerinin bir bölümünü il ve hatta bölgesel bazda bulmak mümkün olmamaktadır.

İlin ekonomik gücünü gösteren en önemli gösterge olan illerin milli gelirini TUİK'te güncel olarak yayınlanmamaktadır. TUİK tarafından hesaplanan illerin milli geliri en son 2001 yılında yayınlanmış olup, bu serinin yerine üretilmeye başlayan katma değer ve yıllara göre gelişimi gösteren istatistikler 2008 yılından beri üretilmemektedir. Son yıllarda ait verilen eksikliğine rağmen, bu kısımda bir fikir vermesi amacıyla veri değerlendirmede kullanılmıştır.
Malatya ilinin yer aldığı bölgede Gayri Safi Katma Değer[8] itibariyle hakim sektör %66,8 pay ile hizmetler sektörüdür. İkinci sırada %19,5 ile sanayi yer almaktadır. Tarım sektörü, %13,7 ile en az

[6] Bölgesel sınıflama üç düzeyden oluşmaktadır. İlk aşamada idari yapıya uygun olarak 81 il, 3.düzeyde bölge birimleri olarak tanımlanmıştır. Ekonomik, sosyal, kültürel ve coğrafi yönlerden benzer illerin belirli bir nüfus büyüklüğü de dikkate alınarak gruplanması ile 26 birim 2. Düzeyde bölge birimleri tanımlanmıştır. Yine aynı kritere göre 2. düzey bölge birimlerinin gruplanması sonucu 12 birim 1. düzeyde bölge birimleri tanımlanmıştır.

[7] İllerin ve bölgelerin sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasına ilişkin en son çalışma Kalkınma Bakanlığı tarafından 2011 yılında yapılan çalışmadır. Çalışma; demografi, eğitim, sağlık, istihdam, rekabetçi ve yenilikçi kapasite, mali kapasite, erişebilirlik ve yaşam kalitesi olmak üzere 8 alt kategoride 61 değişken ve temel bileşenler analizi kullanılarak hazırlanmıştır.

[8] İl ekonomisinin en önemli göstergesi olan İllerin Gayri Safi Yurt İçi Hasıla değerleri 2001 yılından itibaren hesaplanmamaktadır. Bu serinin yerine üretilen Gayri Safi Katma Değer İstatistiklerinin en son yayınlanma yılı 2011 yılı

paya sahip sektör olmasına rağmen bölge Gayri Safi Katma Değeri içindeki payı Türkiye ortalamasından 5,2 puan daha yüksektir.

TRB1 bölgesinin İBBS 2 sınıflamasına göre gayri safi katma değer içindeki payına baktığımızda Türkiye sıralamasında 21. sırada yer aldığı görülmektedir.

Bölgede kişi başı yaratılan katma değer 7.066 liradır. Bu değer ile bölge, kişi başına Türkiye'de yaratılan katma değerden yaklaşık %40 daha az katma değer yaratmaktadır.

Bölgede kişi başına düşen gayrisafi katma değer geçen dört yıllık sürede %61,1 oranında artmış olmasına rağmen 2008 yılında Türkiye sıralamasında bir basamak gerileyerek 21. sıraya düşmüştür. Yukarıda değinilen artış Türkiye ortalamasının artışına denk gelmektedir.

Bölgede yer alan illerin yatırım teşviklerinden aldıkları paylara bakılacak olduğunda en yüksek oranın %0,53 ile Elazığ iline ait olduğu görülmektedir. Malatya ise söz konusu teşviklerden %0,44'lük bir pay almaktadır. Bölgede yer alan diğer illerden Tunceli %0,1, Bingöl ise %0,05'lik bir pay almaktadır. Sektörler itibariyle yatırım teşviklerinden alınan paylar incelenecek olduğunda enerji, hizmetler ve tarım sektörlerinde en fazla teşvik belgesini Elazığ'ın, imalat sektöründe Malatya'nın ve madencilik sektöründe Tunceli'nin aldığı buna karşılık enerji, hizmetler ve imalat sektörlerinde Tunceli'nin, enerji ve madencilik sektöründe ise Bingöl'ün herhangi bir pay alamadığı ortaya çıkmıştır. Malatya ilinde alınan teşvik belgelerinde en fazla payı %0,69 ile enerji sektörü alırken, ikinci sırada %0,52'lik oranla imalat sektörü gelmektedir.

Düzenlenen teşvik belgelerinde yaratılan istihdamın illere ve sektörlere göre dağılımı incelendiğinde; bölge illeri arasında Malatya'nın %1,74'lük oran ile ilk sırada, Elazığ'ın ise %1,01'lik oran ile ikinci sırada yer aldığı ortaya çıkmaktadır. Sektörel bazda incelendiğinde enerji, hizmetler ve tarım sektörlerinde en fazla istihdamı Elazığ ili gerçekleştirmiş iken, imalat sektöründe Malatya ili, madencilik sektöründe ise Malatya ve Tunceli ili gerçekleştirmiştir.

2011 yılı kamu yatırımlarının illere göre sektörel dağılımına bakıldığından en fazla payı %0,8 ile Bingöl ilinin aldığı, söz konusu ili sırasıyla %0,6 ile Elazığ, %0,5 ile Malatya ve %0,2 ile Tunceli illerinin takip ettiği görülmektedir. Sektörel olarak kamu yatırımları incelendiğinde Malatya ilinin tarım, madencilik, sağlık ve diğer kamu hizmetlerinde en fazla payı alan il olduğu buna karşılık, Elazığ ilinin ulaştırma-haberleşme, turizm ve konut sektörlerinde, Bingöl ilinin ise imalat ve enerji sektörlerinde en fazla payı aldığı gözlemlenmiştir. Malatya'ya ayrılan 180.375 Bin TL'nin sektörlere göre dağılımını ifade edecek olur isek; %42,7'lik bir payın tarım sektöründe harcandığı, tarım sektörünü %20,9 ile eğitim ve %13,4 ile diğer kamu hizmetlerinin takip ettiği ortaya çıkmaktadır.

Kendi kaynakları ile yatırım teşviklerinden ve kamu yatırımlarından aldıkları paylar illerin ekonomik gelişimlerini birlikte etkilemektedir. Malatya ilinin açılıp kapanan işyerleri incelendiğinde ilde gerçek kişi-ticari işletmelerin açılıp kapanma oranlarının birbirine çok yakın olduğu görülmektedir. TOBB'dan alınan 2011 yılı verileri incelendiğinde Malatya ilinde kurulan şirketlerin yıl sonu itibariyle %13,8'nin tasfiye edildiği, %56,7'sinin ise kapandığı anlaşılmaktadır. Öte yandan Malatya TSO'dan alınan verilere göre 2011 yılında kurulmuş olan şirketlerin %37,7'sinin gerçek kişi, %62,3'ünün de tüzel kişi ticari işletmeler olduğu görülmektedir.

---

olup, 2008 yılı değerlerini içermektedir. 2009 yılı değerlerine ilişkin veri seti henüz yayınlanmamıştır. Serinin başlangıç yılı 2004 yılıdır.

NÜFUS GÖSTERGELERİ

İşgücü piyasasını etkileyen faktörler arasında yer alan ilin nüfus göstergeleri dikkatle izlenmesi ve yorumlanması gereken önemli göstergelerdir. Özellikle işgücü mobilitesinin yoğun olarak yaşandığı günümüzde ilin demografik yapısı işgücü piyasasına önemli ölçüde şekil vermektedir.

2011 yılı ADNKS sonuçlarına göre Malatya ilinin nüfusu 757.930 olup[9], ilde 379.563 erkek, 378.367 kadın yaşamaktadır. Bu haliyle kadın ve erkek nüfusunun birbirine çok yakın olduğu görülmektedir. Nüfusun %65,8'inin il/ilçe merkezlerinde yaşarken, %34,2'sinin belde ve köylerde yaşadığı anlaşılmaktadır.

Türkiye ortalamasına bakıldığında toplam nüfusun %76,8'i il/ilçe merkezinde, %23,2'sinin belde ve köylerde yaşadığı bu açıdan bakıldığında Malatya'da Türkiye ortalamasına göre daha fazla kişinin kırsalda yaşadığı söylenebilir.

Malatya ilinin yaş dağılımı da Türkiye ortalamasına yakın seyretmektedir. 0-14 yaş grubu nüfus %25,5 ve çalışabilir yaştaki nüfus[10] %66,3 olup, 65 yaş üzeri nüfusun oranı %8,2'dir. Bu dağılım sonucu çocuk bağımlılık oranı %38,5, yaşlı bağımlılık oranları[11] da %12,3 olarak istatistiklere yansımaktadır.

Çocuk bağımlılık oranı Türkiye ortalamasının 1 puan altında seyrederken, yaşlı bağımlılık oranı Türkiye ortalamasının 1,4 puan üzerindedir. Bunun sonucunda da Malatya ili toplam yaş bağımlılık oranı Türkiye ortalamasının 2,4 puan üzerindedir.

Grafik 1.Yaş Bağımlılık Oranları,%,2011

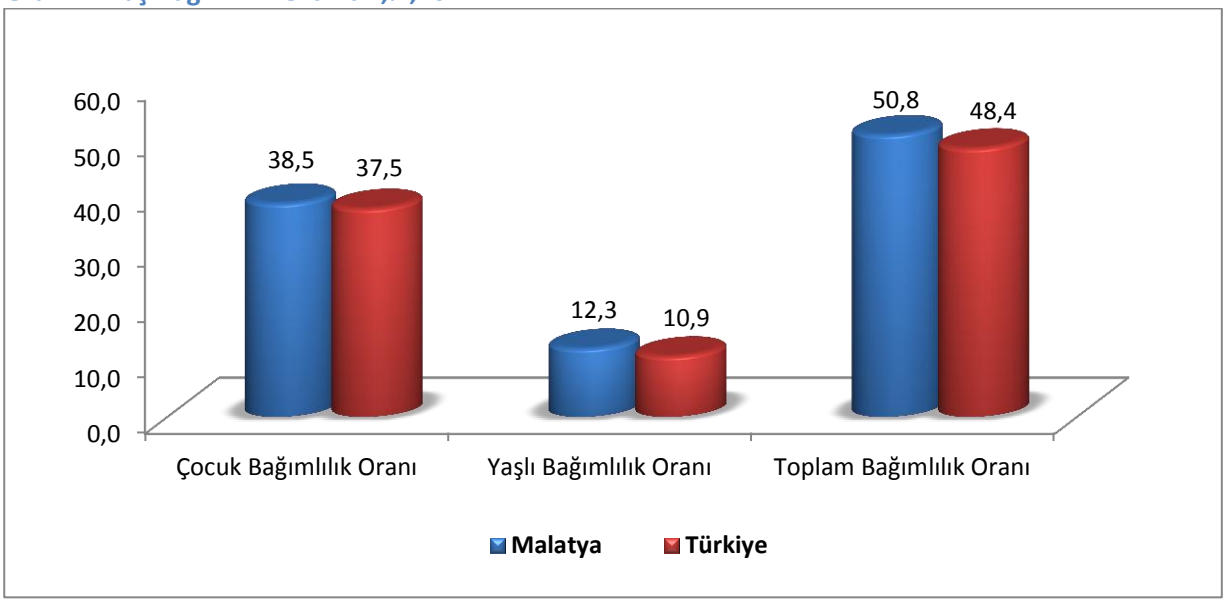

Kaynak: TÜİK, ADNKS

Malatya daha öncesinden göç veren bir il iken 2010-2011 dönemi itibariyle göç alan bir il haline gelmiştir. Net göç hızına bakıldığında bir önceki dönem olan 2009-2010 yıllarında binde -7,55 olmasına rağmen 2010-2011 döneminde bu oranın binde 4,51 olarak değiştiği anlaşılmaktadır. İl 2009-2010 döneminde göç veren iller içinde en yüksek net göç hızına sahip 30. İl iken 2010-2011

[9] TÜİK; Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları
[10] 15-64 yaş grubu
[11] Yaş bağımlılık oranı: Çalışan (15-64) her 100 kişinin bakmakla yükümlü olduğu çalışmayan (0-14 ile 65+) kişi sayısıdır.

döneminde en çok göç alan iller arasında 10. sırada yer almıştır. Göç verdiği nüfus ve göç aldığı nüfus ilginç bir şekilde aynı yaş gruplarına denk gelmektedir. Bu bağlamda Malatya ilinin aldığı ve verdiği göçün en fazla olduğu yaş grubu 20-29 yaş arasıdır.

15+yaş nüfusun %9,1'i okur yazar değildir. Nüfusun %5,5'i sadece okur yazar olup, herhangi bir okuldan mezun olamayanlardan oluşmaktadır. Çalışabilir yaştaki nüfusun ağırlıklı kısmını (%48,3)[12] lise altı eğitimliler oluşturmaktadır. Okur yazar olup bir okul bitiremeyenler ve lise altı ve lise mezunu eğitimliler birlikte değerlendirildiğinde, Malatya ili %77,9 ile Türkiye ortalamasına (%80) yakın bir eğitim seviyesine sahiptir.

Kadınlar arasında özellikle diplomasızlık durumu erkeklere göre çok daha yaygındır. Okur yazar olmayan nüfusun %82,4'ü, diploması olmayanların da %64,4'ü kadın nüfustur. Nüfusun %24,1'i lise ve dengi okul mezunu, %13'ü yüksek eğitimlidir. Lise ve üzeri eğitim seviyesi Türkiye ortalamasının üzerinde seyretmektedir.

Grafik 2.Eğitim Durumuna Göre Çalışabilir Yaştaki Nüfusun Dağılımı,%,2011

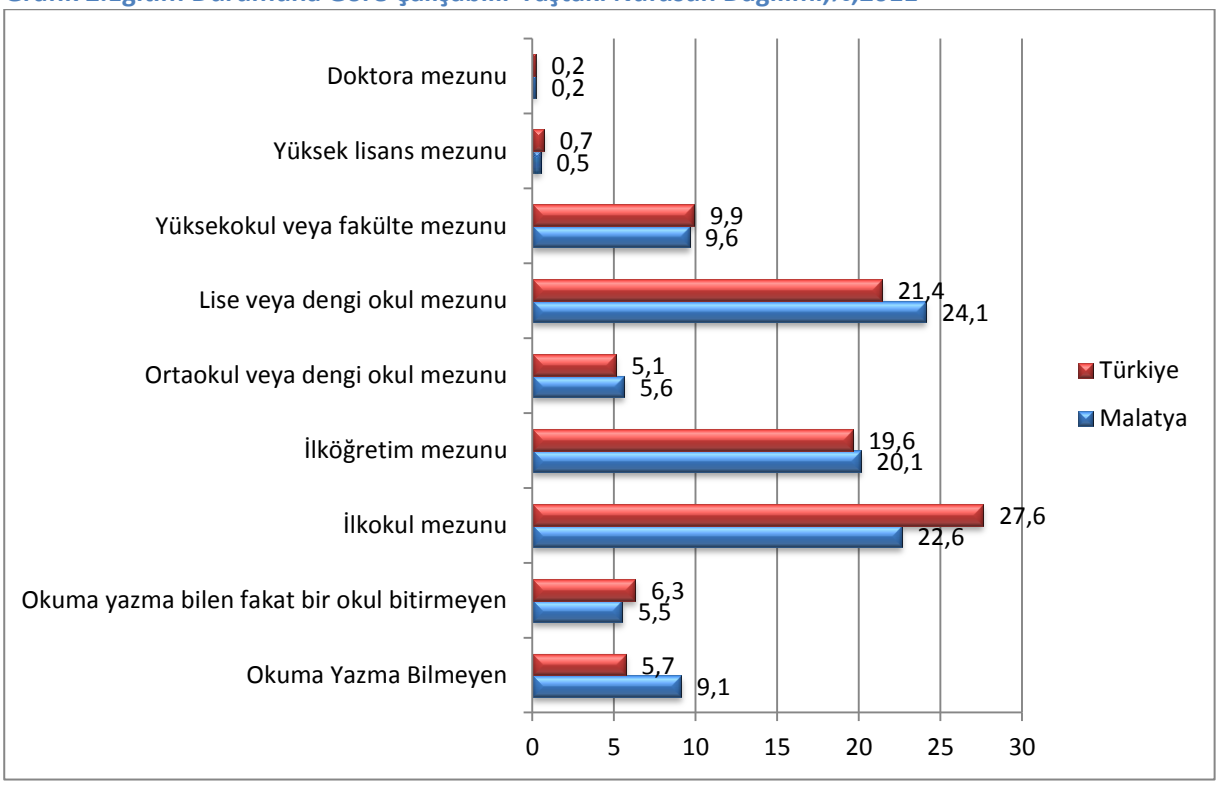

Kaynak: TÜİK,ADNKS

EĞiTiM GÖSTERGELERİ

Genç nüfusun işgücüne katılım oranlarının hesaplanması açısından okuyan öğrencilerin okuldan ayrılma verileri önemli bir göstergedir. İşgücü piyasasındaki ara eleman arzının karşılanabilmesi, İİMEK'lerde piyasa ihtiyaçları doğrultusunda mesleki ve teknik okullarda ilgili bölümlerin açılıp, kapatılması konusunda öneri sunulması eğitim göstergelerinin takibini zorunlu hale getirmiştir.

[12] Lise altı eğitimliler ilkokul, orta okul ve dengi ile ilköğretim mezunlarını kapsamaktadır.

Tablo 1.İlk ve Orta Öğretimde Okuyan,Yeni Kayıt ve Mezun Öğrenci Sayıları

İLK VE ORTA ÖĞRETİMDE YENİ KAYIT VE MEZUN ÖĞRENCİ SAYISI											
İLKÖĞRETİM				ORTAÖĞRETİM							
2010-2011	MEZUN SAYISI			2010-2011	MEZUNİYET SAYISI			2011-2012	YENİ KAYIT SAYISI		
	KADIN	ERKEK	TOPLAM		KADIN	ERKEK	TOPLAM		KADIN	ERKEK	TOPLAM
	6920	6408	13.328		4721	4421	9142		6700	5955	12.655

Kaynak: MEB

Malatya ilinde 2010-2011 eğitim öğretim yılında toplam 13.328 öğrenci mezun olmuştur. Aynı eğitim öğretim yılında orta öğretimden mezun olan öğrenci sayısı 9.142 kişidir. 2011-2012 döneminde orta öğretime kayıt yaptıran öğrenci sayısı 12.655 kişi olup, ilköğretimden mezun olan öğrencilerin %5'inin orta öğretime kayıt yaptırmadıkları ortaya çıkmıştır.

Tablo 2.Orta Öğretim Öğrenci Sayıları,2011-2012

2011-2012	MALATYA			TÜRKİYE		
	Genel Orta Öğretim	Mesleki ve Teknik Orta Öğretim	Toplam	Genel Orta Öğretim	Mesleki ve Teknik Orta Öğretim	Toplam
	38.986	21.592	60.578	2.666.066	2.090.220	4.756.286

Kaynak: MEB

Malatya ilinde orta öğretimde okuyan öğrenci sayılarına bakıldığında toplam öğrenci sayısının %64,4'ünün genel orta öğretim kurumlarında, %35,6'sının da mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarında öğrenimlerine devam ettikleri görülmektedir. Malatya'da mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarında okuyan öğrenci sayısı Türkiye ortalamasının 8,3 puan altında seyretmektedir.

GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşgücü piyasasında işgücünün temel özelliklerini ve istihdamın yapısını değerlendirmek için kullanılacak başlıca kaynak TÜİK'in Hanehalkı İşgücü Anketleridir.

TUİK tarafından yayınlanan il düzeyinde temel işgücü göstergelerine bakıldığında işgücüne katılım ve istihdam oranları açısından Malatya ilinin Türkiye ortalamasına yakın oranlara sahip olduğu dikkat çekmektedir. Bu bağlamda Malatya için 2010 yılı işgücüne katılım oranı %47,8 olup bu haliyle Türkiye ortalamasının 1 puan altında yer almaktadır. İstihdam oranı ise %43,3 olup Türkiye ortalamasından 0,3 puan daha yüksektir.

Malatya ili 2010 yılı il düzeyinde temel işgücü göstergeleri baz alındığında işgücüne katılım oranı açısından büyükten küçüğe doğru sıralandığında Türkiye'de 53. sırada, işsizlik oranı ve istihdam oranı açısından 48. sırada yer almaktadır.

Grafik 3.İşgücüne Katılım, İstihdam ve İşsizlik Oranları,%,2010

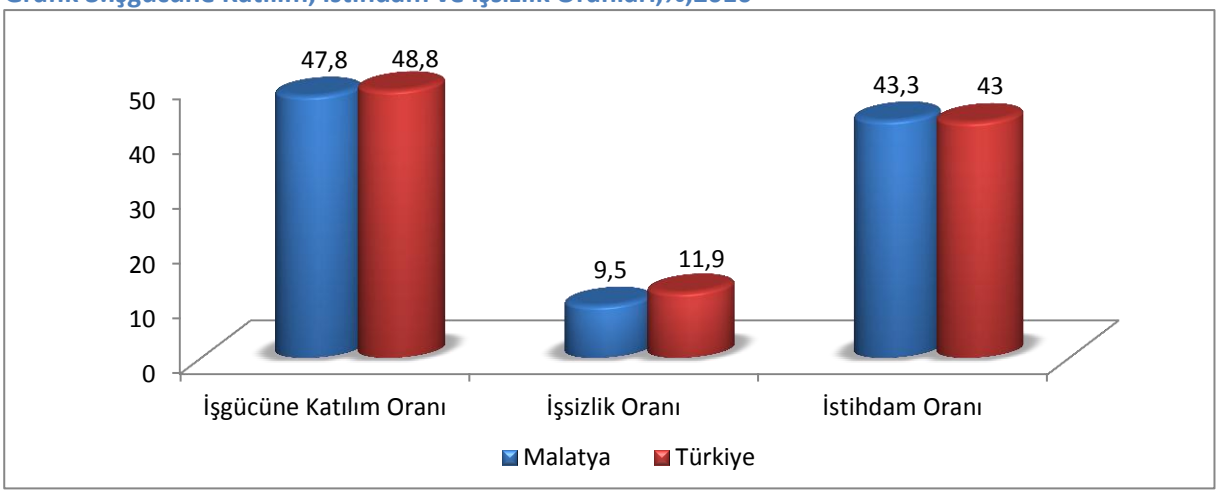

Kaynak:TÜİK,HİA

Hanehalkı İşgücü İstatistiklerinde işgücü piyasası verilerinden işgücüne katılım oranı, istihdam oranı ve işsizlik oranı dışında kalan diğer tüm göstergeler bölgesel bazdadır. Yani veriler sadece Malatya iline ilişkin olmayıp İBBS 2-TRB1 bölümlenmesi çerçevesinde Malatya, Elazığ, Bingöl ve Tunceli illerini de kapsamaktadır. TÜİK Hanehalkı İşgücü Anketlerinin doğrudan Malatya iline ilişkin bilgi vermemesi ve Malatya ile birlikte Elazığ, Bingöl ve Tunceli illerinden edinilen bilgilerin toplamı üzerinden bir değerlendirme yapılması, analizlerde göz önünde bulundurulmalıdır.

Tablo 3.Eğitim Durumuna Göre Nüfus, İstihdam ve İşsizlik,Bin Kişi,TRB1,2011

	Nüfus	İstihdam	İşsiz	İşgücü Dışı
Okuma yazma bilmeyen	196	54	2	140
Lise altı	697	294	32	372
Lise ve dengi meslek okulu	204	96	15	92
Yükseköğretim	106	75	10	21
Toplam	**1.203**	**519**	**59**	**625**

Kaynak: TÜİK,HİA

Bölge 15+yaş kurumsal olmayan nüfus 1.203.000 kişidir[13] ve bu nüfusun % 16,3'ü okur yazar değildir. %57,9'u lise altı eğitimlidir. %17'si lise ve dengi okul , %8,8'i yüksek okul mezunudur. Çalışan 519 bin, işsiz 59 bin, işgücü dışı nüfus 624 bin kişidir.

İstihdam

Bölge istihdam oranı %43,2'dir. Her 100 erkekten 64'ü (%64,7) her 100 kadından 23'ü (%22,8) çalışmaktadır. Erkek istihdamı oranı %65,1 olan Türkiye ortalamasına yakın bir noktada iken, kadın istihdam oranı Türkiye ortalamasından (%25,6) 2,8 puan düşüktür.

[13] TÜİK kurumsal olmayan nüfusu okul, yurt, otel, huzurevi, hastahane, hapishane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfus olarak tanımlamaktadır.

Grafik 4.Cinsiyete Göre İstihdam Oranı,TRB1,%,2011

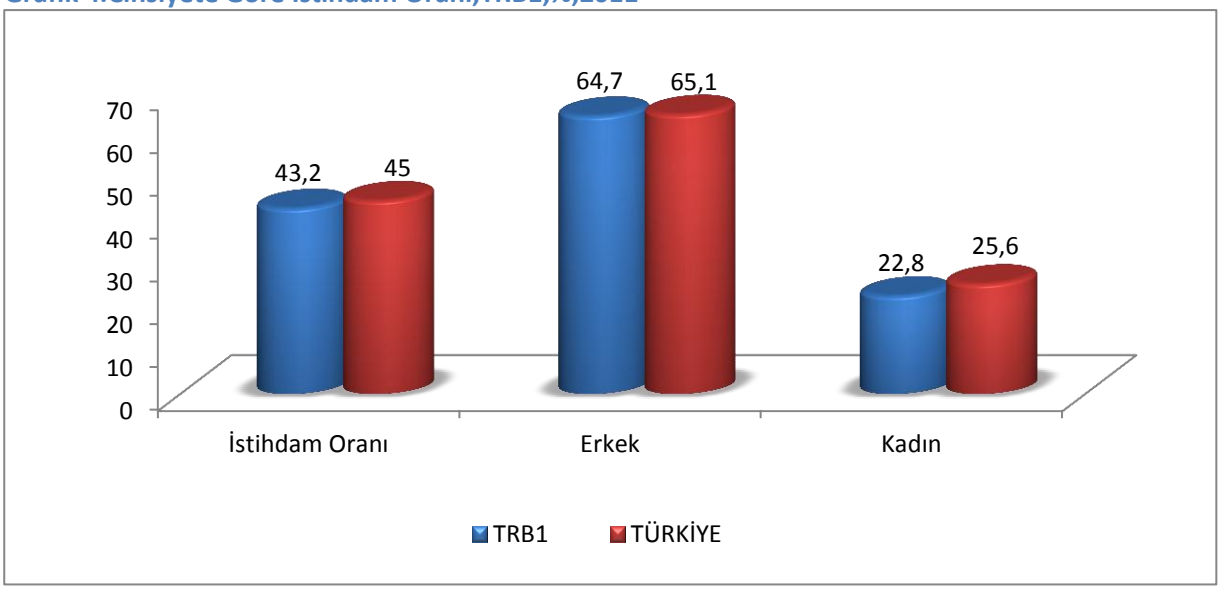

Kaynak: TÜİK,HİA

TRB1 bölgesi için geniş yaş gruplarına göre istihdam edilenler irdelendiğinde eğitim durumları bakımından okuma yazma bilmeyen ve lise altı öğrenimi olanların 35-54 yaş grubunda yoğunlaştığı ortaya çıkmaktadır. Lise ve dengi meslek okulu mezunu ve yüksek öğretim mezunu olanlar açısında bakıldığında 25-34 yaş grubunda yoğunlaştıkları görülmektedir. Diğer taraftan 15-19 yaş grubu aralığında istihdam edilenlerin lise altı öğrenim seviyesinde oldukları, 20-24 yaş grubunda ise lise ve dengi meslek okulu mezunu oldukları anlaşılmaktadır. 55 ve daha üst yaş grubunda istihdam edilenlerin ağırlıklı olarak okuma yazma bilmeyenler arasında yer almaktadırlar.

Grafik 5.Geniş Yaş ve Eğitim Durumuna Göre İstihdam Oranı,TRB1,%,2011

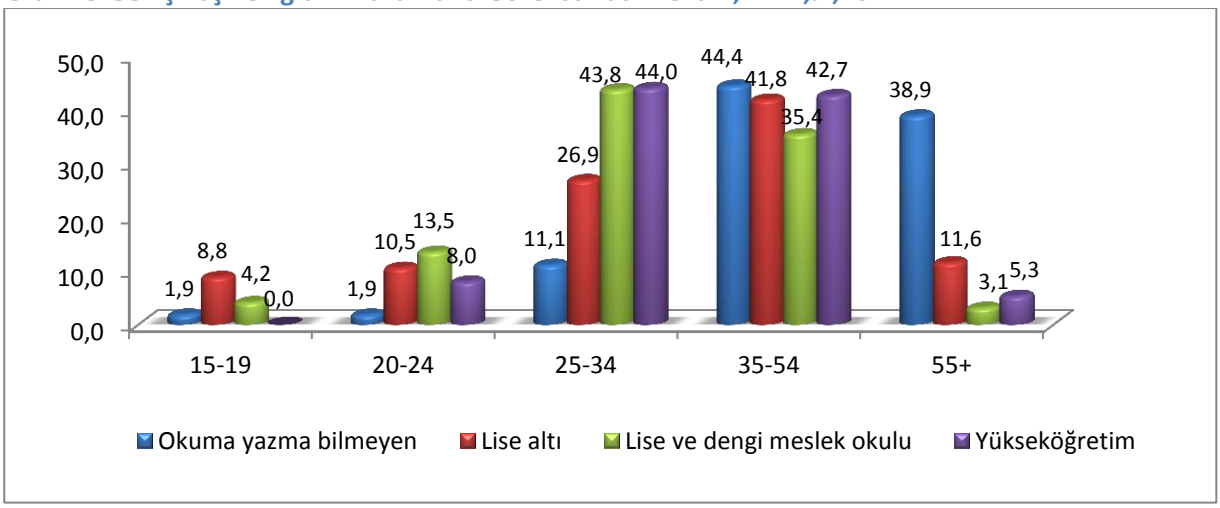

Kaynak: TÜİK,HİA

Türkiye ortalamasında kadınların çoğunluğu tarım dışı sektörlerde çalışırken, (kadın istihdamının %57,8'si), bölgede durum bunun tam tersidir. Kadınların %66'sı tarımda çalışmaktadır. Bölge istihdamında hakim sektör hizmet sektörüdür. Çalışanların %43,3'ü tarım sektöründedir. Bu oran Türkiye ortalaması olan %48,1'in 5,2 puan altındadır. Erkeklerin çoğunluğu (%73,7) tarım dışı sektörlerde çalışmakla birlikte, oran Türkiye ortalaması olan %81,3'ün çok altındadır.

Sektörde çalışanların meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde TRB1 bölgesi için tarım sektöründe çalışanların doğal bir sonuç olarak nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar meslek grubunda yoğunlaştığı, sanayi sektöründe çalışanların sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda ve hizmet sektörüne bakıldığında yoğunluğun nitelik gerektirmeyen işler ile hizmet ve satış elemanları meslek grubunda yer aldığı görülmektedir[14].

Grafik 6.Meslek Grubuna Göre Çalışanların Oranı,TRB1,%,2011

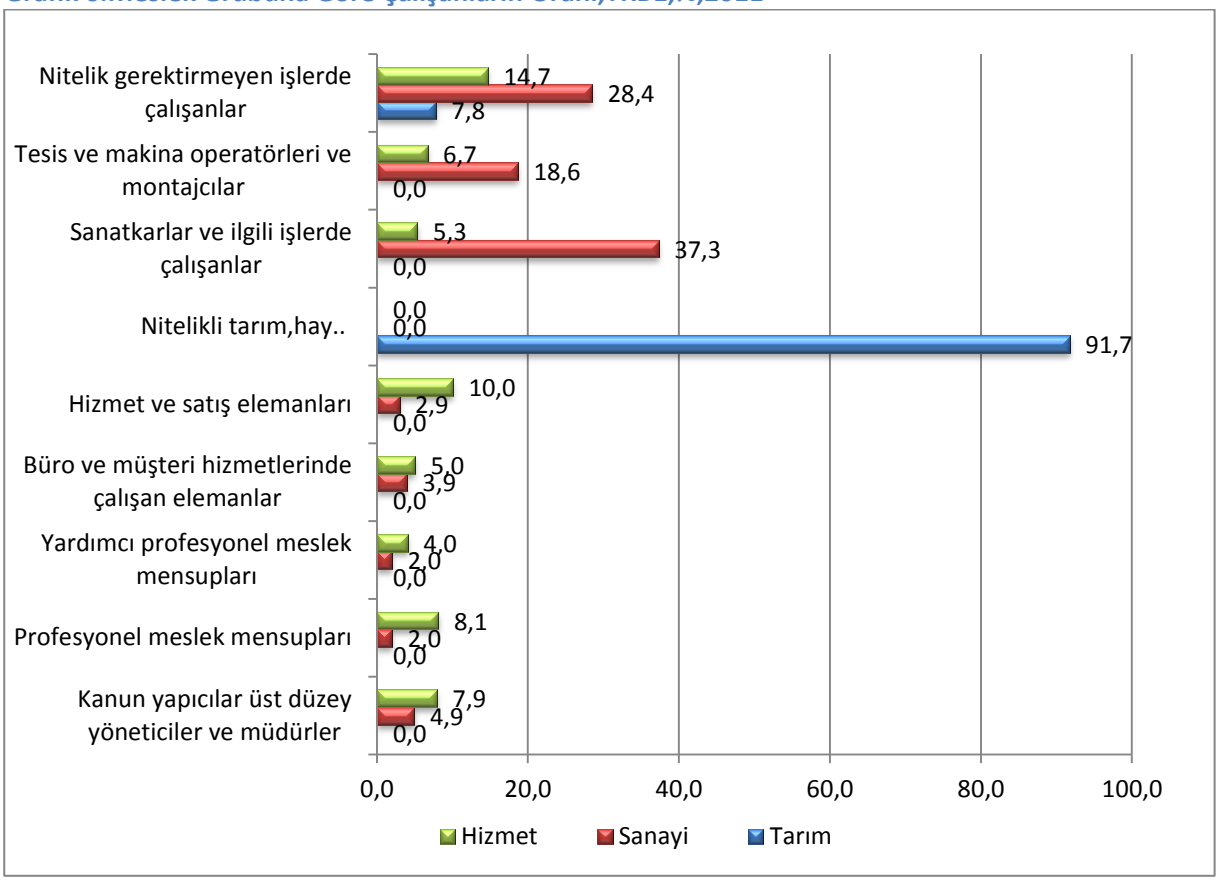

Kaynak: TÜİK,HİA

Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranı olan İstihdama Katılım Oranı; TRB1 bölgesi için %43,1 olup bu oran Türkiye oranı olan %47,9'dan 4,8 puan geridedir.

Tablo 4.Eğitim Durumu ve Geniş Yaş Grubuna Göre İstihdama Katılım Oranı,%,Bin Kişi,TRB1,2011

İstihdama Katılım Oranı	15-19	20-24	25-34	35-54	55+	Toplam
Okuma yazma bilmeyen	25	12,5	37,5	40	19,6	27,6
Lise altı	19,3	43,7	46,2	53,5	37,4	42,2
Lise ve dengi meslek okulu	20	25	60	69,4	25	47,1
Yükseköğretim	0	42,9	70,2	84,2	50	70,8
Toplam	**18,8**	**35,2**	**53,0**	**56,5**	**28,9**	**43,1**

Kaynak: TÜİK,HİA

[14] TUİK, HİA verilerinde inşaat sektörü sanayi sektörü içinde değerlendirilmiştir.

Eğitim durumları açısından en yüksek istihdama katılım oranı 35-54 yaş grubunda yer almaktadır. Yaş gruplarına göre söz konusu oranlar irdelendiğinde 15-19 yaş grubu için okuma yazma bilmeyenlerin, 20-24 yaş grubu için lise altı mezuniyet düzeyine sahip olanların ve diğer yaş grupları için ise yüksek öğretim düzeyinde eğitime sahip olanların istihdama katılım oranlarının yüksekliği göze çarpmaktadır.

TRB1 bölgesinde istihdam edilenlerin meslek gruplarına göre eğitim oranlarına bakıldığında okuma yazma bilmeyenlerin %26'sının nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar grubunda yer aldığı, lise altı öğrenime sahip olanların ise %71,4'lük oran ile nitelik gerektirmeyen işler, lise ve dengi okul mezunlarının büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar grubunda ve yüksek öğretim mezunlarının profesyonel meslek mensupları meslek grubunda yer aldıkları anlaşılmaktadır.

Grafik 7.Meslek Grubuna ve Eğitim Durumuna Göre İstihdam,TRB1,%,2011

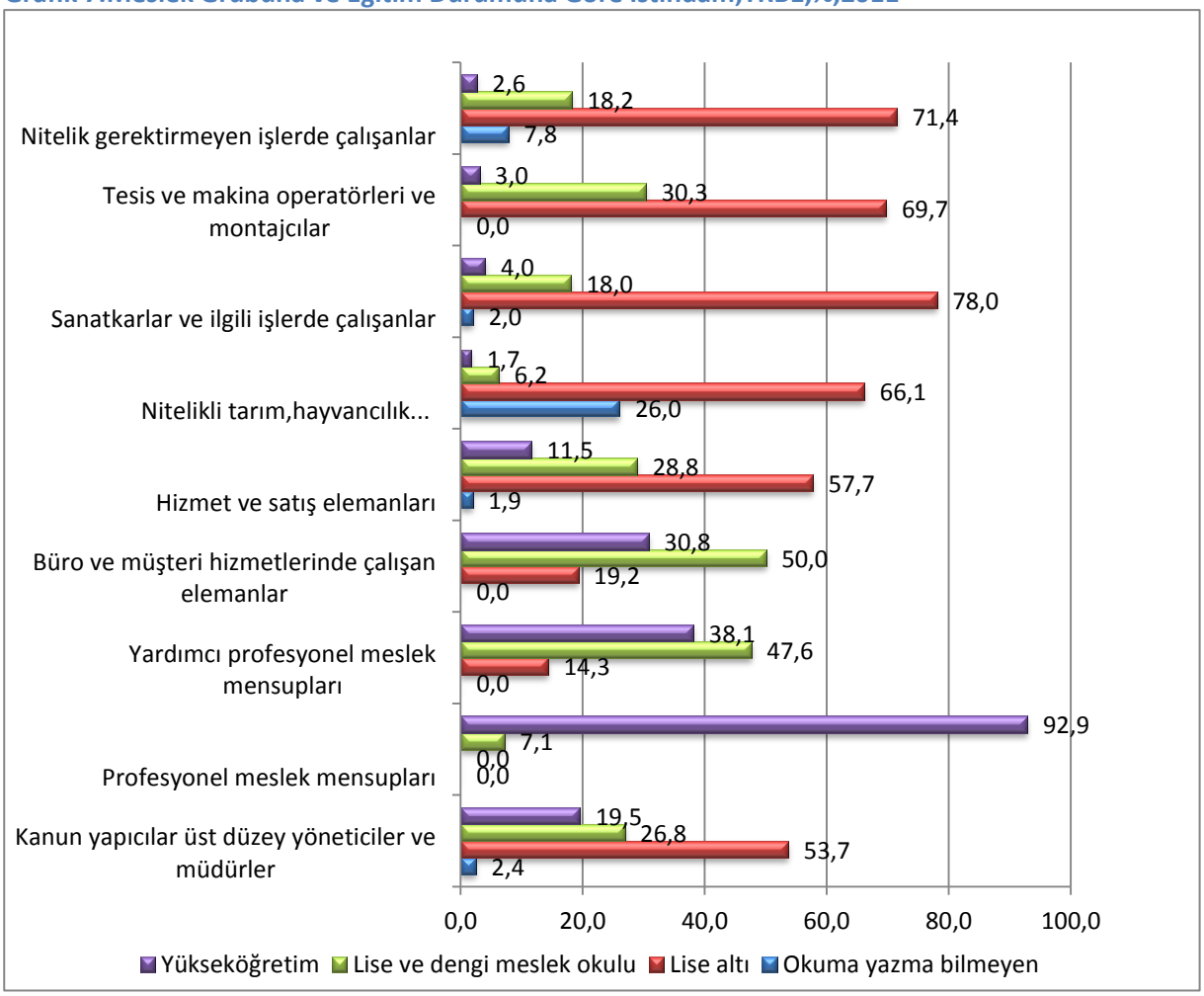

Kaynak: TÜİK,HİA

Meslek ve yaş grubu bakımından bölgede gerçekleşen istihdamla ilgili olarak, 15-19 ve 20-24 yaş gruplarının sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda yer aldığı, 25-34 yaş grubunda ise profesyonel meslek mensupları grubunda istihdamın yoğunlaştığı görülmektedir. 35-54 yaş grubu büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar, 55 ve yukarı yaş grubu ise nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünleri meslek grubunda yer almaktadır.

Tablo 5.Meslek Yaş Grubuna Göre İstihdam,%,Bin Kişi,TRB1,2011

Meslek ve Yaş grubuna Göre İstihdam Edilenler	15-19	20-24	25-34	35-54	55+
Kanun yapıcılar üst düzey yöneticiler ve müdürler	0	2,4	36,6	46,3	14,6
Profesyonel meslek mensupları	0	4,8	54,8	38,1	2,4
Yardımcı profesyonel meslek mensupları	9,5	14,3	33,3	42,9	0
Büro ve müşteri hizmetlerinde çalışan elemanlar	0	11,5	34,6	50	3,8
Hizmet ve satış elemanları	5,8	13,5	40,4	38,5	1,9
Nitelikli tarım hayvancılık…...	6,2	6,2	20,9	40,1	26
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	12	18	28	40	4
Tesis ve makina operatörleri ve montajcılar	6,1	12,1	36,4	39,4	6,1
Nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar	9,1	14,3	29,9	41,6	5,2

Kaynak: TÜİK,HİA

Toplam çalışanların %51,8'i ücretli veya yevmiyelidir ve bu oran, %62 olan Türkiye ortalamasının çok altındadır. İstihdamın %26,8'i kendi hesabına veya işveren olarak çalışmaktadır. Tarım sektörünün hâkimiyeti ücretsiz aile işçiliğini de beraberinde getirmektedir. Bölgede çalışanların %21,4'ü ücretsiz aile işçisi iken bu oran Türkiye'de %14' tür.

Grafik 8.İşteki Duruma Göre İstihdam,TRB1,%,2011

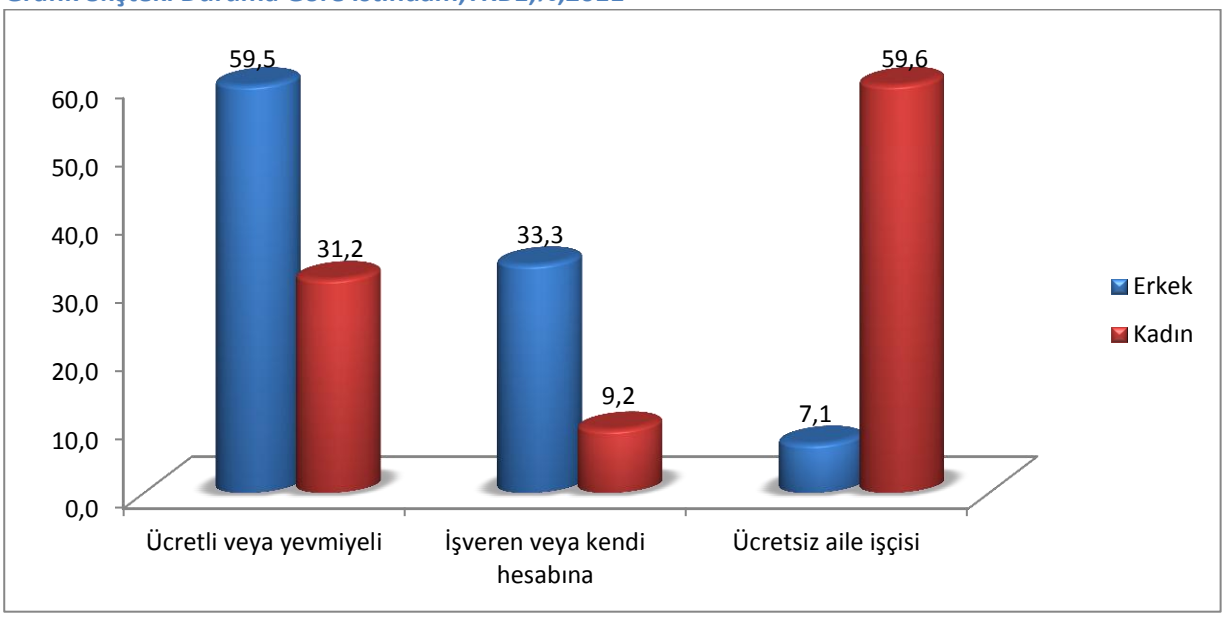

Kaynak: TÜİK,HİA

Erkek işçilerin %59,5'i ücretli veya yevmiyeli işlerde çalışmaktayken kadınlarda bu oran %31,2'dir. Erkek işçilerin %33,3'ü işveren veya kendi hesabına, %7,1'i ise ücretsiz aile işçisi olarak çalışırken, kadınların %9,2'si işveren veya kendi hesabına, %59,6'sı ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadır.

Tablo 6.İşteki Duruma Göre İstihdam,Bin Kişi,TRB1,2011

Erkek	Ücretli veya yevmiyeli	İşveren veya kendi hesabına	Ücretsiz aile işçisi	Toplam
Tarım	7	69	24	**100**
Sanayi	82	11	1	**94**
Hizmet	136	45	3	**185**
Toplam	**225**	**126**	**28**	**379**
Kadın	**Ücretli veya yevmiyeli**	**İşveren veya kendi hesabına**	**Ücretsiz aile işçisi**	**Toplam**
Tarım	1	9	83	**93**
Sanayi	6	2	0	**8**
Hizmet	37	2	1	**40**
Toplam	**44**	**13**	**84**	**141**

Kaynak: TÜİK,HİA

Erkek istihdamında hakim sektör hizmet sektörüdür. Çalışan her 100 erkekten 49'u hizmetler sektöründedir. İkinci sırada %26,5 ile tarım sektörü yer almaktadır. Kadın istihdamında hakim sektör, tarımdır. Çalışan her 100 kadından 66'sı tarımdadır. İkinci sırada %28,4 ile hizmet sektörü gelmektedir.

Tarım sektöründe çalışan erkeklerin %69'u işveren veya kendi hesabına çalışan iken kadınlarda aynı sektörde çalışanların %89,2'si ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadır. Sanayi sektöründe çalışan erkeklerin ve kadınların büyük kısmı ücretli veya yevmiyeli olup oranları erkeklerde %87,2, kadınlarda %75'tir. Aynı şekilde hizmet sektöründe de kadınlar ve erkekler ücretli veya yevmiyeli olarak çalışmaktadırlar. Söz konusu sektörde ücretli veya yevmiyeli olarak çalışan erkeklerin oranı %73,5 iken, kadınların oranı %92,5 olarak istatistiklere yansımaktadır.

Bölgede istihdam edilenlerden ücretli veya yevmiyeli olarak çalışanlar "nitelik gerektirmeyen işlerde çalışanlar" meslek grubunda yoğunlaşırken," işveren ve kendi hesabına çalışanlar" ve "ücretsiz aile işçisi olarak çalışanlar" nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünleri meslek grubunda yoğunlaşmaktadır.

Kayıt Dışı İstihdam

TÜİK'ten alınan verilere göre TRB1 bölgesinde kayıt dışı istihdam oranı %53,2'dir. Bu oran Türkiye geneli kayıt dışı istihdam oranı olan %42,1'den oldukça yüksek gözükmektedir. Kayıt dışı istihdamın en yoğun olduğu meslek grubu nitelikli tarım, hayvancılık, avcılık, ormancılık ve su ürünlerinde çalışanlar grubudur. Diğer taraftan en yüksek kayıtlılık oranının bulunduğu meslek grubu profesyonel meslek mensuplarıdır.

Grafik 9.Kayıtlılık Durumuna Göre İstihdam,TRB1,%,2011

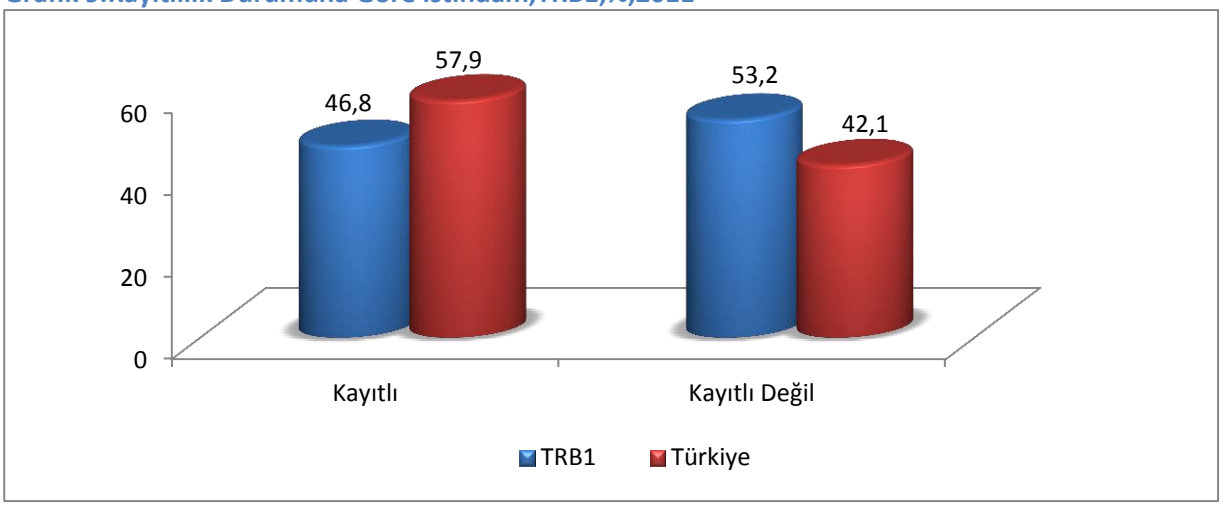

Kaynak: TÜİK,HİA

Kayıt dışı istihdamın eğitim durumlarına göre dağılımına bakıldığında kayıt dışının en yüksek seviyede olduğu eğitim düzeylerinin okuma yazma bilmeyenler ve lise altı eğitimliler olduğu, buna göre okuma yazma bilmeyenlerde bu oranın %96,3, lise altı eğitimlilerde %63,9 olduğu ortaya çıkmaktadır. Kayıtlı istihdam da ise en yüksek oran olarak %90,7 ile yükseköğretim mezunları ilk sırada yer alırken ikinci sırada ise %69,8 ile lise ve dengi okul mezunları yer almaktadır.

Cinsiyetlere göre kayıtlılık durumlarına bakıldığında kadınların kayıt dışı istihdam oranları erkeklere göre oldukça yüksek olduğu gibi aynı zamanda Türkiye ortalamasının da üzerindedir. Bu bağlamda kadın çalışanların %72,3'ü kayıt dışı iken Türkiye ortalaması olan %57,8'den de 14,5 puan daha fazladır. Erkek çalışanlar açısından analiz edildiğinde erkek çalışanların %54'ünün kayıtlı olduğu ancak Türkiye ortalamasından 10,4 puan geride olduğu söylenebilir.

Grafik 10.Cinsiyet ve Kayıtlılık Durumuna Göre İstihdam,TRB1,%,2011

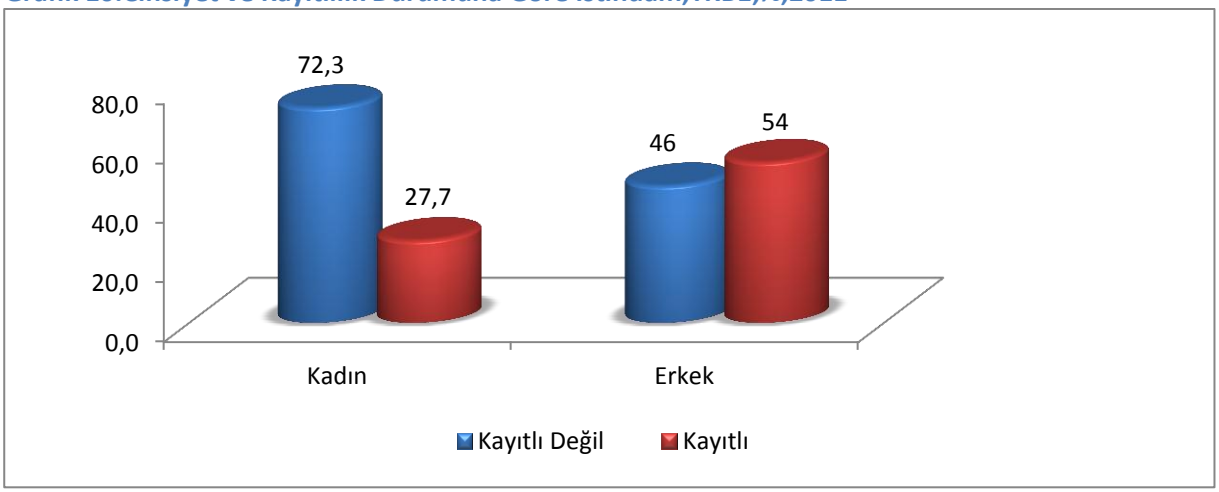

Kaynak: TÜİK,HİA

İktisadi faaliyet kollarına kayıt dışı istihdam ele alındığında kayıt dışı istihdamın en yüksek olduğu kolun tarım olduğu buna karşılık, kayıtlı istihdamın en fazla olduğu kolun hizmet sektörü olduğu ortaya çıkmaktadır. Tarım sektöründe kayıt dışı istihdamın fazla olmasının nedenleri arasında çalışanların ücretsiz aile işçisi olarak istihdamda görülmeleri yatmaktadır.

Grafik 11.İktisadi Faaliyet ve Kayıtlılık Durumuna Göre İstihdam,TRB1,%,2011

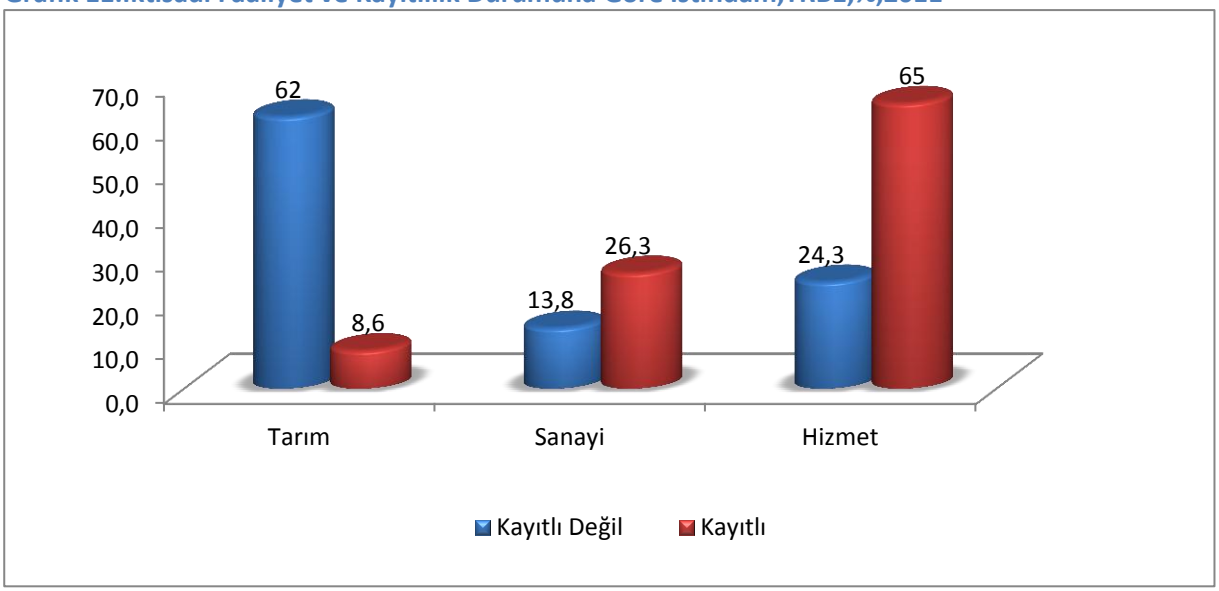

Kaynak: TÜİK,HİA

Geniş yaş grubu ve sosyal güvenlik kurumuna kayıtlılığa göre istihdam edilenler açısından kayıt dışılık irdelendiğinde %83,3'lük bir oran ile en fazla 15-19 yaş grubunun kayıt dışı olarak çalıştığı, söz konusu yaş grubunu %81 ile 55 yaş ve üstü yaş grubunun izlediği söylenebilir. Kayıtlı istihdamda 25-34 yaş grubunun %58,4'lük bir oran ile ilk sırada yer aldığı görülürken 35-54 yaş grubunun ikinci büyük orana sahip olduğu ortaya çıkmaktadır.

Grafik 12.Yaş ve Sosyal Güvenlik Kurumuna Kayıtlılık Durumuna Göre İstihdam,TRB1,%,2011

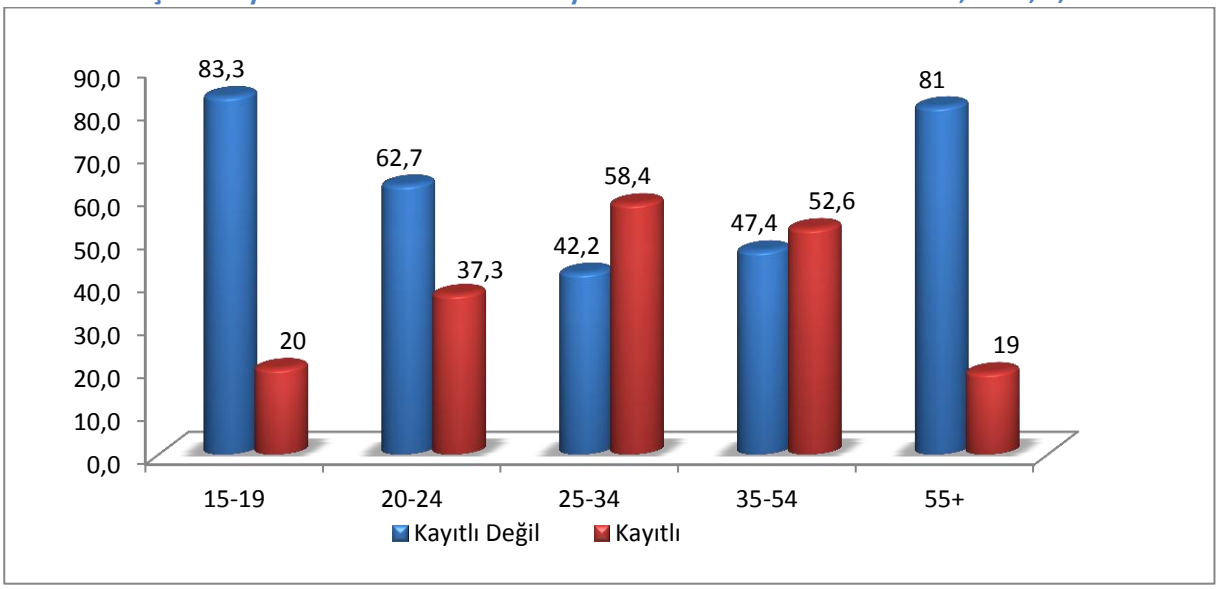

Kaynak: TÜİK,HİA

Genç İstihdamı

Bölgede 159 bini kadın, 146 bini erkek olmak üzere 305 bin genç[15] bulunmaktadır. Gençlerin 81 bini istihdamda yer almaktadır. Gençlerin istihdam oranı %15,6'dır. Genç erkekler ile genç kadınların nüfus oranları arasında çok fazla bir fark olmamasına rağmen istihdam oranlarına bakıldığında ortaya

[15] Genç nüfus: 15-24 yaş grubu , TÜİK

ciddi bir fark çıktığı görülmektedir. Bu bağlamda genç nüfus içerisinde erkeklerin istihdam oranı %72, kadınların istihdam oranı %28'dir.

Grafik 13.Genç Nüfusun Çalıştığı Sektörler,TRB1,%,2011

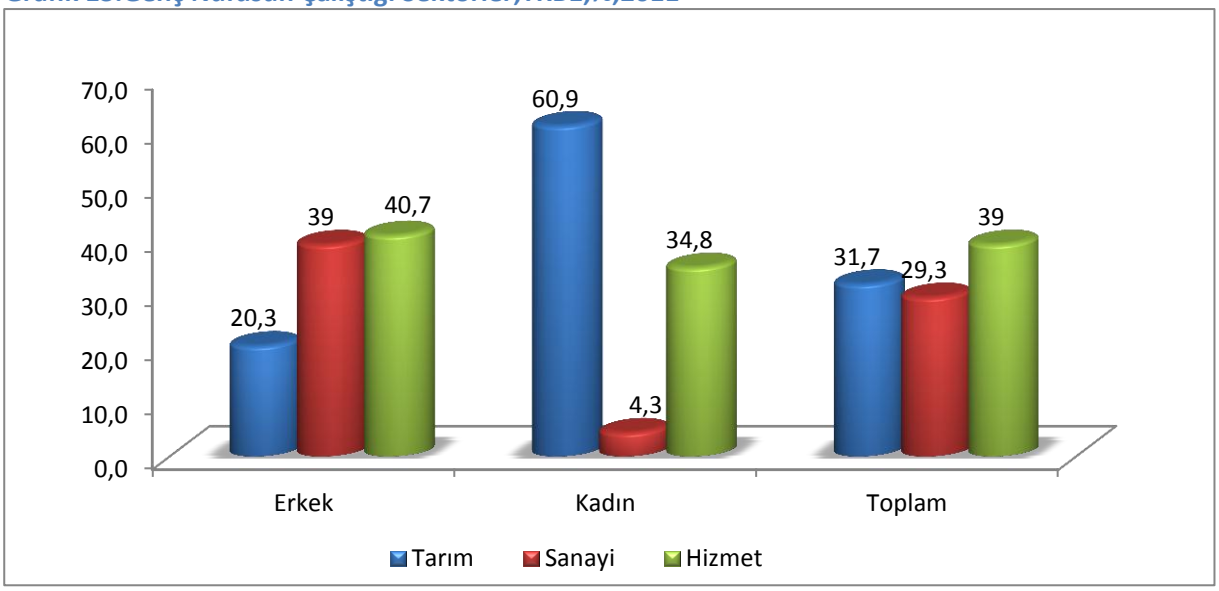

Kaynak: TÜİK,HİA

TRB1 bölgesinde gençlerin de en fazla çalıştıkları sektör hizmet sektörüdür. Çalışan her yüz gençten 39'u hizmet sektöründedir. İkinci sırada %31,7 ile tarım ve %29,3 ile sanayi sektörleri takip etmektedir. Gençlerde de cinsiyetler arası çalışılan sektörler farklıdır. Genç kadınların %60,9'u tarım sektöründe çalışırken, genç erkeklerin çoğunluğu sanayi ve hizmet sektöründe çalışmaktadır. Genç erkek istihdamında sanayi ve hizmet sektörleri birbirine çok yakın oranda olup, hizmet sektöründe çalışanların oranı %40,7, sanayi sektöründe çalışanların oranı %39'dur.

İşsizlik

2011 yılı için bölgede işsizlik oranı %10,2'dir. Erkeklerde işsizlik oranı %10,3 iken kadınlarda bu oran %9,9'dur. Aynı dönem için Türkiye geneli işsizlik oranı %9,8 olup, erkeklerde bu oran %9,2 kadınlarda ise %11,3'tür. TRB1 bölgesinde 2011 yılında kadınların işsizlik oranı Türkiye ortalamasının altında iken erkeklerde ortalamanın üzerindedir.

Eğitim düzeylerine ve bekleme sürelerine göre işsizlik incelendiğinde bir yıldan daha az süre bekleyenlerin %62,8'inin lise altı eğitime sahip oldukları görülecektir. Okuma yazma bilmeyip bir yıldan daha az süre bekleyenlerin oranı %4,7, lise ve dengi meslek okulu mezunu olanların oranı %20,9, yüksek öğretim mezunlarının oranı ise %14'tür.

TÜİK verilerine göre 1 yıl ve daha uzun zaman diliminde işsiz olanlardan okuma yazma bilmeyen eğitim düzeyinde veri bulunmamakla birlikte, lise altı öğrenime sahip olanların %54,2 ile en yoğun grup oldukları, lise altını %25,4 ile lise ve dengi meslek okulu mezunlarının ve son olarak %16,9 ile yüksek öğrenim eğitim düzeyinde işsizlerin takip ettikleri ifade edilebilir.

Grafik 14.Eğitim Durumu ve Bekleme Sürelerine Göre İşsizler,TRB1,%,2011

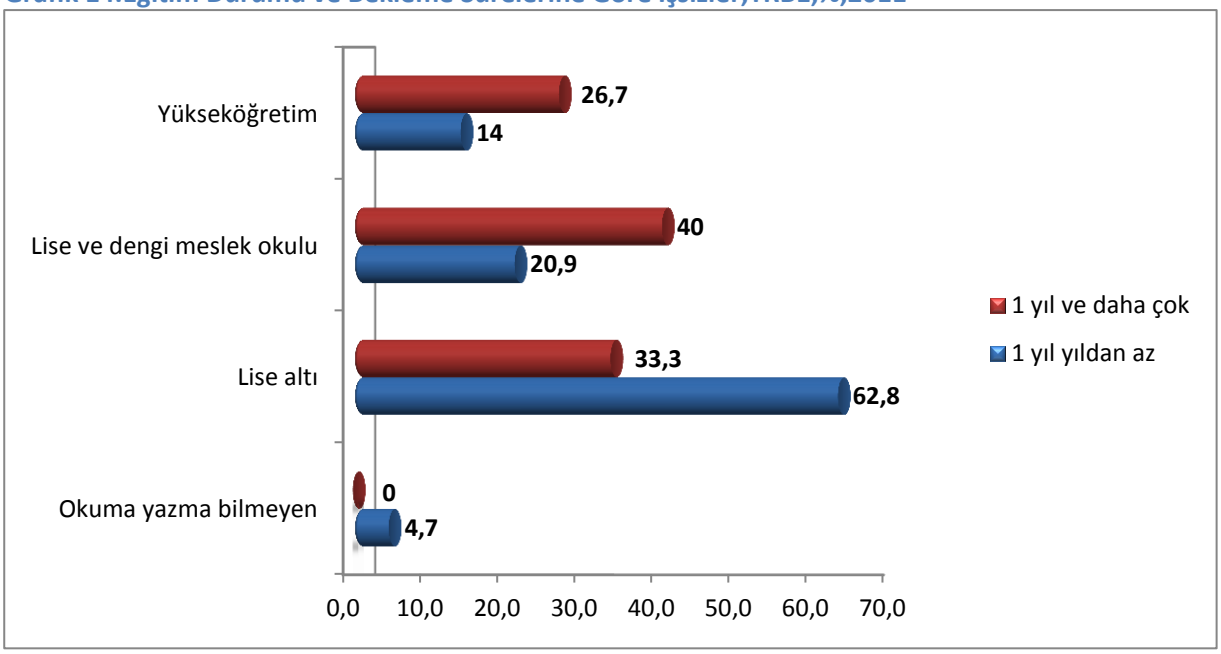

Kaynak: TÜİK,HİA

Kadın ve erkeklerde işsizlik oranının en fazla olduğu yaş grubu 25-34 yaş grubudur. İkinci sırada 20-24 yaş grubu gelmektedir. Erkeklerde bu oran %37,2 iken kadınlarda erkek işsizlerin oranının biraz üzerinde %37,5 ortaya çıkmaktadır. TÜİK verilerinde 55 yaş üzeri kadınlar için herhangi bir veri bulunmamaktadır.

Grafik 15.Yaş Gruplarına Göre İşsizler,TRB1,%,2011

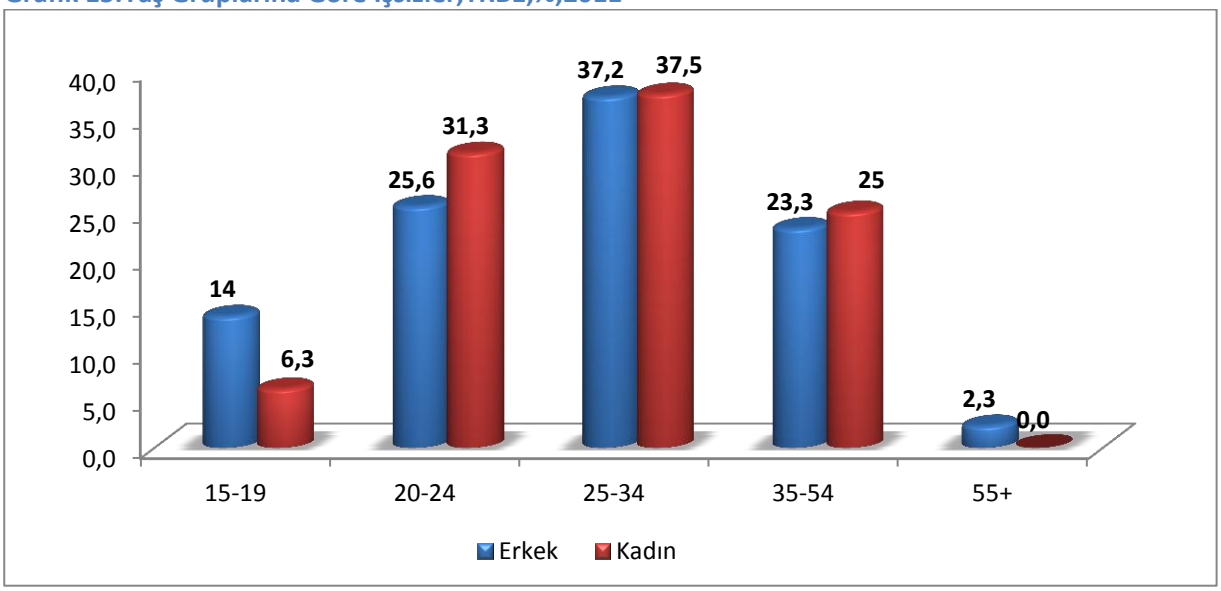

Kaynak: TÜİK,HİA

Eğitim durumları bakımından lise altı eğitim düzeyinde yer alan erkekler %65,1'lik bir orana sahip iken, kadınlarda lise ve dengi meslek okulu ile yükseköğretim mezunları %37,5'lik bir oran ile en fazla işsiz olan eğitim düzeyindedirler.

Grafik 16.Eğitim Düzeylerine Göre İşsizler,TRB1,%,2011

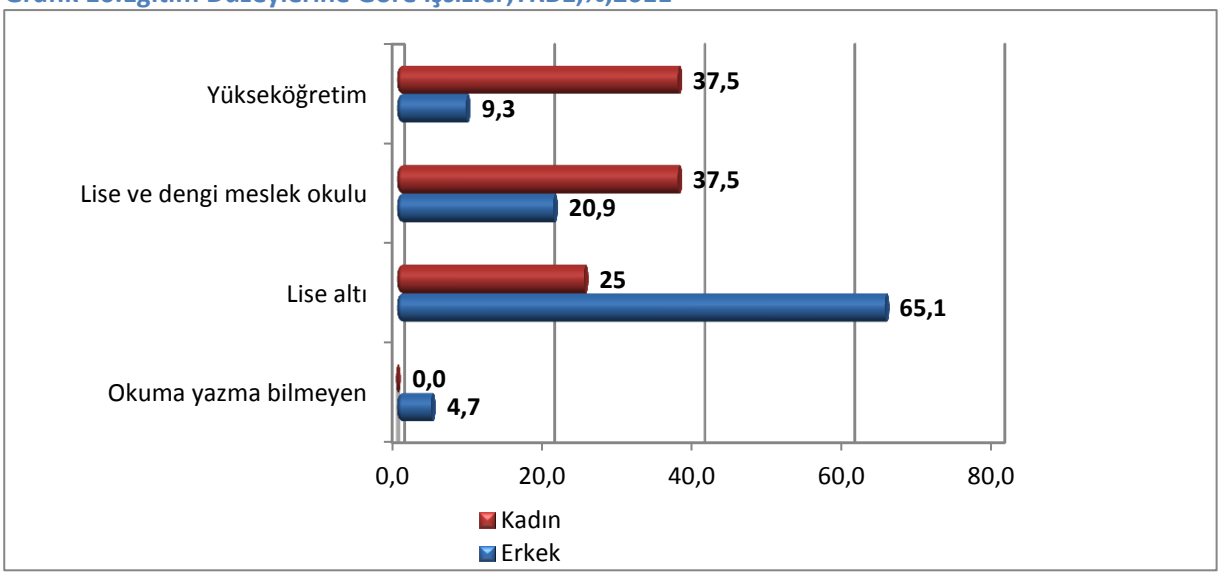

Kaynak: TÜİK,HİA

Genç İşsiz

Bölge işsizlerinin %39,1'ini genç işsizler oluşturmaktadır. İşsizlik oranı 15-24 yaş grubundaki genç nüfusta %21,7'dir. 25 yaş ve üzeri nüfustaki işsizlik oranı ise %10,2'dir. İstihdam oranlarına bakıldığında 15-24 yaş grubunun istihdam oranını %26,8, 25 yaş ve üzeri olanların istihdam oranı %48,7'dir. İstatistiklere bakıldığında bölgede yaşayan gençlerin işgücüne dahil olmayan nüfus oranlarının %65,6 olarak yansıdığı göz ardı edilmemelidir.

Tablo 7.Genç ve Yetişkinlerin İşgücü Durumu,Bin Kişi,TRB1,2011

TRB1 (Malatya, Elazığ, Bingöl, Tunceli)	Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus	İşgücü	İstihdam edilenler	İşsiz	İşgücüne katılma oranı %	İşsizlik oranı %	İstihdam oranı %	İşgücüne dahil olmayan nüfus%
15-24	305	104	82	23	34,2	21,7	26,8	65,6
25+	898	474	437	36	52,8	7,6	48,7	47,2
Toplam	1203	578	519	59	48,1	10,2	43,2	51,9

Kaynak: TÜİK,HİA

İşgücü Dışındaki Nüfus

İşgücü dışındaki nüfusun işgücüne dahil olmama nedenleri araştırıldığında işgücü dışında kalan nüfusun %44,2'lik kısmı ev işleriyle meşgul olduğundan dolayı işgücüne dahil olmadıkları ortaya çıkmaktadır. İkinci olarak öğrenci olunması üçüncü olarak da özürlü, yaşlı veya hasta olunması gibi sebepler yer almaktadır.

Grafik 17.Nedene ve Yaşa Göre İşgücüne Dahil Olmayanlar,TRB1,%,2011

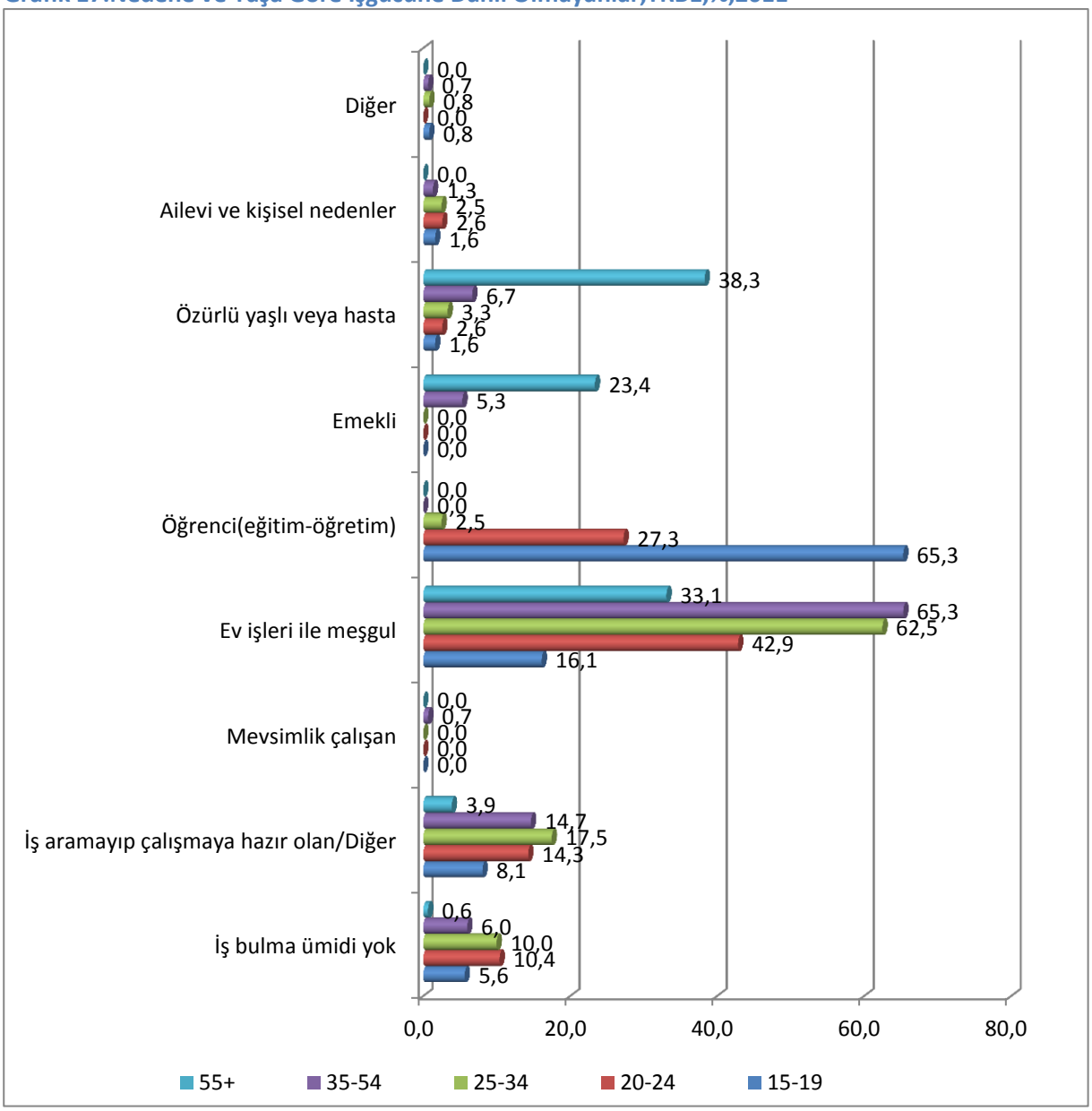

Kaynak: TÜİK,HİA

15-19 yaş grubu içerisinde yer alıp işgücü piyasası dışında kalanların %65,3'ü öğrenci olduklarından, %16,1'i ise ev işleriyle meşgul olduklarından dolayı işgücüne dahil olamamışlardır. 20-24 yaş grubunun %42,9'u ev işleriyle meşgul, %27,3'ü de öğrencidir. 25-34 yaş grubunun %62,5'i ev işleriyle meşgul, 35-54 yaş grubu aynı şekilde 65,3'ü ev işleriyle meşgul olurken, 55 yaş ve üzeri yaş grubunun %38,3'ü özürlü, yaşlı veya hasta olma sebebiyle piyasa dışında kalmıştır.

Grafik 18.Neden ve Eğitim Durumuna Göre İşgücüne Dahil Olmayanlar,TRB1,%,2011

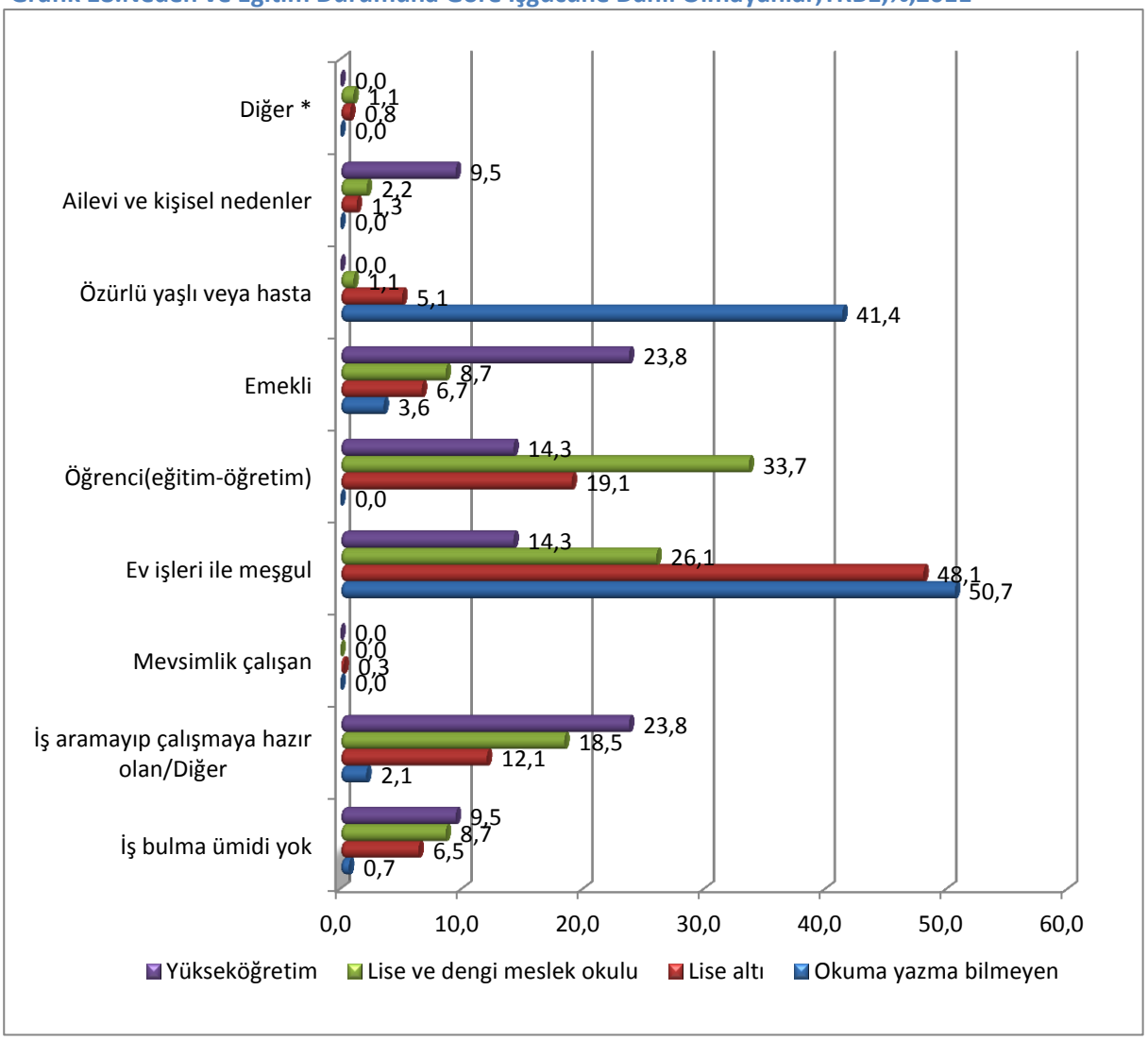

Kaynak: TÜİK,HİA

Nedene ve eğitim durumuna göre işgücü piyasası dışında kalmış nüfus irdelendiğinde okuma ve yazma bilmeyenlerin %50,7'sinin ev işleriyle meşgul olmaları, %41,4'ünün de özürlü, yaşlı veya hasta olmaları yüzünden işgücüne dahil olamadıkları anlaşılmaktadır. Lise altı eğitim düzeylerinde yer alanların da %48,1'inin ev işleriyle meşgul olmaları ilk planda iken, lise ve dengi meslek okulu mezunlarının %33,7'sinin öğrenci olmaları nedeniyle piyasa dışında kaldıkları görülmektedir. Diğer taraftan yüksek öğretim mezunlarının %23,8'inin iş aramayıp çalışmaya hazır olan ve de aynı oranla emekli olan gruplar içerisinde bulundukları ifade edilebilir.

TRB1 bölgesinin toplamı baz alındığında işgücü piyasası dışında kalanların en düşük seviyedeki grubunu mevsimlik işlerde çalışanlar temsil etmektedir. Yine toplama bakılacak olursa söz konusu bölgede işgücü piyasası dışında yer alınmasının en büyük nedeni ev işleriyle meşgul olunması olacaktır. Bu grubun yüksek çıkmasındaki en önemli neden bölgede yaşayan ve işgücü piyasası dışında kalan kadın nüfusun bakım sorumlulukları nedeniyle iş aramaya müsait olamamaları yatmaktadır. Nitekim TÜİK verileri incelendiğinde işgücü piyasası dışında kalan kadınların %59,9'unun ev hanımı oldukları anlaşılacaktır. Erkekler açısından ise bölgede yaşayıp piyasa dışında kalanların %30,7'sinin öğrenci olmaları sebebi yatmaktadır.

Bölgede işgücüne dahil olmayan nüfusun %26,1'ini erkek, %73,9'u ise kadınlardan oluşmaktadır.

İŞKUR'A KAYITLI İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

Bu kısımda İŞKUR istatistiklerinden yararlanarak ilin işgücü piyasası değerlendirilmiştir. İŞKUR istatistikleri sadece İŞKUR'a kayıtlı kesim itibariyle mevcut olmasına rağmen bu veri seti il bazında cinsiyet, yaş, eğitim gibi kayıtlı işsizlerin özelliklerini ve açık işlerin sektörel dağılımı gibi özellikleri içermesi açısından önemli göstergelerdir. Kullanılan veriler 2012 yılı verileri olup işgücü göstergelerinin güncel halinin raporu eklenmesi daha uygun görülmüştür.

2012 yılı içerisinde Malatya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nce[16] toplam 8241 açık iş alınmıştır. Söz konusu açık işlerin 6.125'i özel sektörden, 2.116'sı kamu sektöründen alınmış olup, Türkiye geneline bakıldığında toplam açış iş sayısının 991.804 olduğu görülecektir. Bu bağlamda Türkiye'de alınan açık işlerin %0,8'inin Malatya İŞKUR tarafından alındığı anlaşılmaktadır.

2012 yılı içerisinde alınan açık işlere bakılacak olursa, %47,6 ile en fazla beden işçisi (genel) mesleğinde talep alındığı görülecektir. Bu bağlamda her iki işletmeden birisinin vasıfsız işgücüne ihtiyaç duyduğu söylenebilir. Aşağıda 2012 yılı içerisinde alınan açık işlerde talep edilen meslekleri ve oranları çıkartılmıştır.

Tablo 8.Açık İşlerde Talep Edilen İlk On Meslek,2012

MESLEKLER	Açık İş Sayısı	Oranı %
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	3.924	47,6
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	483	5,9
MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	438	5,3
MAKİNECİ (DİKİŞ)	378	4,6
BÜRO MEMURU (GENEL)	266	3,2
PAZARLAMACI (SATIŞ TEMSİLCİSİ)	220	2,7
SEKRETER	133	1,6
KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	118	1,4
GARSON (SERVİS ELEMANI)	114	1,4
AMBALAJCI (EL İLE)	92	1,1

Kaynak: İŞKUR

Sektörlere göre açık işlerde ilk sırayı %36,5 ile imalat sektörü almaktadır. İkinci sırada %20 ile kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik sektörü gelmektedir. Türkiye genelinde ise ilk sırada imalat sektörü, ikinci sırada ise toptan ve perakende ticaret sektörleri gelmektedir.

[16] Raporun ilerleyen sayfalarında sadece İŞKUR denilecektir.

Tablo 9.Sektörlere Göre Alınan Açık İşler,%,2012

Sektörler	Malatya	Türkiye
Bilgi ve iletişim	0,3	4,4
Diğer hizmet faaliyetleri	2,9	3,9
Eğitim	2,9	3,9
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,2	0,7
Finans ve sigorta faaliyetleri	3,3	1,1
Gayrimenkul faaliyetleri	0,05	0,09
Hane halklarının işverenler olarak faaliyetleri;	0,0	0,1
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	6,6	8,6
İmalat	36,5	33,9
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1,9	1,4
İnşaat	3,5	5,4
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	20,0	1,0
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	2,9	5,4
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,0	0,4
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,8	0,8
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1,0	6,7
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1,8	1,5
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	0,8	1,6
Toptan ve perakende ticaret;	5,7	9,5
Ulaştırma ve depolama	0,9	4,2
Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri	0,0	0,005
Genel Toplam	**100***	**100***

Kaynak: İŞKUR
**Rakamlar yuvarlamalardan dolayı tam sayıyı vermeyebilir.*

Meslek gruplarına göre açık işlere bakıldığında ilk sırada %56,7 ile nitelik gerektirmeyen meslekler grubunun geldiği görülecektir. İkinci olarak %12,3 ile büro hizmetlerinde çalışan elemanlar, üçüncü olarak ise %8,7 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu gelmektedir. Meslek gruplarına göre açık iş oranlarının yer aldığı grafik aşağıda yer almaktadır:

Grafik 19.Meslek Gruplarına Göre Açık İşler,%,Malatya,2012

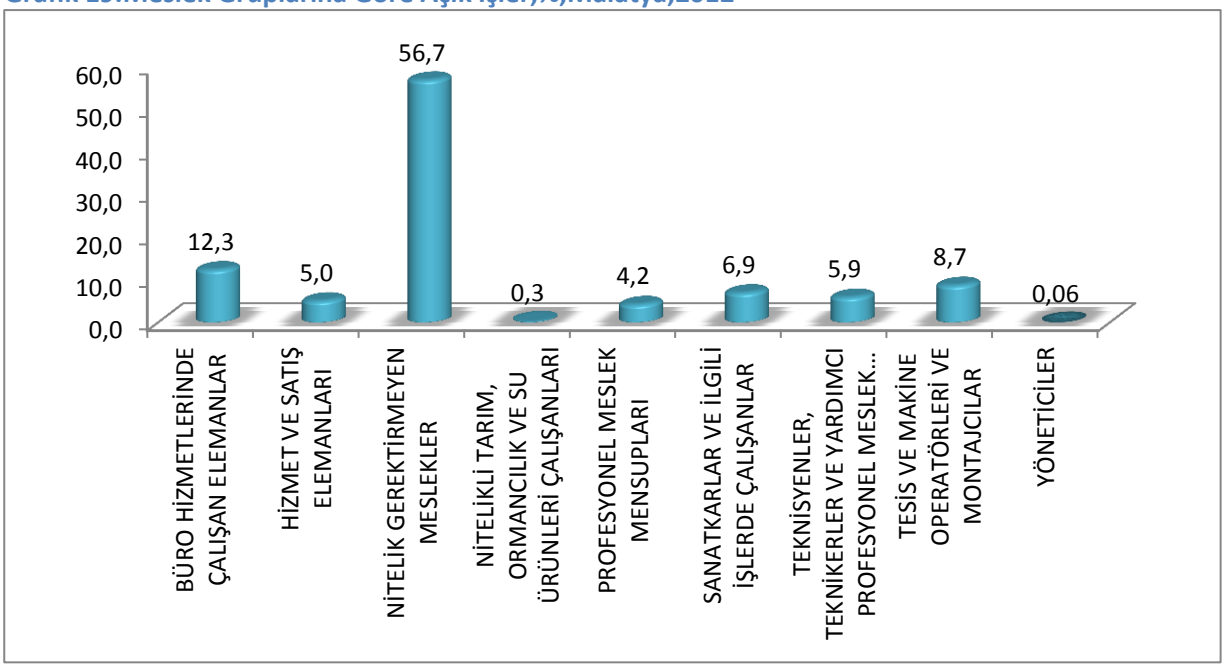

Kaynak: İŞKUR

Sosyal durumları açısından alınan açık işlerle ilgili olarak istatistiklere bakıldığında, alınan açık işlerin 8.049'unun normal statüdeki kişilere yönelik açık olduğu anlaşılmaktadır. Özürlülere yönelik açık iş sayısı 188 iken eski hükümlü açık iş sayısı 4'tür. Özürlü açık işlerin Türkiye geneli alınan özürlülere yönelik açık işlere oranı %0,2 iken, eski hükümlülerin oranı %0,8'dir.

2012 yılında Malatya İŞKUR'a yapılan başvuruların sayısı 23.422'dir. Türkiye geneli yapılan başvuru sayısı ise 2.296.325'tir. Başvuranların eğitim düzeyleri araştırıldığında %53,8'inin ilköğretim mezunu görülmektedir. Ortaöğretim (lise ve dengi okul) mezunlarının başvuru oranı ise %28,1'dir.

Grafik 20.Eğitim Durumlarına Göre Başvurular,%,2012

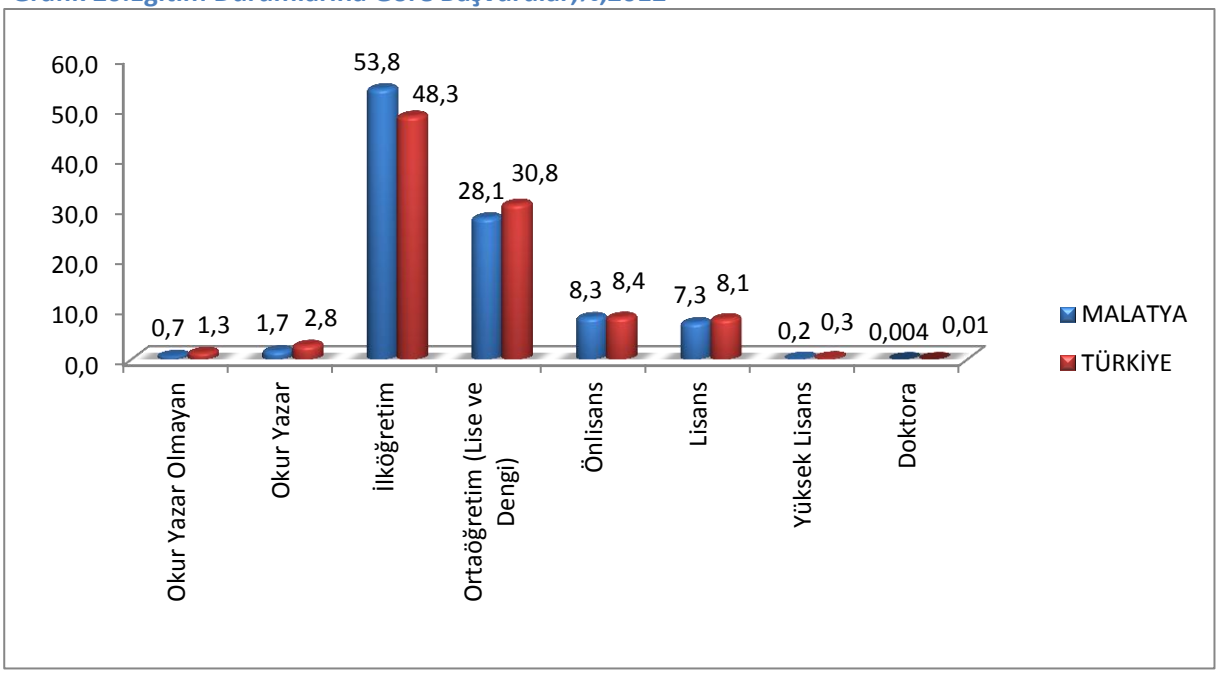

Kaynak: İŞKUR

2012 yılında İŞKUR'a yapılan başvuruların en fazla beden işçisi (genel) mesleğinde yapıldığı görülecektir. Söz konusu mesleğin bütün başvurular içerisindeki oranı %35'tir. İkinci sırada beden işçisi (temizlik) gelirken oranı %4,2'dir. Üçüncü olarak ise makineci (dikiş) mesleği %3,1 ile gelmektedir.

Grafik 21.Mesleklere Göre Başvurular,%,Malatya,2012

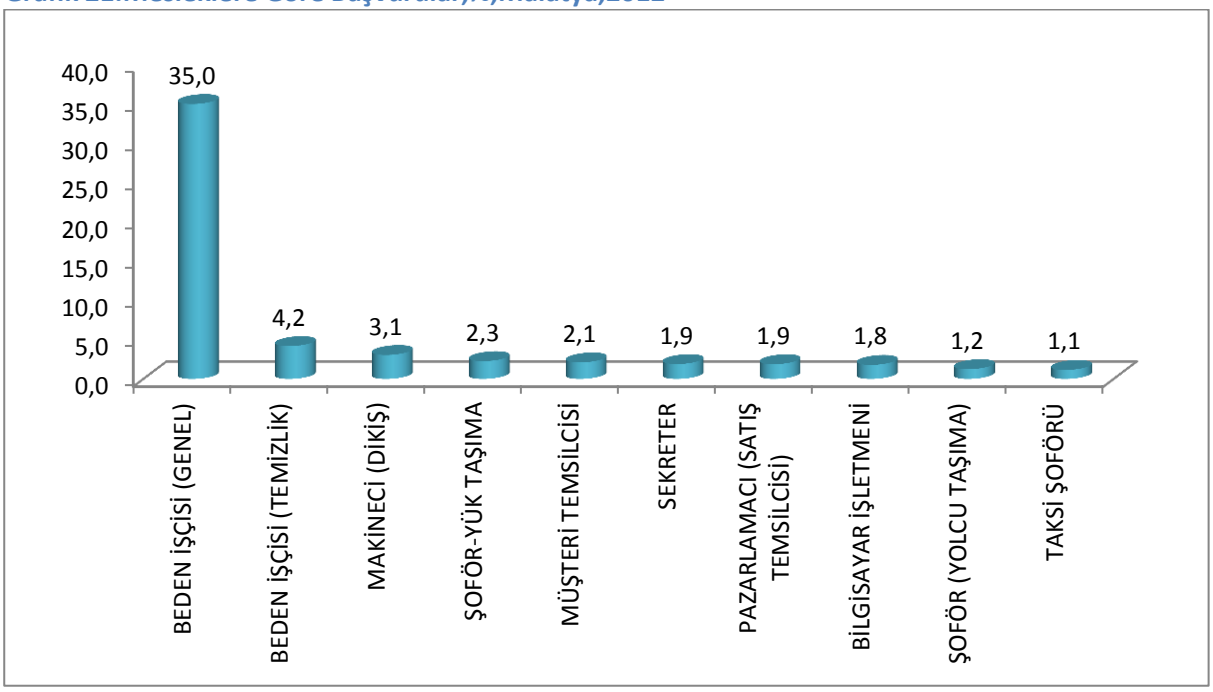

Kaynak: İŞKUR

Malatya ilinde 2012 yılında İŞKUR tarafından toplam 8.231 kişi işe yerleştirilmiştir. Bu kişilerden 6.129'u özel sektöre yerleştirilir iken, 2102 kişi kamu sektöründe işe yerleştirilmiştir. Bu manada Malatya'da gerek özel gerekse kamu sektöründe yapılan işe yerleştirmelerin Türkiye'de yapılan işe yerleştirmelere oranı %1,5'dir.

Grafik 22.Mesleklere Göre İşe Yerleştirmeler,%,Malatya,2012

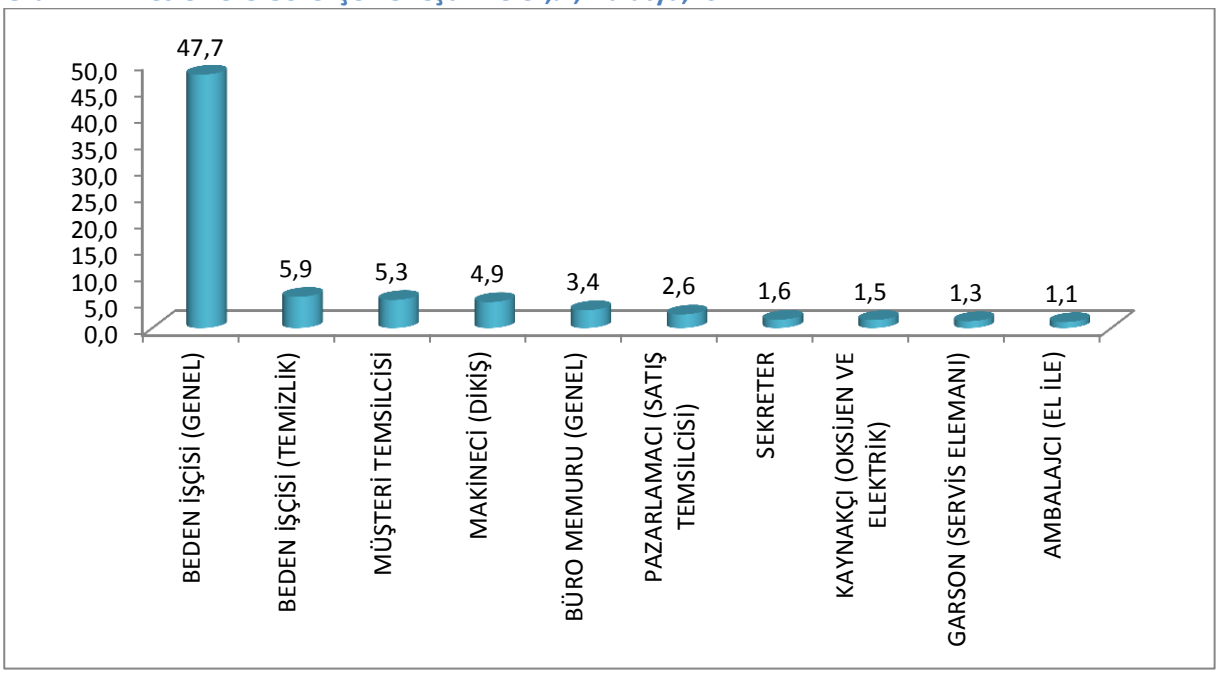

Kaynak: İŞKUR

Malatya'da İŞKUR tarafından işe yerleştirilenlerde ilk sırada beden işçisi (genel) mesleği gelmektedir. Belirtilen mesleğin diğer işe yerleştirilenlerin mesleklerine oranı %47,7'dir. İkinci sırada beden işçisi (temizlik) %5,9 ile gelir iken, üçüncü sırayı müşteri temsilcisi %5,3'lük oran ile almaktadır. Türkiye geneline bakıldığında işe yerleştirilenlerin mesleklerinde ilk iki sırayı benzer şekilde beden işçisi (genel) ve beden işçisi (temizlik) meslekleri almaktadır. Beden işçisi (genel) mesleğinin oranı %41,3 iken, beden işçisi (temizlik) mesleğinin oranı %6,7'dir. Türkiye genelinde üçüncü sıra %5,3 ile temizlik görevlisidir.

İşe yerleştirilen işsizlerin yerleştikleri işe göre sektörlere bakıldığında Malatya'da ilk sırada %37,2'lik bir oran ile imalat sektörünün geldiği görülecektir. İmalat sektörünü %20 ile kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik sektörü izlerken, üçüncü sırayı %10,8 ile diğer hizmet faaliyetleri almaktadır. Türkiye genelinde ise ilk sırada %28 ile imalat, %10,7 ile idari ve destek hizmet faaliyetleri ve %9,8 ile diğer hizmet faaliyetleri gelmektedir.

Tablo 10.Sektörlere Göre Yapılan İşe Yerleştirmeler,%,2012

SEKTÖRLER	MALATYA	TÜRKİYE
Bilgi ve iletişim	0,3	6,1
Diğer hizmet faaliyetleri	10,8	9,8
Eğitim	2,6	6,0
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,2	0,8
Finans ve sigorta faaliyetleri	3,2	1,2
Gayrimenkul faaliyetleri	0,05	0,03
Hanehalklarının işverenler olarak faaliyetleri	0	0,03
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	6,7	10,7
İmalat	37,2	28,0
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1,9	1,5
İnşaat	3,4	5,6
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	20,0	1,8
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	2,9	3,3
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,01	0,4
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,8	0,7
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1,0	7,3
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1,8	2,4
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	0,8	2,3
Toptan ve perakende ticaret	5,6	8,0
Ulaştırma ve depolama	0,9	4,0
Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri	0	0,003

Kaynak: İŞKUR

Sosyal durumlarına göre işe yerleştirilenler irdelendiğinde Malatya'da normal statüde işe yerleşenlerin %97,8'inin normal statüde olan iş arayanların olduğu görülecektir. Türkiye genelinde

ise bu oran %93,6'dır. Malatya'da özürlü statüsünde işe yerleştirilenlerin oranı %2,2 iken Türkiye genelinde özürlülerin işe yerleştirme oranı %6,4'tür. Sosyal durumları eski hükümlü olan iş arayanların işe yerleştirme oranları Malatya ve Türkiye genelinde benzerlik göstermekte olup Malatya'da %05 Türkiye'de %06'dır.

Grafik 23.Sosyal Durumlarına Göre İşe Yerleştirmeler,%,2012

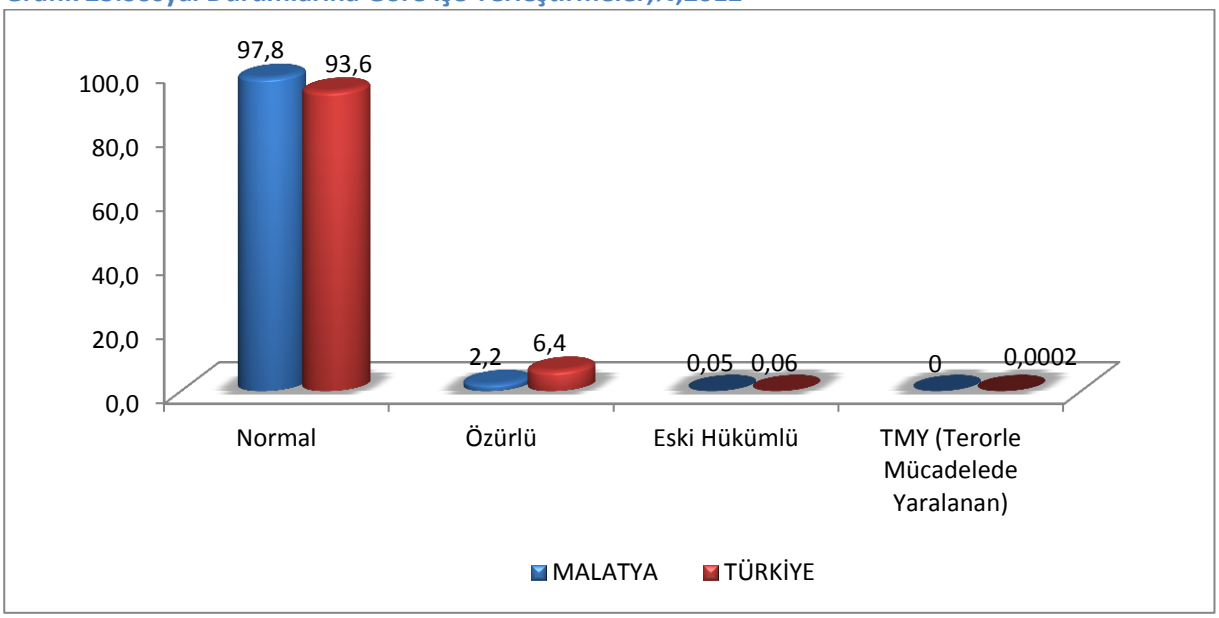

Kaynak: İŞKUR

İşe yerleştirilenler meslek grupları bakımından incelendiğinde, Malatya'da ilk sırada nitelik gerektirmeyen meslekler grubunun geldiğini ve oranının toplam işe yerleştirilenler arasında %56,7 olduğu görülmektedir. İkinci sırada gelen meslek grubu ise büro hizmetlerinde çalışan elemanlardır. Söz konusu meslek grubunun oranı ise %12,3'tür. Üçüncü sırayı %7,2'lik oran ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu almaktadır. Türkiye genelinde ise ilk sıra Malatya'da olduğu gibi nitelik gerektirmeyen meslekler grubunda iken, ikinci ve üçüncü sırayı hizmet ve satış elemanları ile tesis ve makine operatörleri ve montajcıları meslek grupları almaktadır.

Grafik 24.Meslek Gruplarına Göre İşe Yerleştirmeler,%,2012

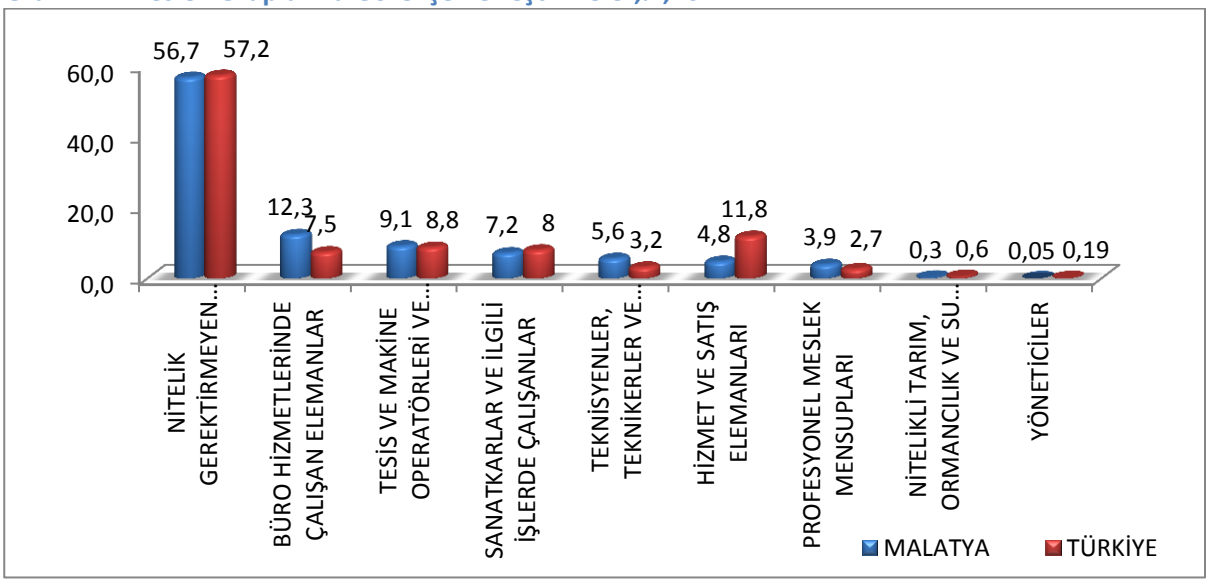

Kaynak: İŞKUR

Eğitim durumlarına göre işe yerleştirmelere bakıldığında işe yerleştirilenlerin %55,8'inin ilköğretim mezunu olduğu, ortaöğretim (lise ve dengi) mezunlarının ise %30,7 ile ikinci sırada yer aldığı ifade edilebilir. Malatya'da işe yerleştirilenlerden eğitim durumuna göre önlisans mezunu olanlar %7,9 ile üçüncü sırada yer almaktadır. Türkiye genelinde de eğitim durumları açısından Malatya ilindeki gibi bir sıralama mevcuttur.

Grafik 25.Eğitim Durumlarına Göre İşe Yerleştirmeler,%,2012

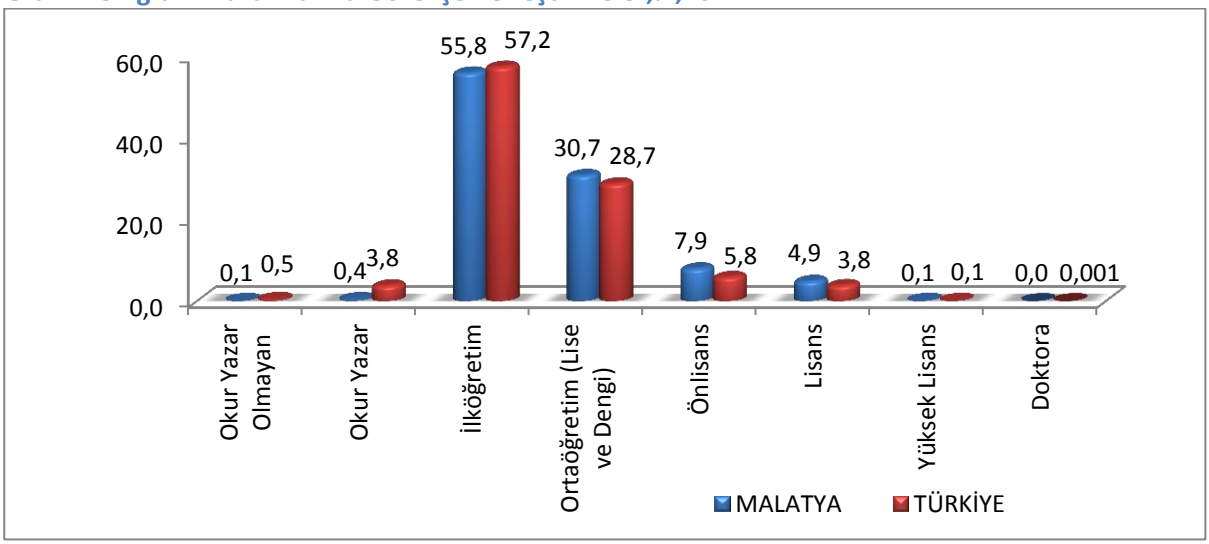

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin yaş grupları incelendiğinde Malatya'da kayıtlı işsizlerin yaş gruplarının Türkiye'de kayıtlı işsizlerin yaş gruplarına yakın oranlarda bulunduğu görülecektir. Bu bağlamda Malatya'da İŞKUR'a kayıtlı işsizlerde en yüksek yaş grubu %23,7 ile 25-29 yaş grubu iken, Türkiye'de bu oran %22,1'dir.

Malatya'da ikinci sırayı 20-24 yaş grubu %20,9 ile alır iken Türkiye'de bu oran %20'dir. Üçüncü olarak Malatya'da 30-34 yaş grubu gelir iken oranı %18'dir. Türkiye genelinde ise bu grubun oranı %18,1'dir.

Grafik 26.Yaş Gruplarına Göre Kayıtlı İşsizler,%,2012

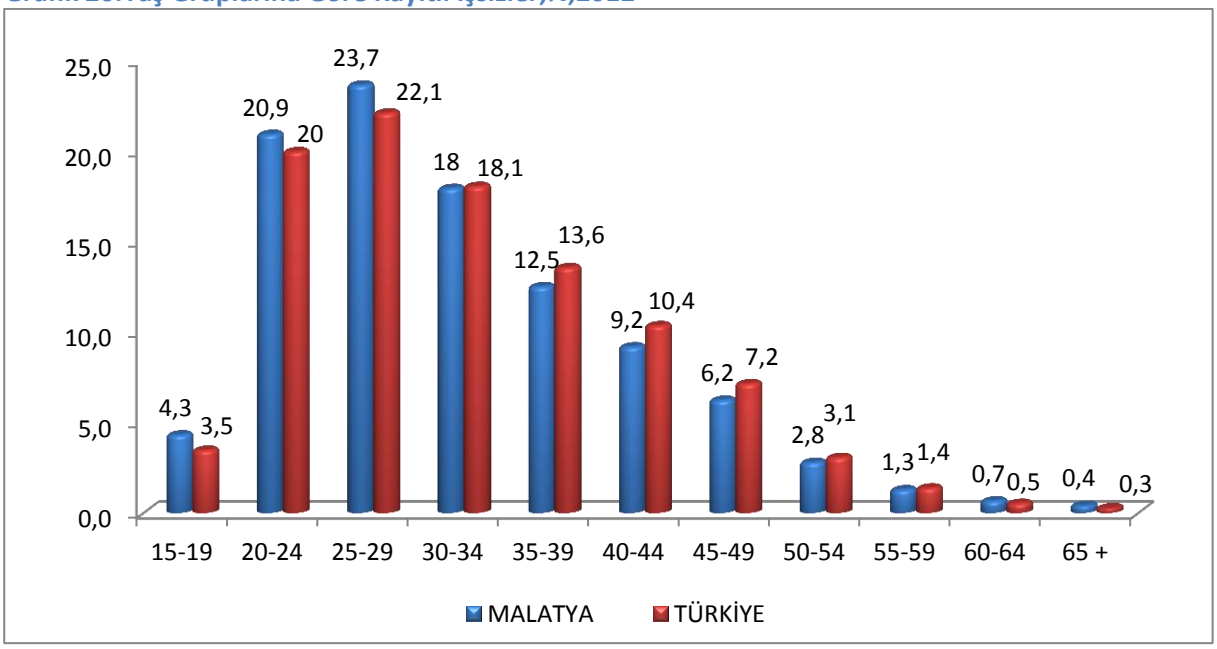

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin meslekleri irdelendiğinde gerek Malatya'da gerekse Türkiye'de ilk üç sırayı benzer şekilde beden işçisi (genel), büro memuru (genel) ve beden işçisi (temizlik) meslekleri almaktadır.

Malatya'da beden işçisi (temizlik) mesleğini bilgisayar işletmeni ve şoför-yük taşıma mesleği izler iken, Türkiye genelinde satış elemanı (tanıtım) ve sekreter mesleklerinin ilk beş meslek arasında yer aldığı görülecektir.

Tablo 11.Mesleklere Göre Kayıtlı İşsizler,%,2012

MALATYA	%	TÜRKİYE	%
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	35,2	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	24,5
BÜRO MEMURU (GENEL)	13,5	BÜRO MEMURU (GENEL)	6
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	4,2	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	3,9
BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	2,2	SATIŞ ELEMANI (TANITIM)	2
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	2,1	SEKRETER	1,9

Kaynak: İŞKUR

Eğitim durumlarına göre kayıtlı işsizlerde ilk sırayı %49,1 ile ilköğretim mezunları almaktadır. İkinci sırada %28,4 ile ortaöğretim mezunları gelir iken üçüncü sırayı %10,1 ile önlisans mezunları almaktadır.

Türkiye genelinde de benzer bir sıralama mevcuttur. İlk sırada yer alan ilköğretim mezunları %46,8'lik bir oranda iken, ikinci sırada %30 ile ortaöğretim mezunları, üçüncü sırada ise %9,3 ile önlisans mezunları gelmektedir.

Grafik 27.Eğitim Durumlarına Göre Kayıtlı İşsizler,%,2012

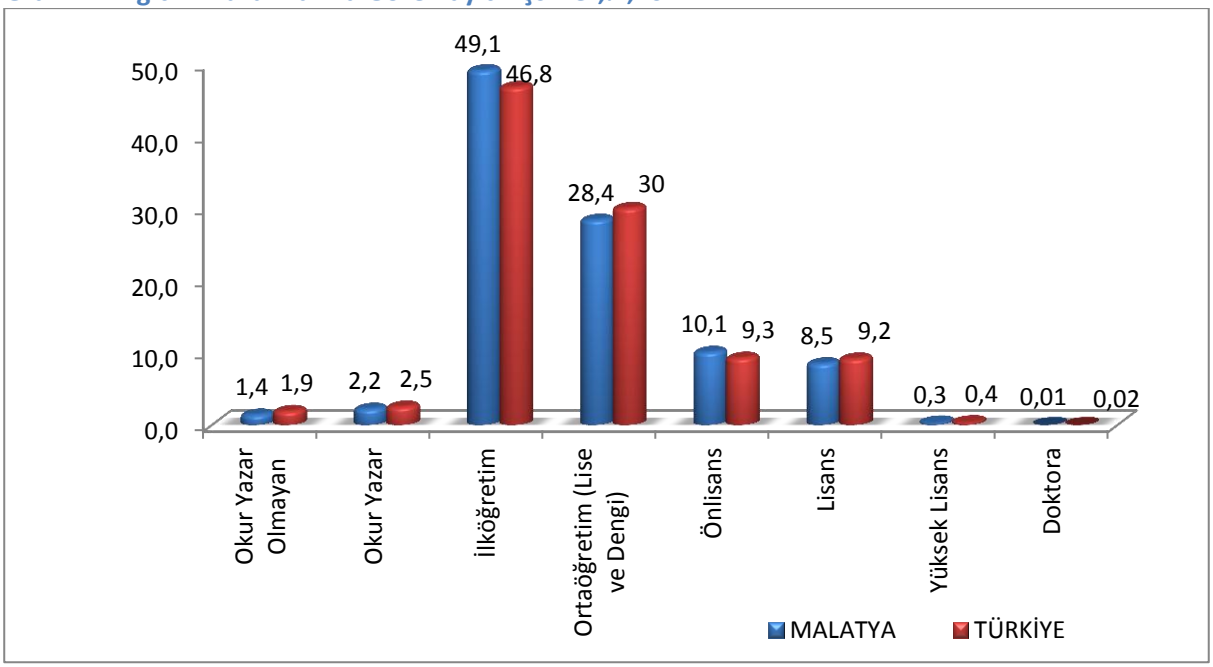

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin Kuruma kayıtlılık tarihleri baz alınarak bekleme süreleri incelendiğinde Malatya ve Türkiye genelinde 8 ay- 3 yıl arasında yoğunlaştıkları anlaşılmaktadır. Bu halde

Malatya'da kayıtlı işsizlerin en fazla 1-2 yıl süre grubunda yer aldıkları söylenebilir. 1-2 yıl arası bekleyen işsizlerin oranı Malatya'da %28,9, Türkiye genelinde %28,7'dir.

İkinci süre grubu 8-12 ay olup Malatya oranı %13,6, Türkiye oranı ise %15'tir. 2-3 yıl bekleyenlerin oranı ise Malatya'da %11,3, Türkiye'de %10'dur.

Grafik 28.Bekleme Sürelerine Göre Kayıtlı İşsizler,%,2012

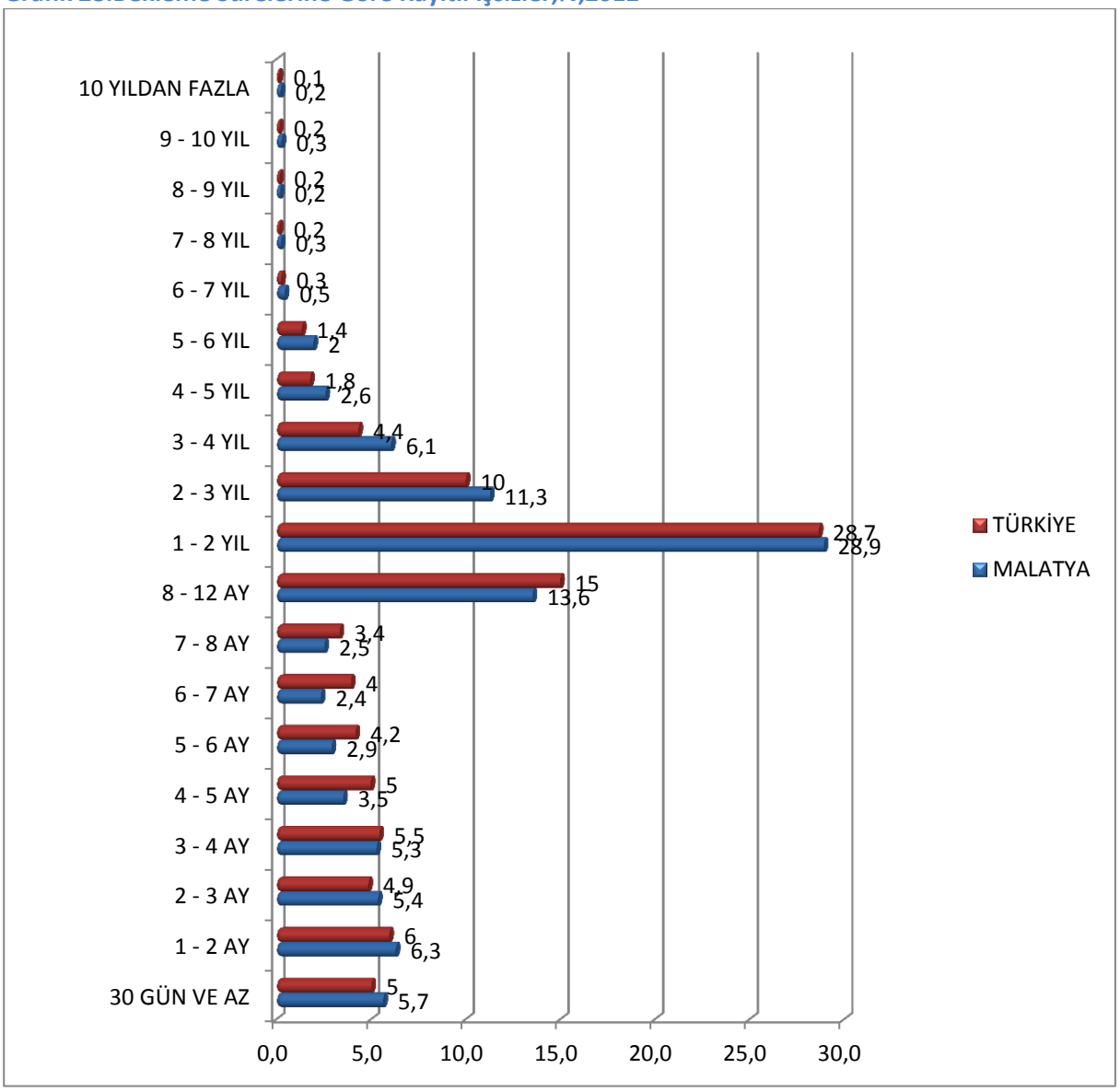

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR'dan işsizlik ödeneği alanların öğrenim durumlarına bakıldığında Malatya'da ilk sırayı %60,9 ile ilköğretim mezunlarının aldığı, orta öğretim mezunlarının ise %26,8 ile ikinci sırada yer aldığı anlaşılmaktadır.

Lisans mezunları ise %5,7 ile üçüncü sırada gelmektedir. Türkiye genelinde ise benzer şekilde ilk sırada %49,9 ile ilköğretim mezunları gelir iken, ikinci sırada %31,4 ile ortaöğretim mezunları ve %9,9 ile Lisans mezunları gelmektedir.

Grafik 29.Öğrenim Durumlarına Göre İşsizlik Ödeneğinden Faydalananlar,%,2012

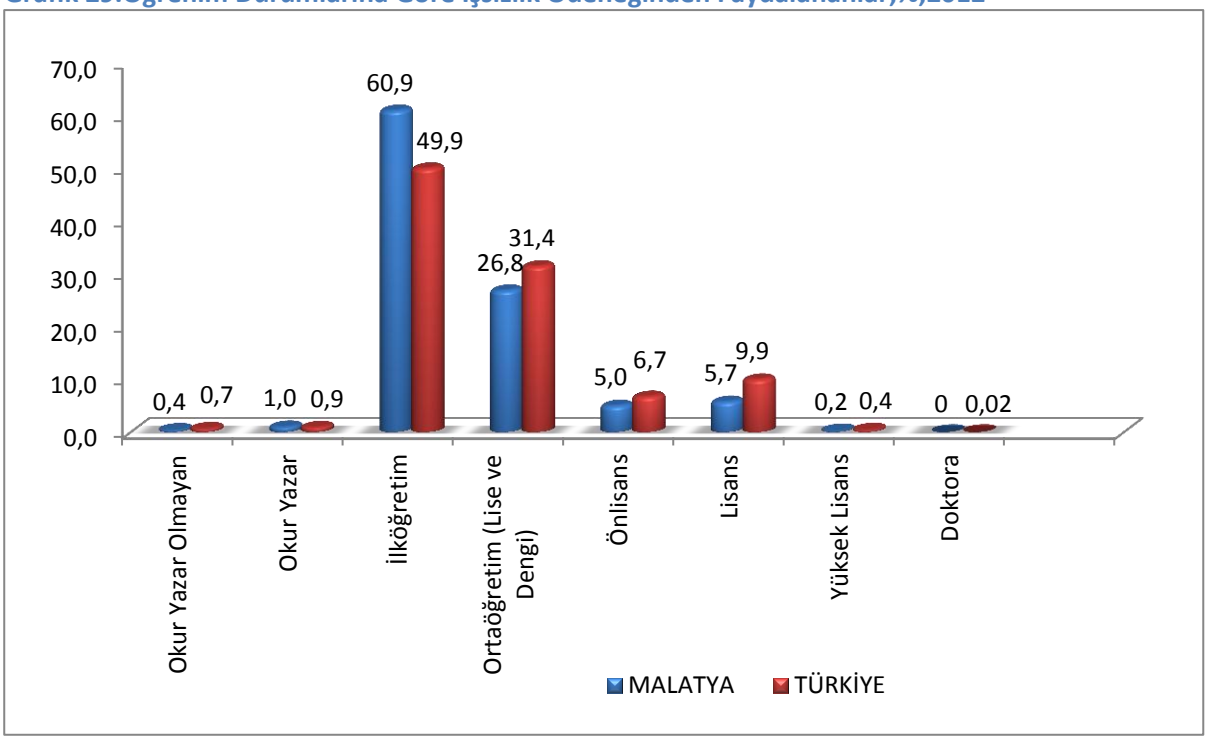

Kaynak: İŞKUR

Malatya'da 2012 yılında işsizlik ödeneğinden faydalananların %46,3'ünün işsizlik ödemesi devam ederken, %32,3'ünün işsizlik ödemesi kesilmiştir. İşsizlik ödemesi bitenlerin oranı ise %21,5'tir. Türkiye'de ise işsizlik ödemesi devam edenlerin oranı %46,2 olup, işsizlik ödemesi kesilenlerin oranı %33,3'tür. İşsizlik ödemesi bitenlerin oranı %20,5'tir.

Grafik 30.Ödenme Durumuna Göre İşsizlik Ödeneğinden Faydalananlar,%,2012

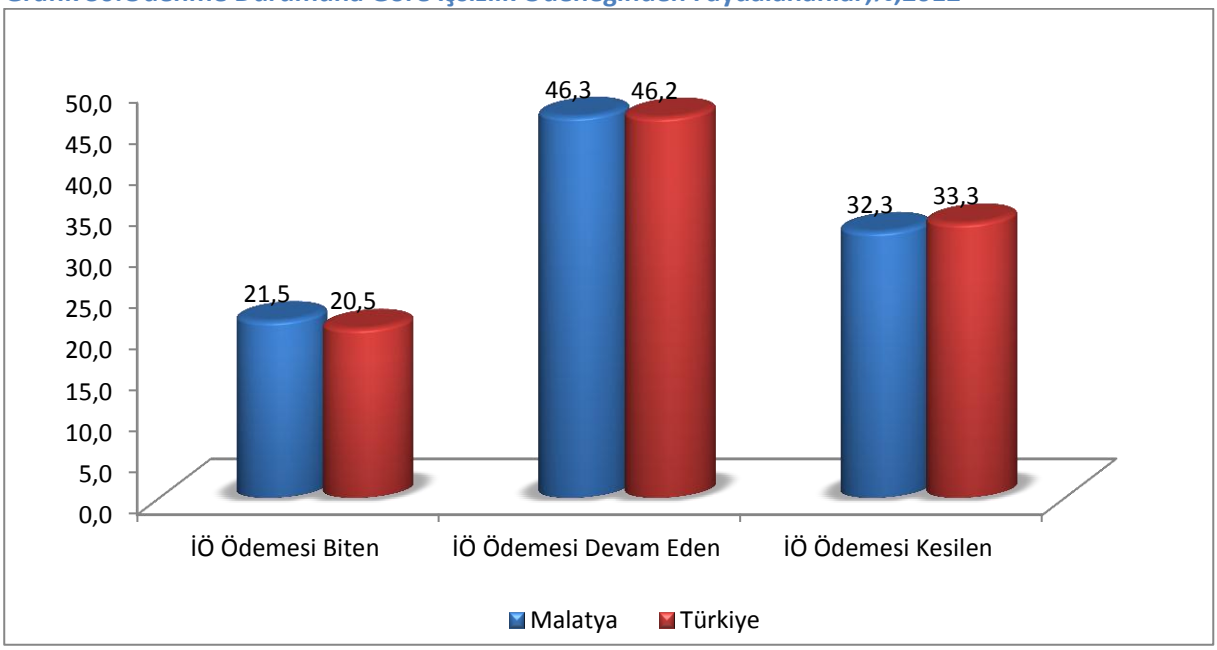

Kaynak: İŞKUR

Yaş gruplarına göre işsizlik ödeneği alanlar açısından istatistikler incelendiğinde Malatya'da ilk sırada 30-34 yaş grubu %25,4'lük bir oran ile ilk sırada gelmektedir. 25-29 yaş grubunun oranı %21,9 iken, 35-39 yaş grubunun oranı %18,5'tir.

Türkiye genelinde ise ilk sıra yine 30-34 yaş grubu olup oranı %25'tir. 25-29 yaş grubunun oranı %22 ve 35-39 yaş grubunun oranı %19'dur.

Grafik 31.Yaş Gruplarına Göre İşsizlik Ödeneğinden Faydalananlar,%,2012

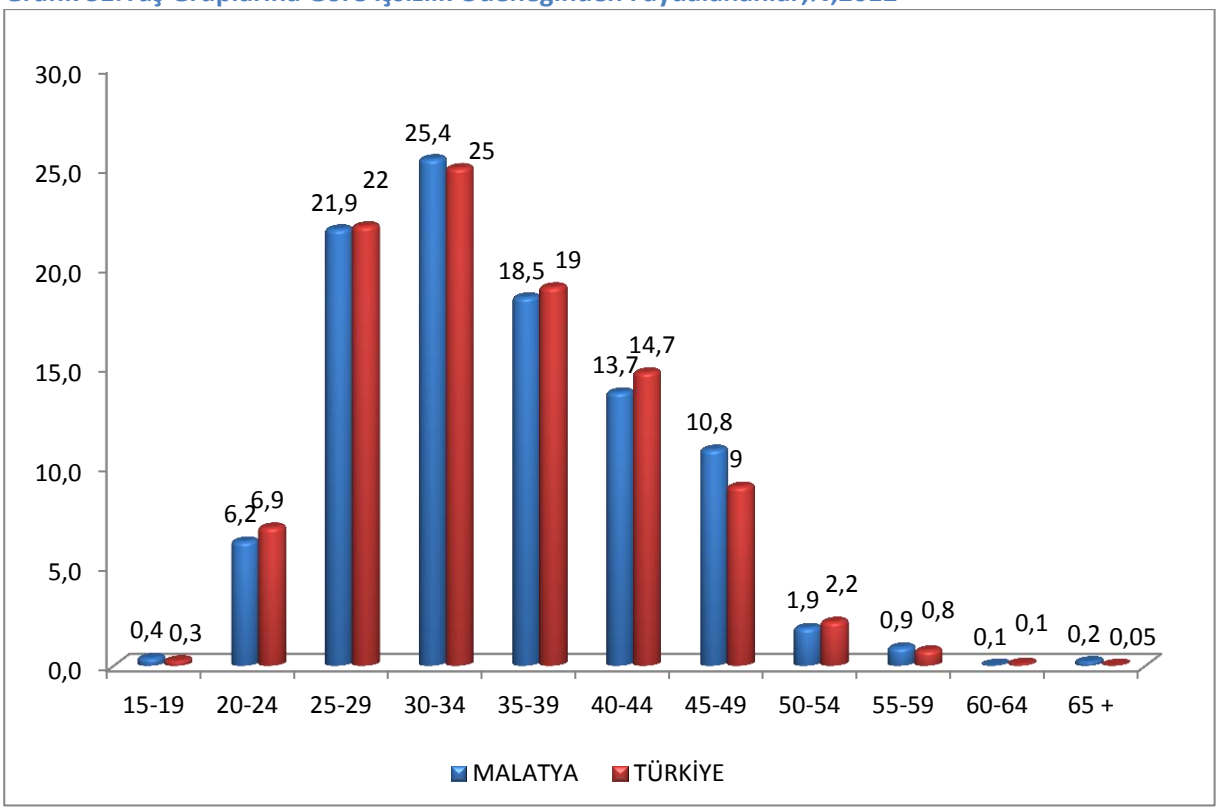

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR tarafından 2012 yılı içerisinde açılan meslek edindirme kurslarına bakıldığında yıl içerisinde açılan kursların %24,7'sinin TYÇP kapsamında açıldığı anlaşılmaktadır. %22,6'sının UMEM Projesi kapsamında, %15,4'ü de UMEM Projesi/İEP kapsamında açılmıştır.

Türkiye genelinde ise en fazla kurs İşbaşı Eğitim Programı kapsamında açılırken oranı %29,3'tür. İkinci sırada %18 ile TYÇP ve üçüncü sırada %16,7 ile İstihdam Garantili kurslar gelmektedir.

Grafik 32.Kurs Türlerine Göre Açılan Meslek Edindirme Kursları,%,2012

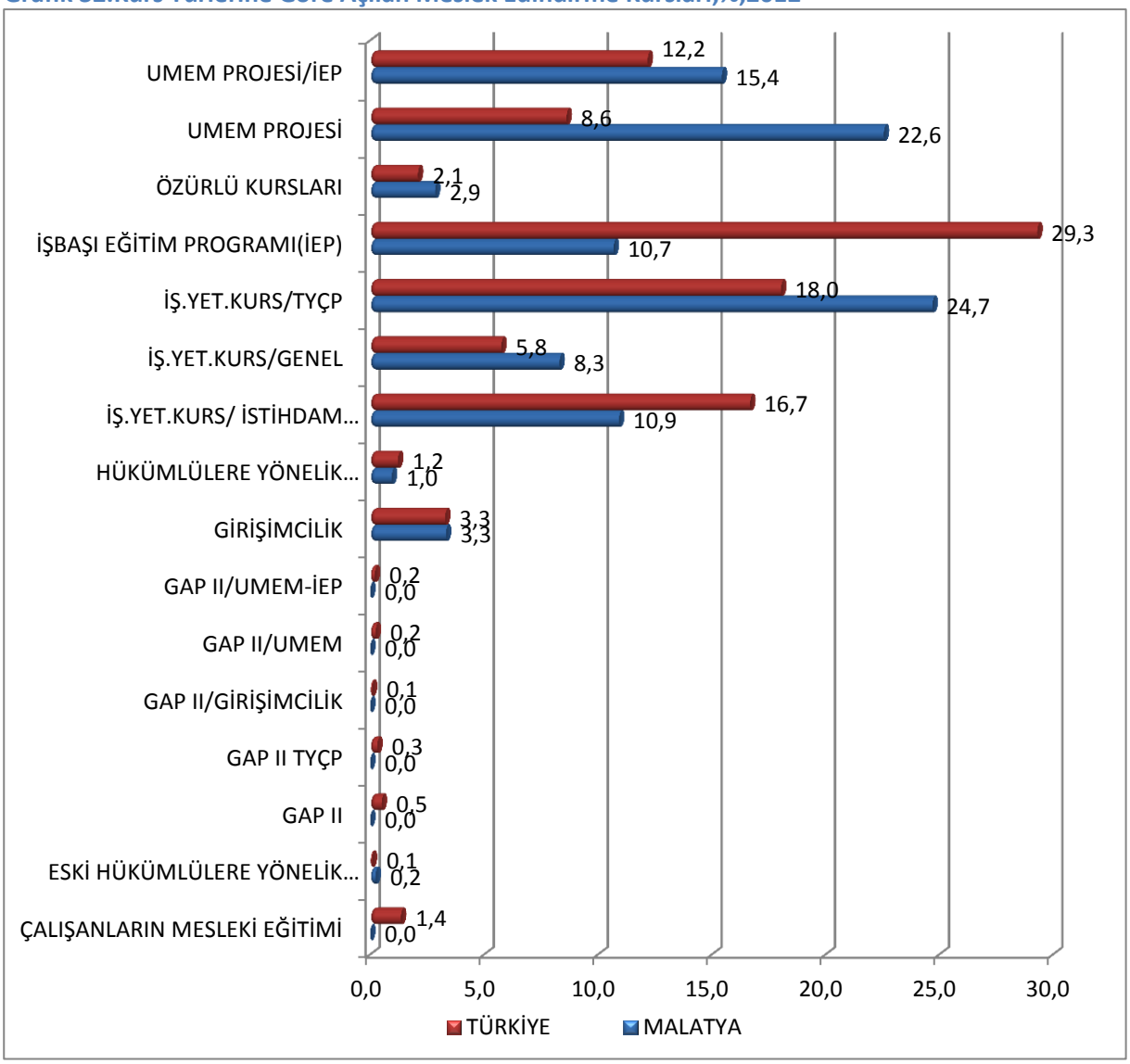

Kaynak: İŞKUR

Cinsiyetlerine göre kurslara katılanların sayıları incelendiğinde Malatya'da kadınların oransal olarak en fazla kursiyer oldukları kurs türünün işgücü yetiştirme kursları/genel olduğu anlaşılmaktadır. Söz konusu kurslarda kadınların oranı %84,9'dur. İkinci olarak %43,3 ile UMEM Projesi/İEP gelir iken, üçüncü sırada %42,8 ile işgücü yetiştirme kursları/istihdam garantili gelmektedir.

Türkiye genelinde ise Malatya'dakine benzer şekilde kadınların en yoğun oldukları kurs türü işgücü yetiştirme kursları/genel olup, oranları %72,7'dir. İkinci olarak GAP II kurs türü %59,6 ile sıralanırken, üçüncü kurs türü %59 ile işgücü yetiştirme kursları/istihdam garantili kurslardır.

2012 yılında açılan kurslarla ilgili olarak cinsiyetlerine göre kursiyerler ve kurs türlerine ait detaylı veriler aşağıda belirtilmiştir:

Tablo 12.Cinsiyetlerine Göre Kursiyerler ve Kurs Türleri,%,2012

KURSLAR	MALATYA		TÜRKİYE	
	ERKEK	KADIN	ERKEK	KADIN
ÇALIŞANLARIN MESLEKİ EĞİTİMİ	0,0	0,0	87,7	12,3
ESKİ HÜKÜMLÜLERE YÖNELİK KURSLAR	100,0	0,0	98,5	1,5
GAP II	0,0	0,0	40,4	59,6
GAP II TYÇP	0,0	0,0	88,8	11,2
GAP II/GİRİŞİMCİLİK	0,0	0,0	61,9	38,1
GAP II/UMEM	0,0	0,0	74,8	25,2
GAP II/UMEM-İEP	0,0	0,0	66,4	33,6
GİRİŞİMCİLİK	54,1	45,9	51,3	48,7
HÜKÜMLÜLERE YÖNELİK KURSLAR	100,0	0,0	95,6	4,4
İŞ.YET.KURS/ İSTİHDAM GARANTİLİ	57,2	42,8	41,0	59,0
İŞ.YET.KURS/GENEL	15,1	84,9	27,3	72,7
İŞ.YET.KURS/TYÇP	96,5	3,5	75,1	24,9
İŞBAŞI EĞİTİM PROGRAMI(İEP)	64,1	35,9	48,8	51,2
ÖZÜRLÜ KURSLARI	75,2	24,8	59,8	40,2
UMEM PROJESİ	59,3	40,7	63,2	36,8
UMEM PROJESİ/İEP	56,7	43,3	67,9	32,1

Kaynak: İŞKUR

İKİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu Hanehalkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir. Örneğin EUROSTAT nezdinde hala ülkemiz için açık iş oranı açıklanamamaktadır. Bu bağlamda işgücü piyasası araştırmalarını daha da geliştirerek yapmamız büyük önem arz etmektedir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Tablo 13.İŞKUR İşgücü Piyasası Araştırmaları (2007-2012)

İŞKUR'UN UYGULADIĞI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI YÖNTEM VERİLERİ						
Dönem	**Kapsamı**	**Periyod**	**Sınıflamalar**	**Yöntem**	**GÖRÜŞME YAPILAN İŞYERİ SAYISI[17]**	
2007	50+ TÜM İŞYERLERİ	15 EKİM - 30	İSCO 88- NACE	Yüz yüze	Toplam	**12.712**
2008	TÜM İŞYERLERİ	15 Ekim - 5 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**71.001**
					10+ işyeri	26.409
					50+işyeri	7.224
2009/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	17 Nisan - 30 Mayıs	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**275.099**
					10+ işyeri	83.404
					50+işyeri	15.273
2009/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	4 Kasım-13 Aralık	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**255.938**
					10+ işyeri	80.638
					50+işyeri	15.985
2010/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**218.068**
					10+ işyeri	73.418
					50+işyeri	14.476
2010/II	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**198.479**
					10+ işyeri	69.442
					50+işyeri	14.688
2011/I	İŞKUR'a KAYITLI TÜM İŞYERLERİ	26 Nisan- 1 Haziran	İSCO 88- NACE REV.1.1	Elektronik	Toplam	**159.862**
					10+ işyeri	60.501
					50+işyeri	13.393
2011/II	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	19 Aralık- 19 Ocak	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam	**5.941**
					10+ işyeri	3.283
					50+işyeri	1.606
2012/I	10 + GİRİŞİMLER (TÜİK)	2 Mayıs- 15 Haziran	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam Girişim	**5.225**
2012/II	10 + İŞYERLERİ (TÜİK)	10 Eylül-31 Ekim	İSCO 88- NACE REV.2	Yüz yüze	Toplam İşyeri	**53.164**

Kaynak: İŞKUR

Türkiye İş Kurumu, 2012 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 10 Eylül – 31 Ekim 2012 tarihleri arasında Türkiye genelinde 53.164 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu, hane halklarında işverenler ve uluslar arası kurum/kuruluşlar dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında il ve Türkiye tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 18" kapsamında,

- Temel işletme bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)
- 2012 yılı içerisinde işe giriş-çıkışlar,
- 31 Aralık 2012 ve 30 Haziran 2013 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

[17] Genelleme yapılmamış işyeri sayısıdır.
[18] Soru Formu Ek 1'de verilmiştir.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

Talep araştırması için örnek hacmi, örnek seçimi, tahmin ve notasyon yöntemleri hakkında Ek 2'de ayrıntılı açıklama yapılmıştır.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

Araştırma kapsamında Malatya ilinde 961 işyeri ile ilgili bilgi toplanmıştır. Kapsam dahilindeki işyerlerinin tamamına gidilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre Malatya ilinde işyerlerinin %28,9'u toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyet göstermektedir. Bu sektörü %23,5 ile imalat ve %15,6 ile inşaat sektörleri takip etmektedir. Bu üç sektördeki işyerleri, araştırmaya cevap veren işyerlerinin %68,1'ini oluşturmaktadır. Türkiye geneli işyerlerinin sektörel dağılımına baktığımızda ilk sırada imalat sektörü %20,6 ile gelirken, ikinci sırada %19,8 ile toptan ve perakende ticaret sektörü ve üçüncü sırada %9,8 ile inşaat sektörü gelmektedir.

Grafik 33.İşyerlerinin Sektörel Dağılımı,%,2012

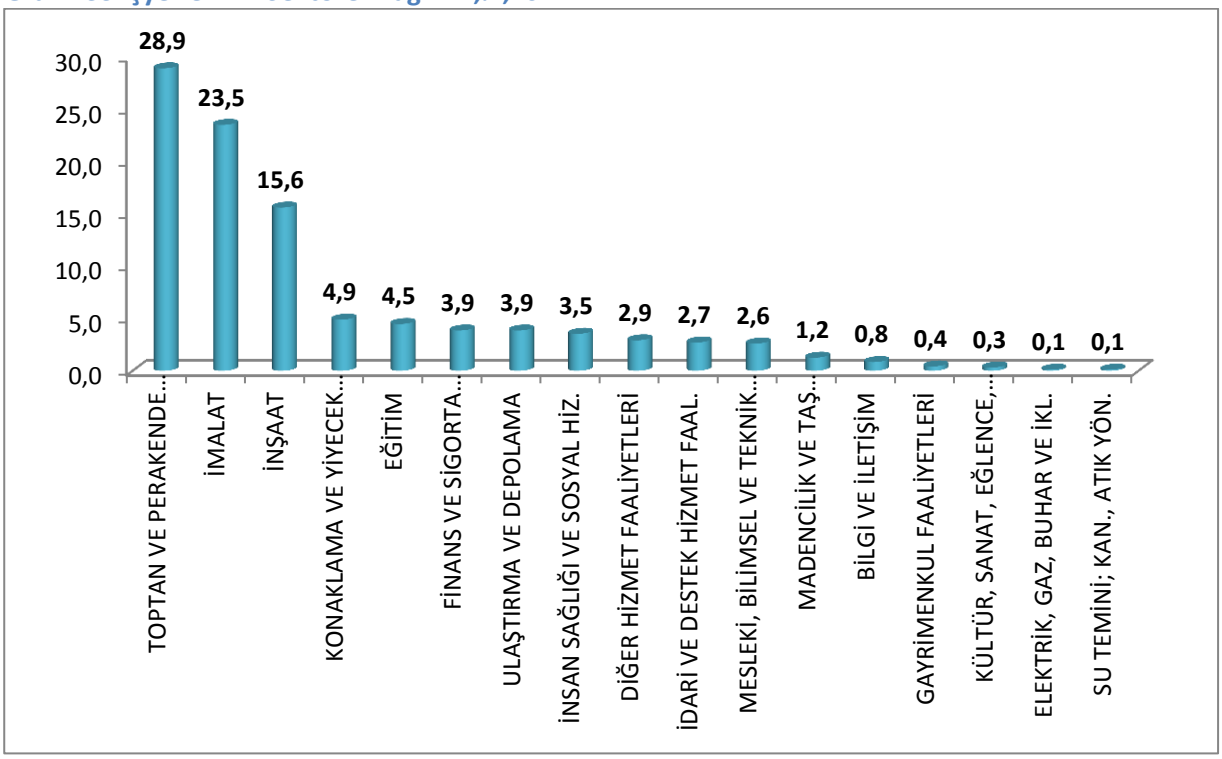

Kaynak: İl İPA

İlde 50 ve üzeri çalışanı olan işyerlerinde sektör sıralaması yer değiştirmektedir. İlk sırada imalat sektörü yer almakta, imalatı inşaat sektörü takip etmektedir. 50 ve üzeri çalışanı olan işyerlerinin % 35,1'i imalatta, %21,2'si inşaat sektöründedir. Bu iki sektörü toptan perakende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektörü takip etmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre çalışanların %71,9'u imalat, toptan ve perakende ticaret ve inşaat sektöründe yer almaktadır. En fazla çalışanı olan sektör %33,4 ile imalat sektörüdür. İmalat sektörünü ilde %24,3 ile toptan ve perakende ticaret ve %14,3 ile inşaat sektörleri takip etmektedir.

Türkiye geneline bakıldığında ilk sırayı %23,8 ile imalat, ikinci sırayı %12,7 ile idari ve destek hizmetleri faaliyetleri ve üçüncü sırayı %10,1 ile toptan ve perakende ticaret sektörünün aldığı görülecektir.

Grafik 34.Sektörlere Göre Toplam Çalışanların Dağılımı,%,2012

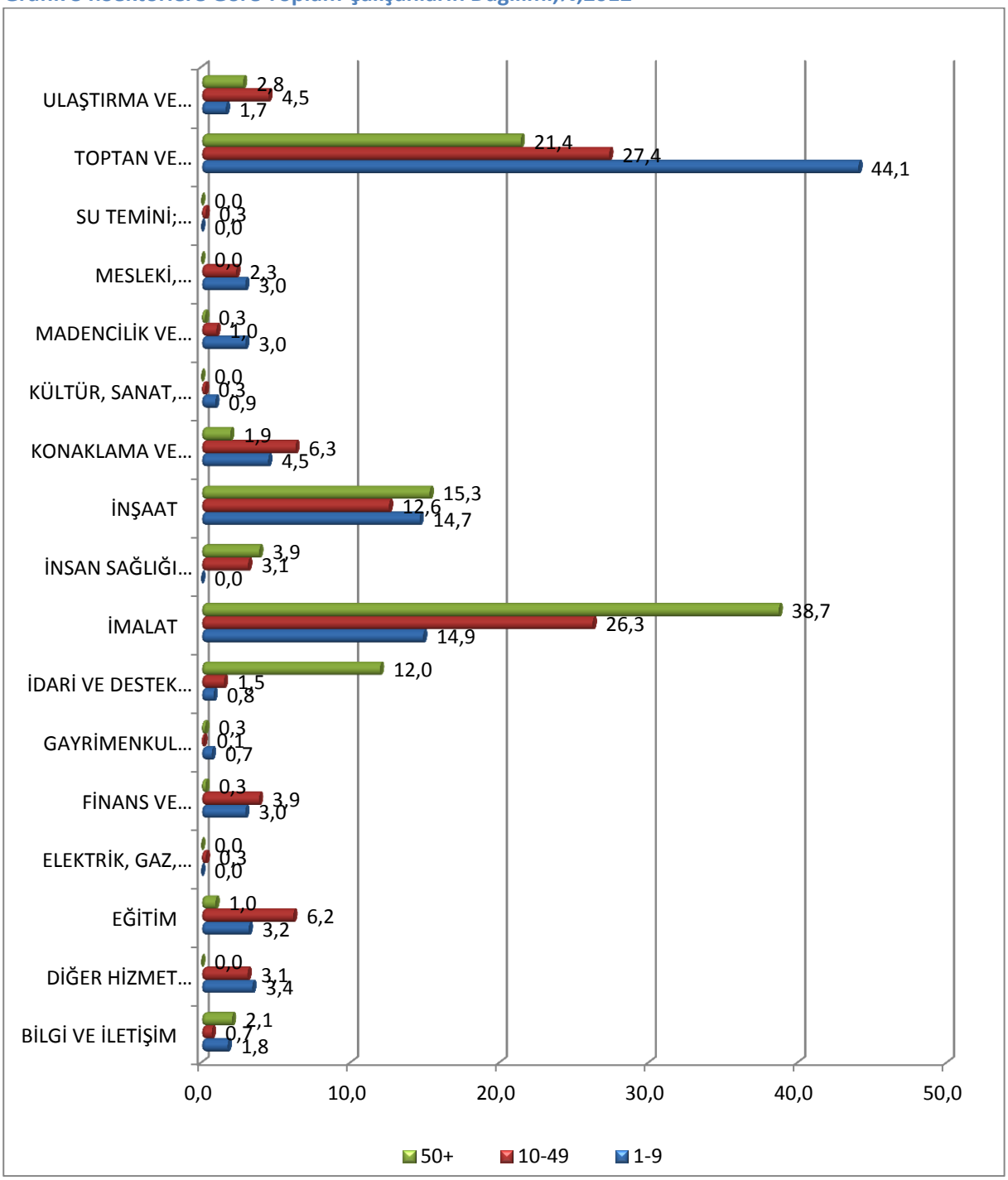

Kaynak: İl İPA

Çalışanların büyük çoğunluğu erkektir. Çalışanların içinde kadınların payı %17,2'dir. Türkiye genelinde çalışanların %25,3'ü kadındır. İlde kadın çalışanlar daha çok büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek grubunda yer alır iken erkek çalışanlar nitelik gerektirmeyen meslekler grubunda yer almaktadır.

Tablo 14.Sektörlere Göre Çalışan Oranları,%,2012

Sektör	Erkek	Kadın	Sektördeki Oranı
BİLGİ VE İLETİŞİM	88,4	11,4	1,5
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	87,2	12,5	1,3
EĞİTİM	67,5	32,5	3,0
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	83,3	16,7	0,1
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	58,8	40,8	1,7
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	87,5	12,5	0,2
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	84,6	15,4	7,7
İMALAT	86,2	13,8	33,4
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	48,6	51,4	3,5
İNŞAAT	95,9	4,1	14,3
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	79,3	20,6	3,7
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	85,7	14,3	0,1
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	97,7	1,9	0,6
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	79,9	20,4	1,0
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	78,0	22,0	0,1
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	76,0	24,0	24,3
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	96,1	3,9	3,4

Kaynak: İl İPA

Sektörler itibariyle çalışanlar incelendiğinde erkek çalışanların oranlarının en fazla olduğu sektör madencilik ve taş ocaklığı sektörüdür. Bu sektör çalışanlarının tüm sektörler içerisindeki payı %0,6'dır. İkinci olarak ulaştırma ve depolama sektörü %96,1 ile gelmekte olup, tüm sektörler içindeki payı %3,4'tür. Üçüncü sırada ise inşaat sektörü gelmektedir. Erkeklerin inşaat sektöründe çalışanlar arasındaki oranı %95,9'dur. İnşaat sektörünün diğer sektörler içerisinde oranı %14,3 olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kadınlar açısından aynı oranlar incelendiğinde kadın çalışanların en fazla olduğu sektör insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri olup, sektördeki kadın çalışanların oranı %51,4'tür.

Diğer taraftan kadınların yoğun olarak çalıştıkları sektörler %40,8 ile finans ve sigorta faaliyetleri, %32,5 ile eğitim yer almaktadır. Kadınlar açısından yoğun oldukları sektörler tüm sektörler bakımından araştırıldığında insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörünün diğerleri içerisinde oranı %3,5, finans ve sigorta faaliyetlerinin oranı %1,7 ve son olarak eğitim sektörünün oranı %3 olduğu görülmektedir.

Grafik 35.Meslek Gruplarına Göre Çalışanların Dağılımı,%, 2012

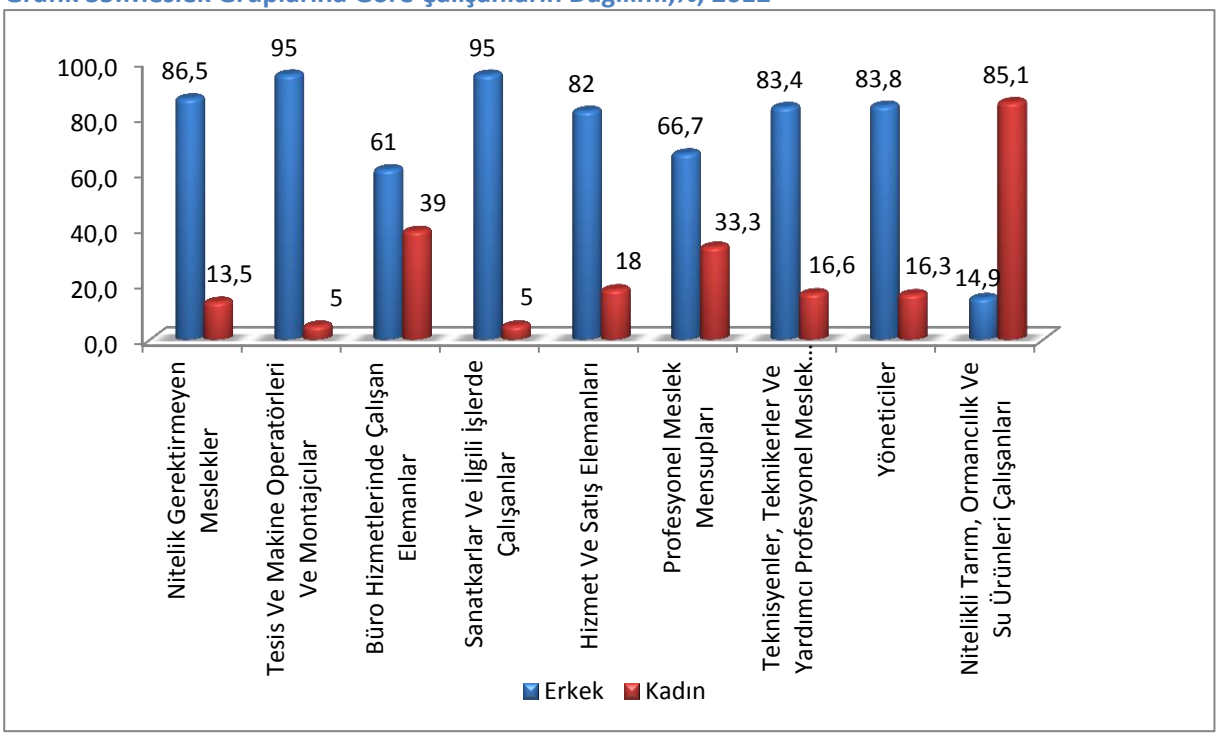

Kaynak: İl İPA

Meslek gruplarına göre çalışanlara bakıldığında en fazla çalışanın nitelik gerektirmeyen meslekler grubunda yer aldığı görülecektir. Bu grubun toplam çalışanlar içerisindeki oranı %26,6'dır. İkinci olarak %16,9'luk bir oranla tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu gelmektedir.

Meslek grupları içerisinde çalışanların cinsiyetleri açısından sayıları incelendiğinde erkeklerde %95'lik oranla tesis ve makine operatörleri ve montajcıları ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar gruplarının ilk sırada yer aldığı söylenebilir. Kadınlarda ise ilk sırayı nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları meslek grubu %85,1'lik bir oran ile ilk sırada gözükmektedir. Ancak söz konusu meslek grubunun toplam çalışanlar içerisindeki oranının %0,9 olduğu unutulmamalıdır.

Meslek grupları açısından erkeklerin hakim olduğu meslek grubunun nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları meslek grubu olduğu görülürken, kadınların çalışan sayısı olarak erkeklere en çok yaklaştıkları sektörün profesyonel meslek mensupları grubu olduğu söylenebilir. Bu sektörde kadınların erkek çalışanlara oranı %43,8'dir.

Türkiye genelinde tüm çalışanların meslek gruplarına göre dağılımlarına bakıldığında hem kadın hem de erkek çalışanların nitelik gerektirmeyen meslekler grubunda yoğunlaştıkları söylenebilir. İlde ise erkeklerin %29,9'u nitelik gerektirmeyen mesleklerde çalışırken, kadınların %22,5'i bu gruptadır. Kadınların %27'si Büro Hizmetlerinde çalışanlar meslek grubundadır.

Grafik 36.Çalışanların Mesleklere Göre Dağılımı,%,2012

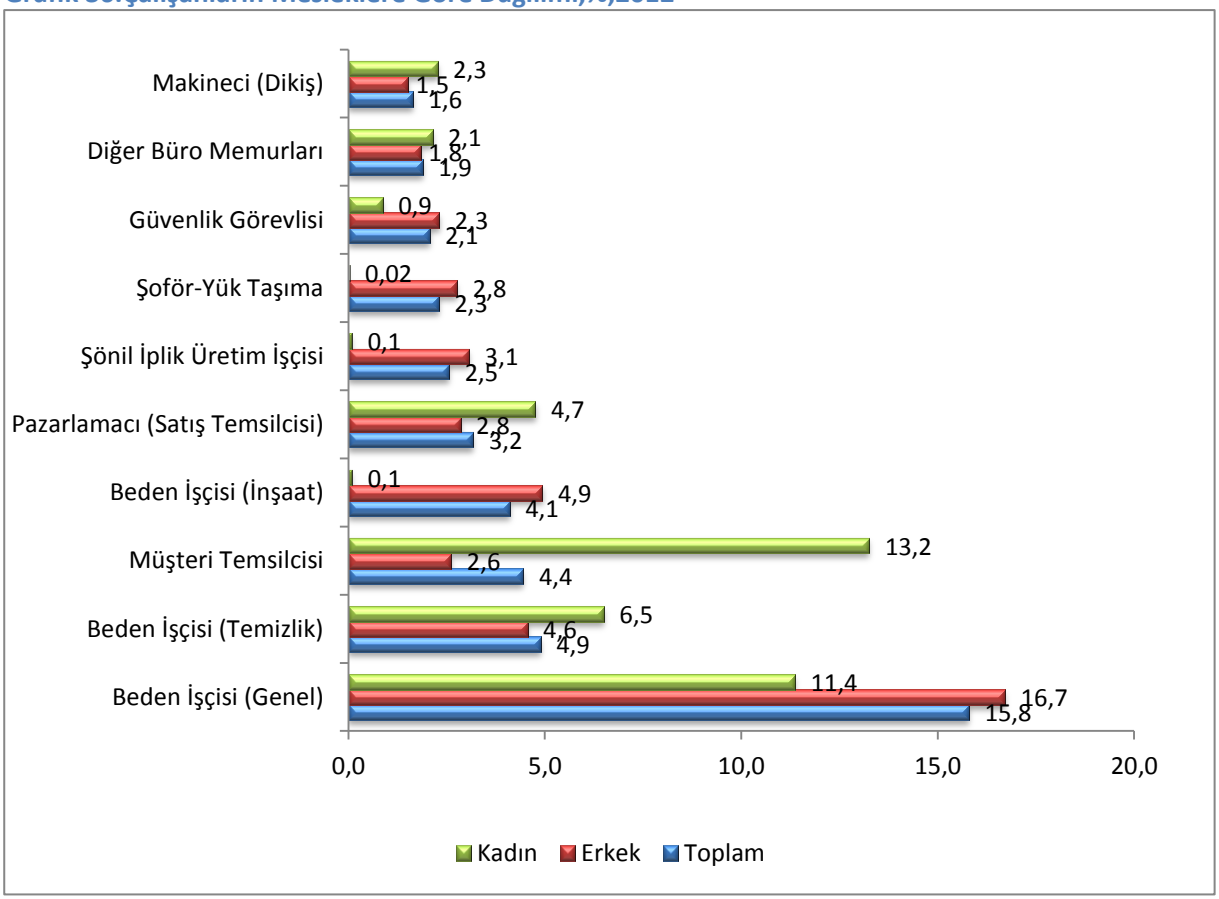

Kaynak: İl İPA

En fazla çalışanın yer aldığı ilk on mesleğe bakıldığında ilk sırayı beden işçisi(genel) almaktadır. Beden işçisinin (genel) toplam çalışanlar arasındaki yüzdesi %15,8'dir. İkinci olarak beden işçisi (temizlik) gelmekte olup yüzdesi 4,9'dur. Müşteri temsilcisi ise 4,4'lük bir oran ile üçüncü sırada yer almaktadır. Erkeklerin toplam çalışan erkekler arasında beden işçisi (genel) mesleğindeki oranı %16,7 iken kadınların oranı %11,4'tür. Kadınların en fazla çalıştığı meslek Müşteri temsilcisidir.

Tablo 15.İlk 10 Mesleğe Göre Çalışan Oranları,%,2012

İlk On Meslek (Toplam)	%	İlk On Meslek (Erkek)	%	İlk On Meslek (Kadın)	%
Beden İşçisi (Genel)	**15,80**	Beden İşçisi (Genel)	16,70	Müşteri Temsilcisi	13,20
Beden İşçisi (Temizlik)	**4,90**	Beden İşçisi (İnşaat)	4,90	Beden İşçisi (Genel)	11,40
Müşteri Temsilcisi	**4,40**	Beden İşçisi (Temizlik)	4,60	Beden İşçisi (Temizlik)	6,50
Beden İşçisi (İnşaat)	**4,10**	Şönil İplik Üretim İşçisi	3,10	Pazarlamacı (Satış Temsilcisi)	4,70
Pazarlamacı (Satış Tem.)	**3,20**	Pazarlamacı (Satış Temsilcisi)	2,80	Kayısı İşleme Ve Paketleme İşçisi	4,60
Şönil İplik Üretim İşçisi	**2,50**	Şoför-Yük Taşıma	2,80	Muhasebeci	3,50
Şoför-Yük Taşıma	**2,30**	Müşteri Temsilcisi	2,60	Sekreter	3,10
Güvenlik Görevlisi	**2,10**	Güvenlik Görevlisi	2,30	Aşçı	3,00
Diğer Büro Memurları	**1,90**	Şoför (Yolcu Taşıma)	2,00	Makineci (Dikiş)	2,30
Makineci (Dikiş)	**1,60**	Diğer Büro Memurları	1,80	Büro Memuru (Genel)	2,20
Toplam	**42,8**	**Toplam**	**43,6**	**Toplam**	**54,5**

Kaynak: İl İPA

AÇIK İŞLER

Malatya ilinde araştırma döneminde 2.352 kişilik açık iş tespit edilmiştir. Açık işlerin hemen hemen yarısı İmalat sektöründedir. Daha sonra ise Toptan ve Perakende Ticaret ve İnşaat sektörleri gelmektedir. Türkiye genelinde de ilk üç sıra aynı sektörlerde olup sadece İnşaat sektörü ikinci sıradadır.

Grafik 37.Sektörlere Göre Açık İşler,2012

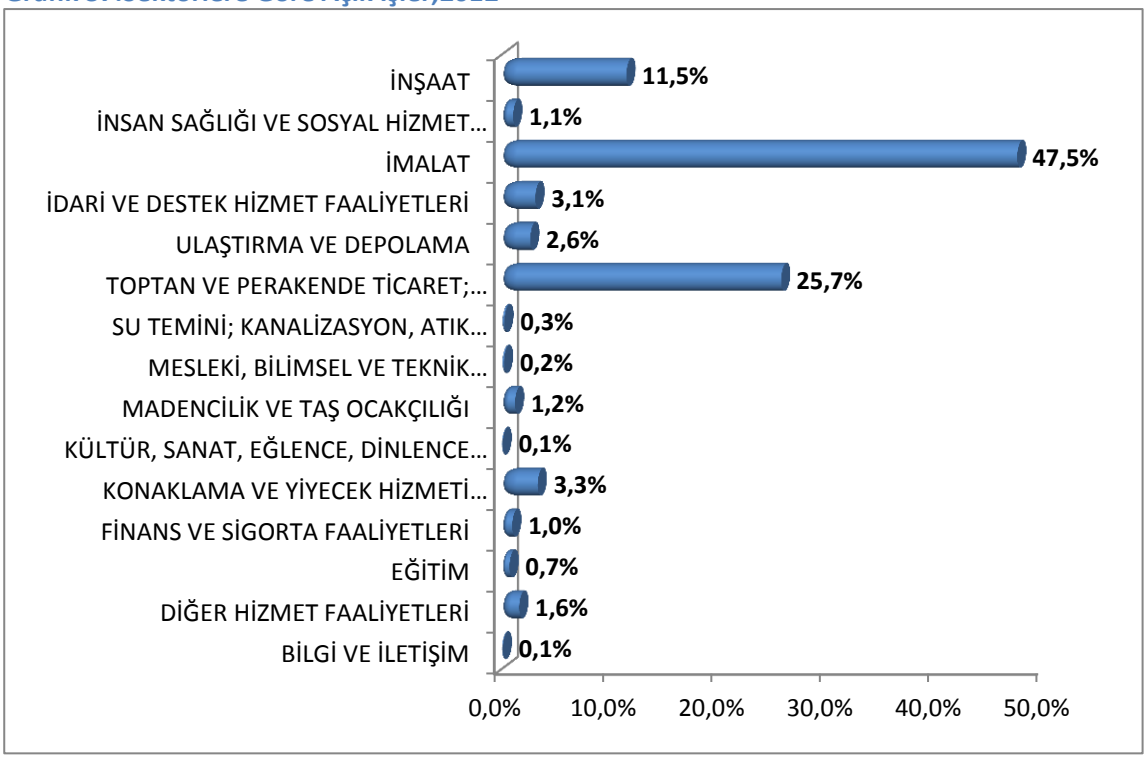

Kaynak: İl İPA

Saha çalışmasından elde edilen veriler doğrultusunda Malatya genelinde açık iş oranı yüzde 6,3 olarak hesaplanmıştır. Türkiye geneli açık iş oranı %3,3'dür. Malatya ilinin eleman talebi Türkiye genelinin oldukça üzerindedir. Sektörler itibariyle bakıldığında en yüksek açık iş oranının yüzde 12,8 ile Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme sektöründe olduğu görülmektedir. Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme sektörünü yüzde 11,9'luk açık iş oranı ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü ve yüzde 8,7'lik açık iş oranı ile İmalat sektörü izlemektedir. Ancak bu oranlar değerlendirilirken ilgili sektörlerdeki işyeri ve çalışan sayılarının göz ardı edilmemesi gerekmektedir[19]. Türkiye genelinde açık iş oranı %3,3 iken, sektörler itibariyle bakıldığında en yüksek açık iş oranının %6,1 ile inşaat sektöründe olduğu görülecektir. İnşaat sektörünü %5,7 ile gayrimenkul faaliyetleri ve %5 ile ulaştırma ve depolama sektörü takip etmektedir.

[19] Örneğin Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme sektöründeki açık işlerin toplam açık işler içerisindeki payı yüzde 0,3'tür. Ayrıca Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme sektöründeki çalışanların toplam çalışanlar içerisindeki payı yüzde 0,1'dir. Diğer taraftan, Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründeki açık işlerin toplam açık işler içerisindeki payı yüzde 1,2 ve Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründeki çalışanların Malatya genelindeki çalışanlar içerisindeki payı yüzde 0,6'dir.

Grafik 38.Sektörler İtibariyle Açık İş Oranı,2012

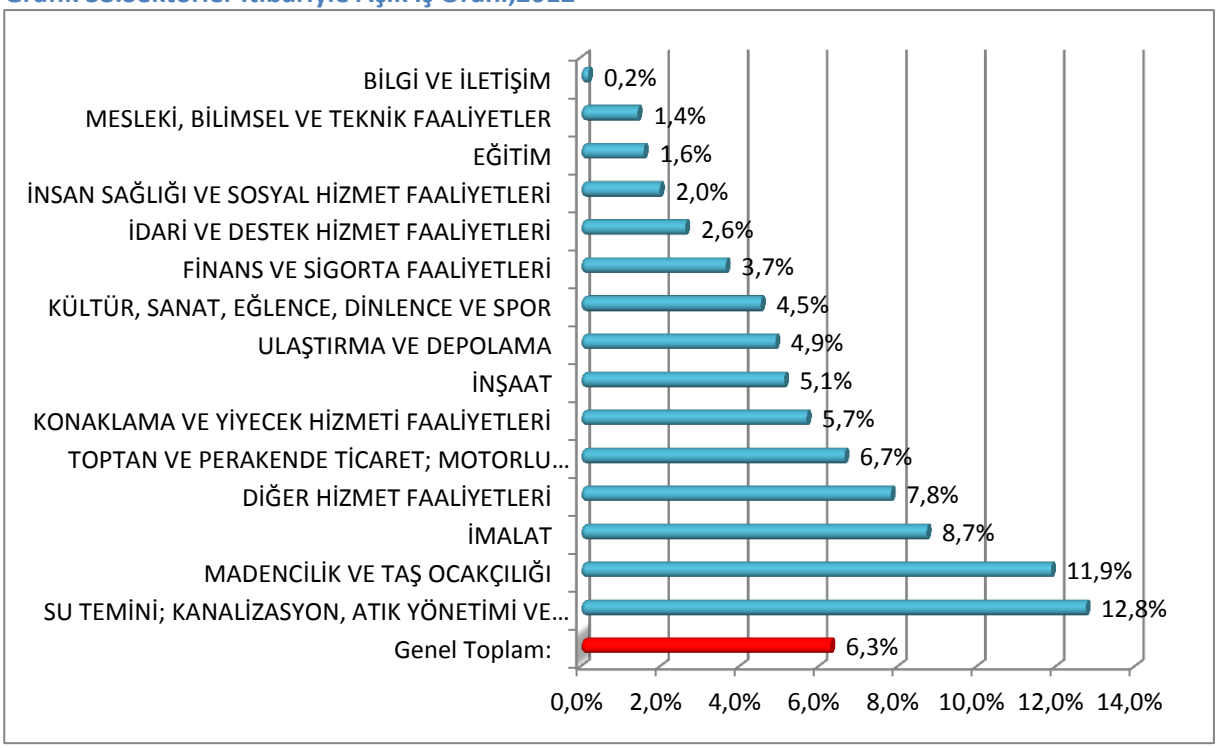

Kaynak: İl İPA

Meslek gruplarına göre açık iş oranlarına bakıldığında en fazla açık işin nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları meslek grubunda yer aldığı ortaya çıkmaktadır. Söz konusu meslek grubunda açık iş oranı %9,4'tür. İkinci olarak sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu gelmekte olup oranı %8,9'dur. Üçüncü olarak tesis ve makine operatörleri ve montajcıları meslek grubu gelmektedir. Bu grubun açık iş oranı %8,7'dir. Türkiye genelinde meslek gruplarına göre açık iş oranına bakıldığında ilk sırada %7,2 ile sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanların yer aldığı, sırasıyla %5,4 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar ve 3,8 ile hizmet ve satış elemanlarının geldiği görülecektir.

Grafik 39.Meslek Gruplarına Göre Açık İş Oranı,2012

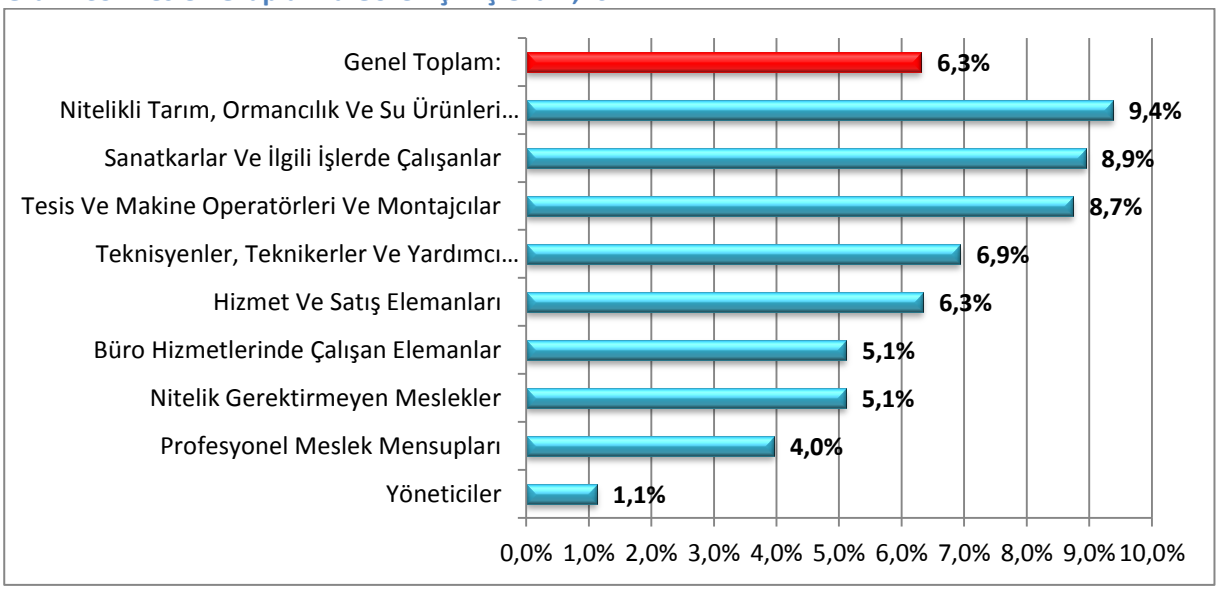

Kaynak: İl İPA

İl genelinde açık işlerin en fazla olduğu ilk beş meslek şu şekilde sıralanmaktadır: Makineci (Dikiş), Beden İşçisi (Genel), Müşteri Temsilcisi, Pazarlamacı (Satış Temsilcisi) ve Şoför-Yük Taşıma'dır. Toplam açık işler içerisinde makineci(dikiş) mesleği %13,1 iken, beden işçisi (genel) %12,6, müşteri temsilcisi mesleğinde ise %8'dir. Pazarlamacı (satış temsilcisi) mesleğinde açık iş %4,3 olup şoför-yük taşıma mesleğinde %2,6'dır. Türkiye'de ise ilk sırada beden işçisi (genel) %9'luk bir oran ile gelirken, ikinci sırada %5,4 ile makineci (dikiş), üçüncü sırada inşaat elemanları kalıpçısı (elle) %5,3, güvenlik görevlisi %2,9 ve soğuk demirci %2,5 ile ilk beş meslek arasında yer almaktadır.

Grafik 40.Mesleklere Göre Açık İş Sayıları,%,2012

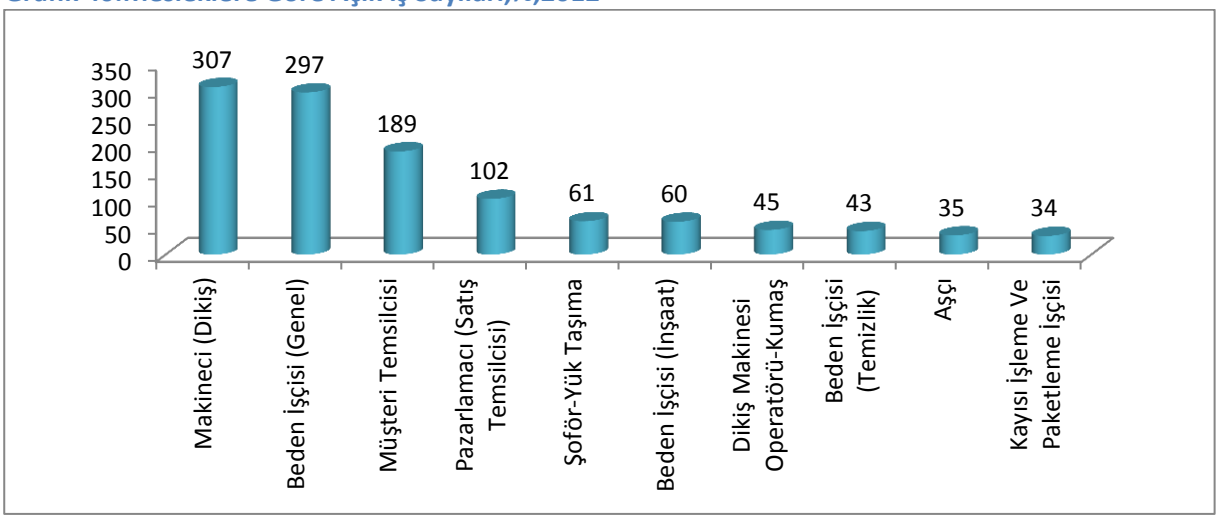

Kaynak: İl İPA

Açık işlerin en fazla olduğu mesleklerde talep edilen eğitim düzeyleri hakkında bilgi verilecek olursa; makineci (dikiş) mesleğinde lise altı, beden işçisi (genel) mesleğinde eğitim düzeyinin fark etmediği, müşteri temsilcisi mesleğinde genel lise, pazarlamacı (satış temsilcisi) mesleğinde genel lise ve şoför-yük taşıma mesleğinde eğitim düzeyinin fark etmediği görülecektir.

Malatya ilinde açık işler için talep edilen eğitim düzeyleri Türkiye geneli ile benzerlik göstermektedir. "Farketmez" hem Malatya'da hem de Türkiye genelinde ilk sıradadır. Daha sonra ise lise altı ve genel lise mezunları gelmektedir. Meslek lisesi, MYO, Lisans ve Lisans üstü oranları ilde Türkiye geneline göre daha düşüktür.

Grafik 41.Açık İşler İçin Talep Edilen Eğitim Düzeyi,%,2012

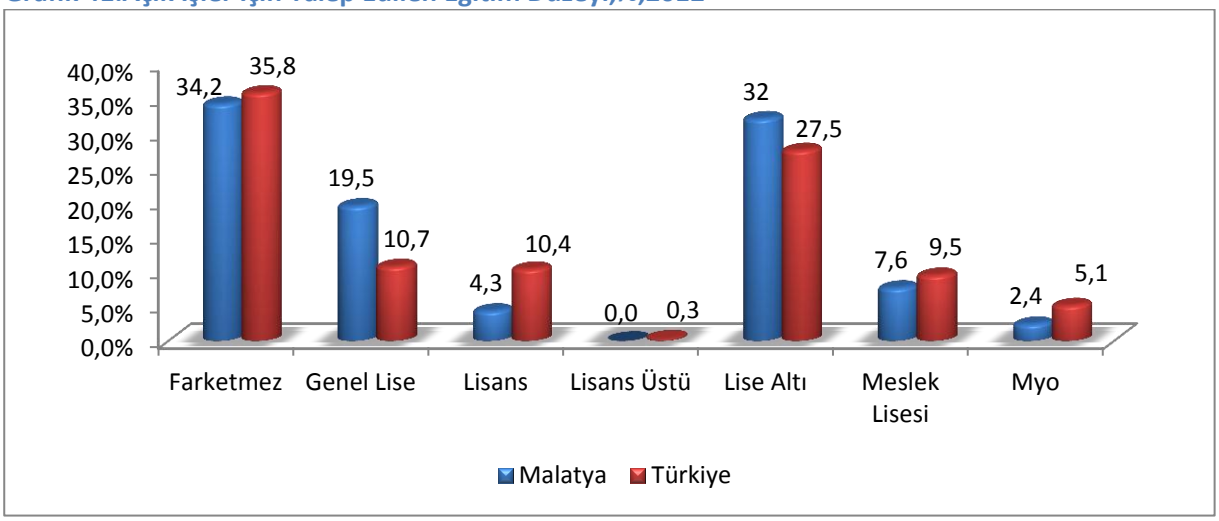

Kaynak: İl İPA

Açık işlerde istenen beceri düzeylerine bakıldığında en fazla talebin fiziksel ve bedensel yeterliliğe olduğu daha sonra sırası ile mesleğe ilişkin yeterli bilgi ve beceri ile takım çalışmasına uyum geldiği görülmektedir. Türkiye genelinde de ilk üç sıra ilgili beceriler ön plana çıkarken fiziksel ve bedensel yeterlilik ikinci sıradadır.

Grafik 42.İlk 10 Mesleğe Göre Açık İşler İçin Talep Edilen Beceri Düzeyi,2012

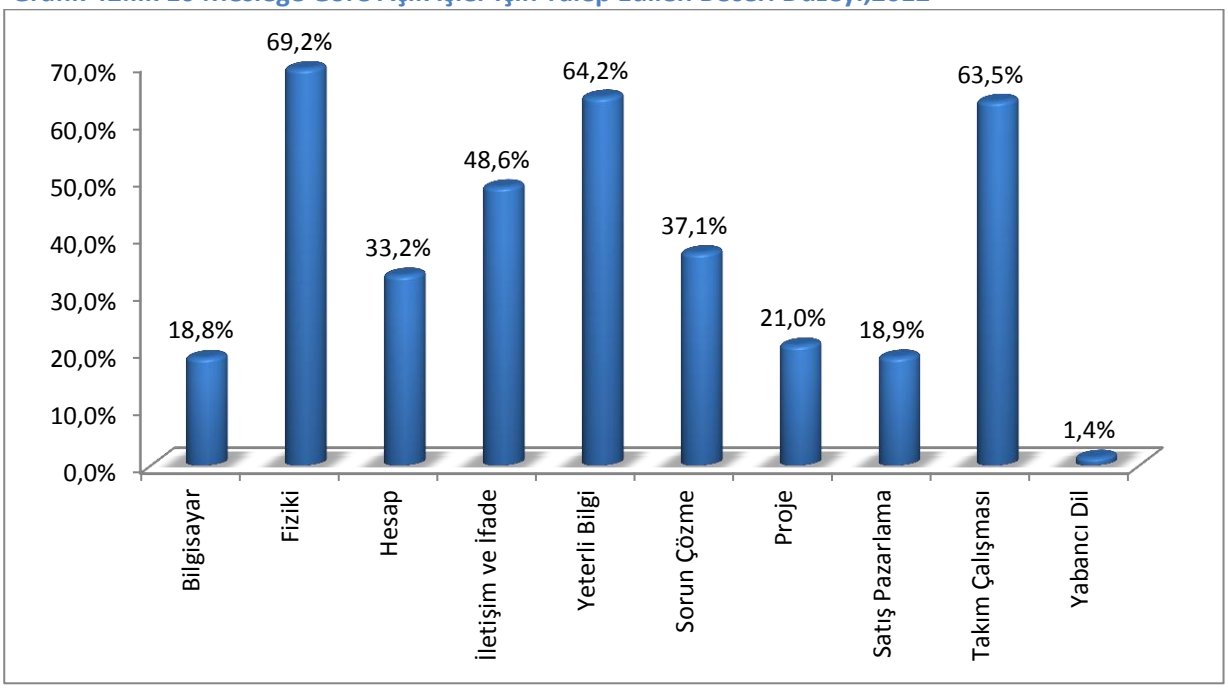

Kaynak: İl İPA

Açık işler için talep edilen beceri düzeyi incelendiğinde makineci (dikiş) mesleğinde ve beden işçisi (genel) mesleğinde fiziki ve bedensel yeterlilik ön plana çıkarken, müşteri temsilcisi mesleğinde iletişim ve ifade yeteneği ile sorun çözme ve bağımsız karar verme becerilerinin istenildiği görülmektedir. Diğer taraftan pazarlamacı (satış temsilcisi) mesleğinde işverenlerce aranan beceri düzeyi satış ve pazarlama iken, şoför-yük taşıma mesleğinde mesleğe ilişkin yeterli bilgi becerisi aranmaktadır.

Mesleklere göre açık işleri karşılama yolları ile ilgili olarak araştırmada işverenlere açık işleri hangi yolla karşılamaya çalıştıkları sorulmuş ve seçenek olarak İŞKUR, Gazete, Akraba-Eş Dost, İnternet Siteleri, Özel İstihdam Büroları sunulmuştur. Birden fazla seçeneğin işaretlenebildiği bu soruya verilen cevaplar analiz edildiğinde açık işlerin %53,5'inin İŞKUR üzerinden karşılama yoluna gittikleri ortaya çıkmıştır. Diğer taraftan İŞKUR aracılığı ile en fazla makineci (dikiş), gazete aracılığı ile en fazla makineci (dikiş), akraba eş dost vasıtasıyla en fazla beden işçisi (genel), internet siteleri üzerinden en fazla müşteri temsilcisi ve özel istihdam büroları üzerinden beden işçisi (genel) mesleklerinin karşılanmaya çalışıldığı görülecektir. Türkiye geneline bakıldığında akraba-eş dost vasıtasıyla karşılama %57,5 oranıyla ilk sırada yer alırken İŞKUR vasıtasıyla karşılama oranının %42 olduğu ortaya çıkmıştır. Malatya ili işgücü piyasasında İŞKUR'un ağırlığı Türkiye genelinden daha fazladır.

En çok ihtiyaç duyulan ilk beş meslek açısından irdelendiğinde ilk sırada yer alan makineci (dikiş) mesleğinin İŞKUR aracılığı ile, diğer dört mesleğin ise akraba-eş dost vasıtasıyla temin edilmeye çalışıldığı ortaya çıkmıştır.

Grafik 43.İlk 10 Mesleğe Göre Açık İşleri Karşılama Yolları,2012

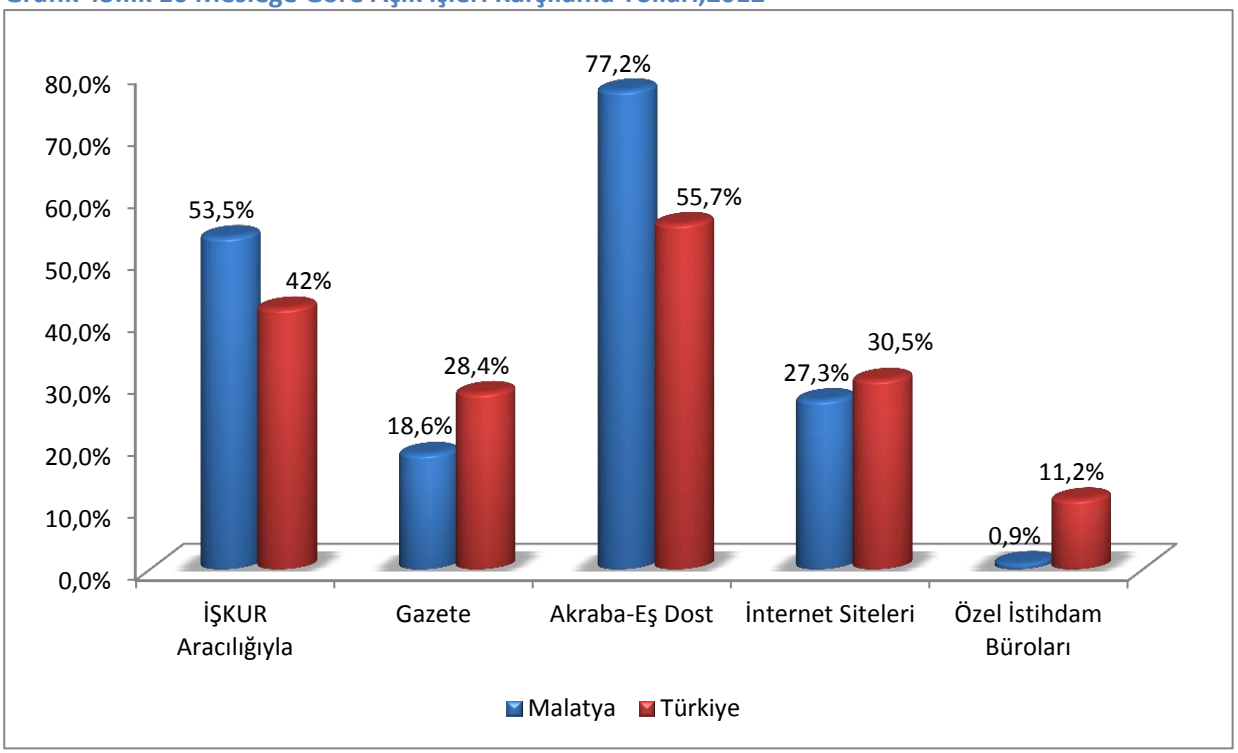

Kaynak: İl İPA

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Temininde güçlük çekilen meslekler işverenlerin açık işlerini istedikleri meslek ve/veya becerilere sahip çalışanlarla dolduramamaları veya zorluk çekerek doldurmaları durumunu ifade eder. Talep araştırması kapsamında işverenlere 2012 yılı içerisinde bu durumda oldukları meslekler sorulmuştur.

Ankete cevap veren işyerleri içinde en yüksek oranda eleman temininde güçlük çeken sektör imalat sektörü olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu manada imalat sektörünün oranı %36,2'dir. İkinci sırada toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı %32,7 ile gelir iken, üçüncü sektör %14,1 ile inşaat sektörüdür.

Türkiye genelinde de imalat sektörü eleman temininde güçlük çekilen sektörlerin başında yer almaktadır. Bu manada imalat sektörünün diğer sektörler içerisindeki payı %34,2'dir. İkinci sırayı toptan ve perakende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motosikletin onarımı %13,5 ile ikinci sırada gelmektedir. Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri %10,1 ile üçüncü sıradadır.

Tablo 16.Sektörlere Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler,%,2012

Sektör	1-9 Aralığı	10-49 Aralığı	50+ Aralığı	Toplam
BİLGİ VE İLETİŞİM	2,6	2,4	0,0	1,8
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	2,1	2,7	0,0	1,5
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	0,0	0,0	0,0	0,0
EĞİTİM	0,7	1,5	0,4	1,0
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	2,8	2,2	0,0	1,3
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	0,4	0,0	0,0	0,0
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	3,2	4,3	0,8	2,7
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	1,4	0,1	0,0	0,2
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	0,7	1,4	0,0	0,7
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	1,8	0,8	0,0	0,6
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	0,0	0,8	0,0	0,4
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	41,1	25,5	39,0	32,7
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	0,0	4,8	0,0	2,3
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	0,0	2,6	3,6	2,8
İMALAT	17,4	33,2	43,5	36,2
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	0,0	3,2	4,0	3,2
İNŞAAT	27,3	16,4	8,8	14,1

Kaynak: İl İPA

1-9 arası işçi çalıştıran işyerlerinin %41,1'i toptan ve perakende ticaret sektöründe, %27,3'ü inşaat sektöründe ve %17,4'ü imalat sektöründe meslek temininde güçlük çekerken, 10-49 arası işçi çalıştıran işyerlerinin %33,2'si imalat sektöründe, %25,5'i toptan ve perakende ticaret ve %16,4'ü inşaat sektöründe güçlük çekti, 50 ve üzeri işçi çalıştıran işverenlerin ise %43,5'inin imalat, %39'unun toptan ve perakende ticaret, %14,1'inin inşaat sektöründe meslek temininde güçlük çektiği tespit edilmiştir.

Meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen meslekler irdelendiğinde tesis ve makine operatörleri ve montajcıları grubunun %21,7'lik bir oran ile en fazla açık işin belirtildiği meslek grubu olduğu görülmüştür. Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu %20 ve nitelik gerektirmeyen meslek grubu %17,7 ile açık iş sıralamasında üst sıralarda yer almaktadır.

1-9 işçi çalıştıran işyerlerinde sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu %29,8'lik, hizmet ve satış elemanları meslek grubu %26,2, teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları meslek grubu %23 ile ilk sırada gelmektedir. 10-49 arası işçi çalıştıran işyerlerinde ilk sırada yine sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar gelirken oranı %26,1'dir. İkinci olarak %21,3 ile nitelik gerektirmeyen meslekler gelirken üçüncü sırada %21,1 ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu gelmektedir. 50 ve daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinde ise %29,3 ile büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek grubu ilk sırada bulunurken, ikinci sırada %26,1'lik bir oran

ile tesis ve makine operatörleri ve montajcıları, üçüncü sırada ise %15,7 ile nitelik gerektirmeyen meslekler gelmektedir.

Grafik 44.Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilen Meslekler,%,2012

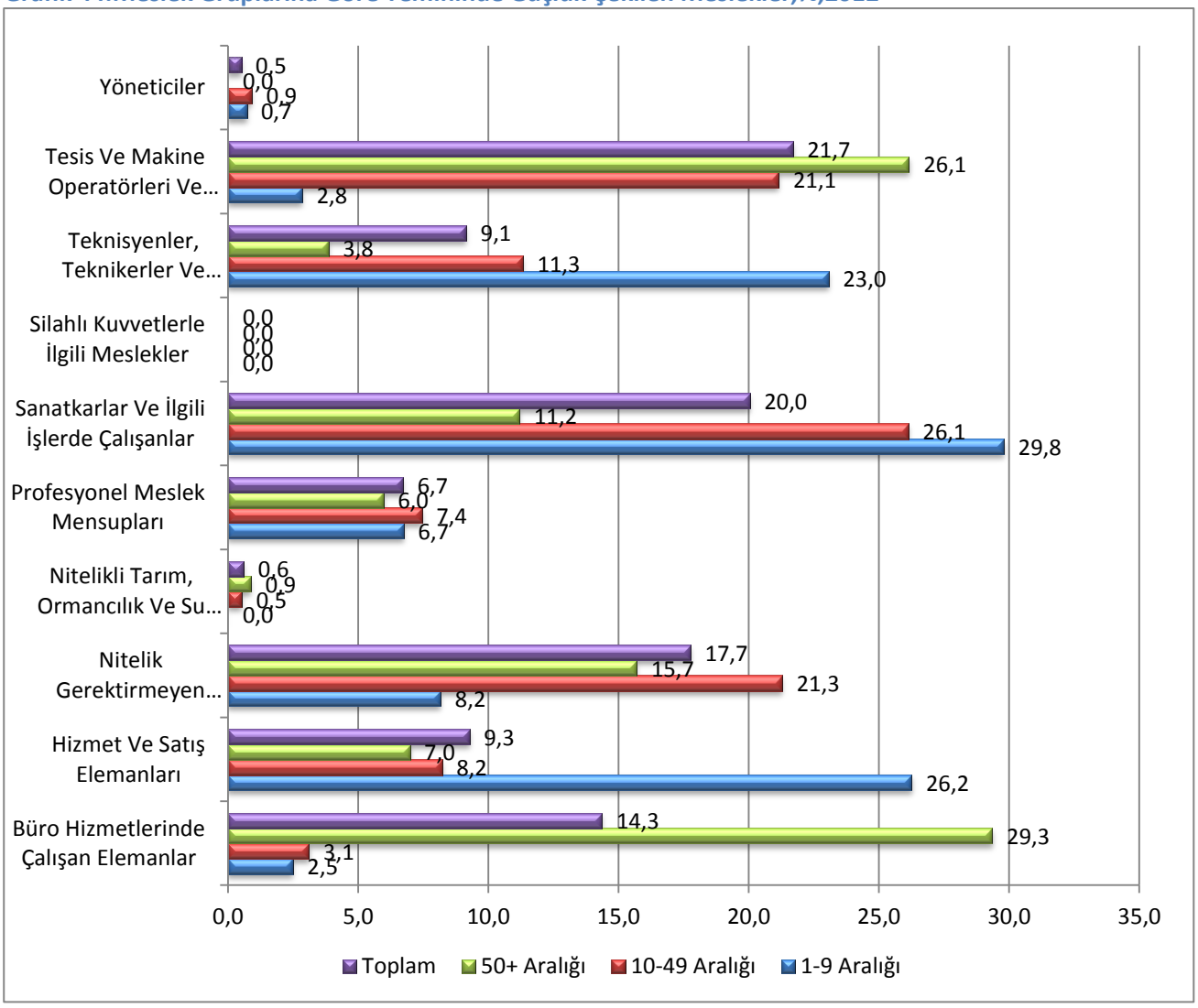

Kaynak: İl İPA

Araştırma sonuçları Malatya ilinde temininde güçlük çekilen meslekler hakkında da bilgi vermektedir. Bu bağlamda toplam 281 meslekte toplam 3206 tane temininde güçlük çekilen meslek tespit edilmiştir.

En fazla temininde güçlük çekilen meslek 409 ile müşteri temsilcisi olurken, 311 ile makineci (dikiş), 291 ile beden işçisi (genel), 154 ile pazarlamacı (satış temsilcisi), 91 ile benden işçisi (inşaat), 69 ile şoför-yük taşıma, 55 ile beden işçisi (temizlik), 48 ile kasiyer, 41 ile hemşire ve 40 kişi ile dikiş makinesi operatörü-kumaş sırasıyla gelen ilk on meslek içerisindedir.

Grafik 45.Temininde Güçlük Çekilen Meslekler,2012

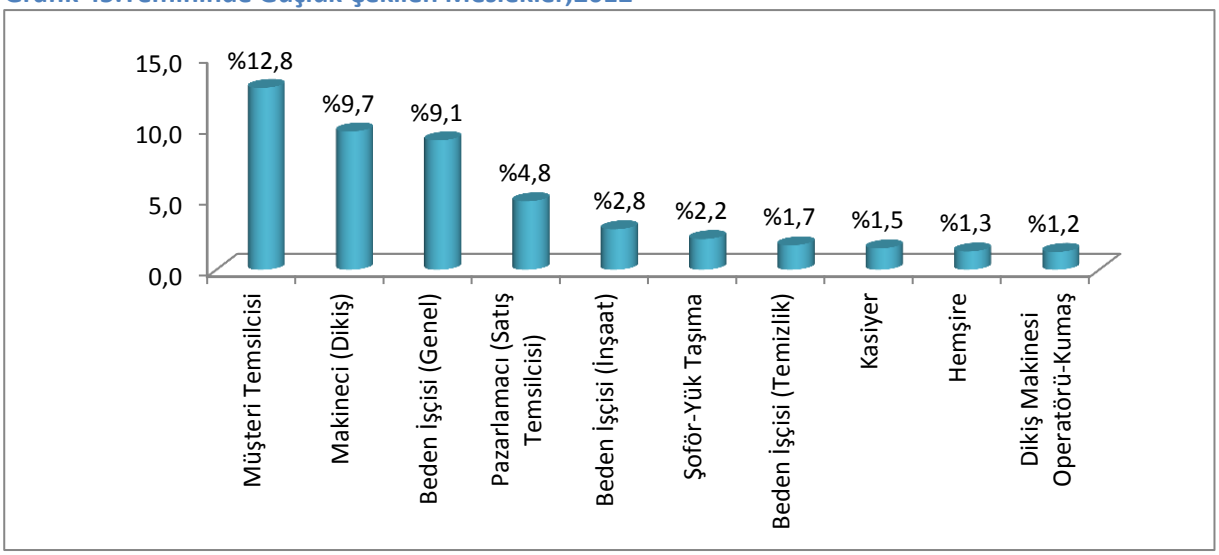

Kaynak: İl İPA

Malatya ilinde eleman temininde güçlük çekilmesinin en önemli nedeni gerekli mesleki beceri ve niteliğe sahip eleman bulunamamasıdır. Oranı %72 ile oldukça yüksektir. Daha sonra ise iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması ile ilgili meslekte eleman bulunamaması gelmektedir. Türkiye genelinde de aynı yapı söz konusudur.

Grafik 46.İlk 5 Mesleğe Göre Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri,2012

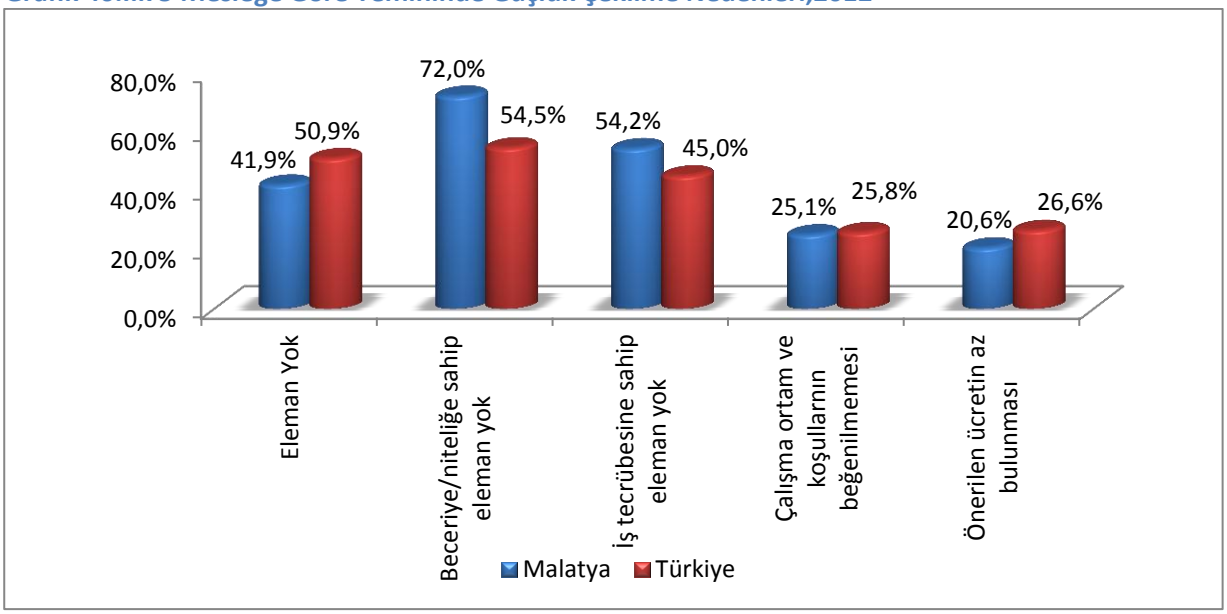

Kaynak: İŞKUR

Mesleklerin temininde güçlük çekilme nedenleri ile ilgili olarak ilk beş mesleğe bakıldığında müşteri temsilcisi ve makineci (dikiş) mesleklerinde beceriye/niteliğe sahip eleman olmaması, beden işçisi (genel) mesleğine bakıldığında önerilen ücretin az bulunması, pazarlamacı (satış temsilcisi) mesleğinde de beceriye/niteliğe sahip eleman bulunmaması ön plana çıkarken, beden işçisi (inşaat) mesleğinde iş tecrübesine sahip eleman bulunmaması güçlük nedenleri olarak ifade edilmiştir. Türkiye genelinde de müşteri temsilcisi için beceriye/niteliğe sahip eleman bulunmama gerekçesi ön plandadır. Makineci (dikiş) mesleği için iş tecrübesine sahip eleman bulunmaması ağırlık kazanırken, beden işçisi (genel) mesleğinde önerilen ücretin az bulunması, pazarlamacı (satış temsilcisi)

mesleğinde beceriye/niteliğe sahip eleman olmaması, beden işçisi (inşaat) mesleğinde Malatya'da olduğu gibi iş tecrübesine sahip eleman olmaması gerekçeleri hakim olmuştur.

2012 YILINDA İŞE GİRİŞ-ÇIKIŞLAR

Malatya ilinde anket uygulanan işyerlerinde 2012 yılı içerisinde 10989 kişinin işe alındığı ortaya çıkmıştır. Aynı dönemde 8232 kişi işten çıkmış/çıkarılmıştır. Dönem içerisinde Malatya ilinde çalışan sayısı 2757 kişi artmıştır. İstihdam azalışı olan sektör bulunmamaktadır. En fazla istihdam artışı sırasıyla İmalat, toptan ve perakende Ticaret ile İnşaat sektörlerinde gerçekleşmiştir.

Tablo 17.Sektörlere Göre 2012 Yılı İçerisinde İşe Alınanlar,Malatya,2012

Sektör	İşe Alınan	İşten Çıkan	Fark
BİLGİ VE İLETİŞİM	7	7	0
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	78	43	35
EĞİTİM	168	144	24
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	69	39	30
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	1	0	1
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	472	220	252
İMALAT	3.997	3.209	788
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	305	275	30
İNŞAAT	2.335	1.720	615
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	548	381	167
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	7	3	4
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	111	66	45
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	164	149	15
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	12	12	0
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	2.589	1.855	734
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	127	108	19
Genel Toplam:	10.989	8.232	2.757

Kaynak: İl İPA

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Saha çalışmasında anket uygulanan işyerlerine 31 Aralık 2012 itibariyle beklenen istihdam artışı ve azalışı sorulmuştur. Bu kapsamda Malatya ilinde 31 Aralık 2012 tarihinde 1307 kişilik bir istihdam artışı beklenmektedir. Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor, Maden ve Taşocakçılığı, Su Temini Kanalizasyon ve Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyeti ile Ulaştırma ve Depolama sektörlerinde istihdam azalışı beklenmektedir. En fazla istihdam artışı İmalat, toptan Perakende Ticaret ve İnşaat sektörlerinde beklenmektedir.

Tablo 18.Haziran 2013 İtibariyle Beklenen İstihdam Artışı,%,2013

Sektör	Artış	Azalış	Net Beklenti
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	31	14	17
EĞİTİM	41	0	41
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	32	13	19
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	10	0	10
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	237	19	218
İMALAT	1.134	0	1.134
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	69	18	51
İNŞAAT	514	63	451
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	120	0	120
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	12	228	-216
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	13	37	-24
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	84	73	11
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	38	276	-238
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	534	41	493
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	25	807	-782
Genel Toplam:	2.895	1.588	1.307

Kaynak: İl İPA

Saha çalışmasında anket uygulanan işyerlerine 30 Haziran 2013 itibariyle beklenen istihdam artışı ve azalışı sorulmuştur. Bu kapsamda Malatya ilinde 30 Haziran 2013 tarihinde 2244 kişilik bir istihdam artışı beklenmektedir. Sadece mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler sektöründe istihdam azalışı beklenmektedir. En fazla istihdam artışı İmalat, İdari ve Destek Hizmetleri ve Toptan Perakende Ticaret sektörlerinde beklenmektedir.

Tablo 19.Haziran 2013 İtibariyle Beklenen İstihdam Artışı,%,2013

Sektör	Artış	Azalış	Net Beklenti
BİLGİ VE İLETİŞİM	2	0	2
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	142	0	142
EĞİTİM	29	27	2
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	0	0	0
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	41	12	29
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	12	0	12
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	482	32	450
İMALAT	742	145	597
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	77	14	63
İNŞAAT	495	140	355
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	61	3	58
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	0	0	0
MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	35	0	35
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	42	75	-33
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	28	0	28
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET;	515	83	432
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	73	2	71
Genel Toplam:	2.778	534	2.244

Kaynak: İl İPA

İstihdam değişim beklentilerini Net İstihdam Değişim Oranı kapsamında incelersek, Malatya ilinde 31 Aralık 2012 tarihinde istihdamın %3,7 oranında artması beklenmektedir. Türkiye genelinde artış beklentisi %1,9'dur. Sektörler içerisinde en yüksek değişim oranı beklentisi Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme sektöründedir. Daha sonra sırası ile kültür, sanat, eğlence, dinlence ve spor, gayrimenkul faaliyetleri ile konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleri gelmektedir. İnşaat sektöründe ise %5,9 oranında istihdam azalışı beklenmektedir.

Tablo 20. 2012 Yılı Aralık Ayı ve 2013 Yılı Haziran Ayı İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranı (%)

SEKTÖR	Aralık 2012 Beklentisi	Haziran 2013 Beklentisi
BİLGİ VE İLETİŞİM	0,0	0,4
DİĞER HİZMET FAALİYETLERİ	3,8	31,8
ELEKTRİK, GAZ, BUHAR VE İKLİMLENDİRME ÜRETİMİ VE DAĞITIMI	0,0	0,0
EĞİTİM	3,9	0,2
FİNANS VE SİGORTA FAALİYETLERİ	3,1	4,8
GAYRİMENKUL FAALİYETLERİ	12,5	15,0
KONAKLAMA VE YİYECEK HİZMETİ FAALİYETLERİ	7,8	4,5
KÜLTÜR, SANAT, EĞLENCE, DİNLENCE VE SPOR	28,6	0,0

MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI	-2,3	16,3
MESLEKİ, BİLİMSEL VE TEKNİK FAALİYETLER	6,1	-9,6
SU TEMİNİ; KANALİZASYON, ATIK YÖNETİMİ VE İYİLEŞTİRME FAALİYETLERİ	92,7	68,3
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET; MOTORLU KARA TAŞITLARININ VE MOTOSİKLETLERİN ONARIMI	3,6	5,1
ULAŞTIRMA VE DEPOLAMA	-1,0	5,9
İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	6,1	16,7
İMALAT	7,4	5,1
İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	2,3	5,1
İNŞAAT	-5,9	7,1
TOPLAM	**3,7**	**6,4**

Kaynak: İl İPA

30 Haziran 2013 tarihi itibariyle Malatya ilinde %6,4 oranında istihdam artışı beklenmektedir. Türkiye geneli için bu oran %3,7'dir. Malatya2da istihdam artış beklentisi Türkiye genelinin oldukça üzerindedir. Sektörel olarak en yüksek oranda artış Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme sektöründe beklenmektedir. Daha sonra ise Diğer hizmet faaliyetleri ile idari ve destek hizmetleri faaliyetleri sektörleri gelmektedir.

Hangi mesleklerin istihdamında artış ya da azalış olacağına dair öngörü sahibi olmanın en büyük faydası Aktif İşgücü Politikalarını bu mesleklere yöneltmektir. Bu sayede istihdamın artırılmasına ve işsizliğin azaltılmasına doğrudan katkı sunulmaktadır.

31 Aralık 2012 ve 30 Haziran 2013 tarihlerinde istihdam en fazla istihdam artışı beklenen meslekler incelendiğinde 10 mesleğin her iki tarihte ilk 20 içerisinde olduğunu görmekteyiz. İstihdam artışı beklenen mesleklerde mevsimselliğin etkisi görülmemektedir.

Tablo 21.31 Aralık 2012 İtibariyle İstihdam Artışı Beklenen Meslekler

EN FAZLA İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN 20 MESLEK	
31 ARALIK 2012	**30 HAZİRAN 2013**
Makineci (Dikiş)	Güvenlik Görevlisi
Beden İşçisi (Genel)	Beden İşçisi (Genel)
Müşteri Temsilcisi	Beden İşçisi (İnşaat)
Güvenlik Görevlisi	Makineci (Dikiş)
Pazarlamacı (Satış Temsilcisi)	Pazarlamacı (Satış Temsilcisi)
Garson (Servis Elemanı)	Beden İşçisi (Temizlik)
Fayans, Seramik Ve Karo Döşemecisi	Teknik Servis Şefi
Aşçı	Şoför-Yük Taşıma
Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş	Garson (Servis Elemanı)
Şoför-Yük Taşıma	Duvarcı
Gaz Altı Kaynakçısı	Tuğla İmal İşçisi
El Ve Makine Dikişçisi (Genel)	Reyon Görevlisi
Diğer İnşaat Boyacıları	İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)
Overlok Makinesi Operatörü	Kompleci-Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)
Kalorifer Tesisatçısı	Overlok Makinesi Operatörü
Sıhhi Tesisatçı	Aşçı
Meydancı	Kasiyer
Temizlik Görevlisi	Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş

Pnömatik Çift Taraflı Kesme Tezgahı Operatörü	Hemşire
Beden İşçisi (Temizlik)	Demirci (Makine İle)

Kaynak: İl İPA

31 Aralık 2012 ve 30 Haziran 2013 tarihlerinde istihdam en fazla istihdam azalışı beklenen meslekler incelendiğinde Sıvacı ve Elektrik Tamircisi mesleklerinin her iki tarihte ilk 20 içerisinde olduğunu görülmektedir.

Tablo 22.31 Aralık 2012 İtibariyle İstihdam Artışı Beklenen Meslekler

EN FAZLA İSTİHDAM AZALIŞI BEKLENEN 20 MESLEK	
31 ARALIK 2012	**30 HAZİRAN 2012**
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Makineyle)	Elektrikçi (Diğer)
Soğuk Demirci	Eğitim Öğretim Görevlisi
Beden İşçisi (İnşaat)	Elektrik Tamircisi
Kayısı İşleme Ve Paketleme İşçisi	Diğer Ayakkabı İmalatçıları Ve Tamircileri
Hat Çekici (Elektrik Cer Hatları)	Hamal
Kalıpçı-Pres	İnşaat Kalfası (Genel)
Tuğla İmal İşçisi	Kalite Kontrolcü
Tıbbi Sekreter	İdari İşler Müdürü
Demirci (Makine İle)	Camcı(Bina)
Kasiyer	Diğer Sıvacılar
Duvarcı	Dershane Müdürü
Reyon Görevlisi	Müzisyen
Sıvacı	Nezaretçi Ve Ustabaşı (Giyecek İmalatı)
Et Ve Et Ürünleri İşlemecisi	Proses İşçisi
Boyacı-Bina	Ön Muhasebeci
Ambalajcı (El İle)	Kumaş Paketleme İşçisi
Elektrik Tamircisi	Diğer Öğretmenler
Kalıp Bağlama Ve Ayar İşçisi	Kuaför
Sıvacı (Çimento Alçı)	Elektrik Teknikeri
Fırın İşçisi (Tuğla, Kiremit Ve Benzeri İnşaat Elemanları)	Diğer Orta Öğretim Öğretmenleri

Kaynak: İl İPA

Kısa ve orta vadede Malatya ilinde istihdam azalışı beklenen mesleklere bakıldığında mevsimsellik etkisi görülmektedir. Kısa vadede en fazla istihdam azalışı beklenen meslek İnşaat Elemanları kalıpçısı iken ilk 20 meslek içerisinde İnşaat sektörüne yönelik meslekler dikkat çekmektedir. Orta vadede istihdam azalışı beklenen mesleklerde ise Eğitim sektörüne ilişkin meslekler dikkat çekmektedir. Özel sektörde faaliyet gösteren dershaneler yaz aylarında aktif olarak çalışmadıkları için istihdam azalışı beklenmektedir.

İstihdam Artışı Beklenen Meslekler

Tablo 23.31 Aralık 2012 İtibariyle İstihdam Artışı Beklenen Meslekler

31 Aralık 2012 İtibariyle İstihdam Artışı Beklenen Meslekler									
Meslek	Sayı	Meslek	Sayı	Meslek	Sayı	Meslek	Sayı	Meslek	Sayı
Beden İş.Gn	298	Güzellik Uzm.	10	Otomotiv Tek.	5	Çaycı	2	Oto Tamirci	1
Makineci Dik.	297	Ebe	10	AlçıModel.Klp.	4	Büro Memuru	2	Elektronik	1
Müşteri	203	Elk.Hab.tek	10	Akaryakıt(Pom.	4	Servis Büro	2	Manikürcü-Pe.	1
Beden İş.İnş	159	İş Mak.Opr.	9	İnşaat Müh.	4	Pazarlama	2	Bilgisayar	1
Güvenlik	151	Kaynakçı(Oks.)	9	Grafiker	4	Mimar	2	Diğer	1
Pazarlamacı	114	Ön Muhase.	8	Kasap	4	Satış Elemanı	2	Diğer Motorlu	1
Dikiş Mak.Opr.	91	Diğer Mobilya	8	Kuaför	4	Coğrafya	1	Bekçi	1
Duvarcı	61	Ağır Kam.Şof.	8	Şef Garson	4	Tarih	1	Kayısı İşleme	1
Şoför-Yük	61	Servis Gars.	8	Triko Pak.	4	Türkçe	1	Diğer Berber..	1
Garson Ser.El	54	Tornacı (Torna	8	Oto Kaportacı	4	Pazarlama	1	Greyder	1
El Ve Mak.Dik.	54	Kasiyer	7	Oto Boyacısı	4	Endüstriyel	1	Fizik	1
Beden İş.Tem.	52	Elektrik Tek	7	Plastik MamÎş	3	Reçel İmalat	1	Freze Tezgahı	1
Elektrikçi	51	Kurye	7	Banka Gişe	3	Bulaşıkçı	1	**Genel**	2895
Fayans, Ser.	51	Ambar Sor.	7	Diş Hekimi	3	Cankurtaran	1		
Aşçı	49	Şoför(YolcuTaş	7	Makine Mont.	3	İngilizce	1		
Diğer Sıvacılar	46	İnşaatKalıp.(El	7	Kalite Kont.	3	Almanca	1		
Gaz Altı Kay	34	Diğer Camcılar	7	Tıp Asistanı	3	Biyolog	1		
Hemşire	33	Kumaş Boy.	6	HastaKabl.Gör	3	Müdür	1		
Diğer İnş.Boy.	30	BetonKalıp.	6	Yönetici Sek.	3	Usta Öğretici	1		
Overlok	30	Büro İşçisi	6	Dijital Elek.onr.	3	Market Müdürü	1		
Temizlik	27	Depo	6	Kadayıf İmal	3	Manav	1		
Kalorifer	26	DğrOr.Öğ.Öğr.	6	Diğer Kaynak.	3	Pvc Doğrama	1		
Sıhhi Tesisatçı	26	Mobilya Montaj	6	Punta Kay.Mak.	3	Elektrik Ve	1		
Meydancı	25	Kesimhane İş	6	AsansörKur.Ba	2	Oto Elektrikçisi	1		
Büro Memuru	24	Soğuk Demirci	6	Koord.Depo	2	Kağıt Kırım -	1		
Pnömatik Çift	24	Bisküvi İm.İş.	6	Baskı Son.Opr.	2	Terzi	1		
Elektrik Tek.	23	Ambalajcı (El	6	İdari İşler Md.	2	Sigorta Eksperi	1		
Beton Tr.Opr.	20	Proses İşçisi	6	Maden Müh	2	Diğer Elektrik	1		
İmal İşçisi	19	Ambalaj.(Mak.İl	5	İç Kontrol Den	2	Elektrik	1		
Muhasebeci	19	Minibüs Şoförü	5	Kalıp Bağlama	2	Hekim-	1		
Kalite Kt.Tks.	18	Ortacı	5	Diğer Büro	2	Elektrik-	1		
Komi (Garson	17	Nz.Ustab.teks	5	Mobilyacı	2	Usta Öğretici	1		
İplikçi	17	Kepçe Opr.	5	CNC Torna	2	Diğer Sanat	1		
Hamal	17	Sekreter	5	Makine Müh	2	Kazan	1		
Ütücü	14	Makine Tek	5	İş Sağ.Güv.Uz	2	Üst Düzey	1		
Mermer İşçisi	14	Matbaa Ustası	5	Ahşap Doğ.	2	İş Makineleri	1		
Aşçı Yardımcısı	13	Pls.Ekst.Kalıp.	5	Fizyoterapist-	2	Gazeteci	1		
Reyon Gör.	13	Tel Çekme İşç.	5	Muhabir	2	Oto Yıkama	1		
Elk.Tes.-Bina	12	Dğr.Marangoz.	5	Elektrik Pan.	2	Özel Eğitimde	1		
Satış El.(Tanıt.)	12	Makine Bakım	5	Halkla İlişkiler	2	Dershane	1		
Diğer Öğr.	12	Bobinajcı-	5	Vinç Operatörü	2	Bilet Satış	1		
Yön-Elk.SuTes.	11	Gıda Müh.	5	Tır Şoförü	2	Satış	1		
Pls.Dğ /PVC	11	Raf Üretim İş.	5	Cilt Bakım Ve	2	Grafik	1		
Örgü Mak.Opr.	11	Alüminyum	5	Elektrik Ark	2	Güneş Enerji	1		
Kurutma-Apre	11	Optik Cam	5	Diğer	2	Zihinsel	1		
Kalite Kt.Kmaş	10	Matematik	5	Danışma Ve	2	Direksiyon	1		
Kompleci-Dok.	10	Büfeci	5	Buldozer	2	Tatlı Ustası	1		
Paket.İş.(Cam)	10	Kumaş Pak.	5	Mobilya	2	CNC Tezgah	1		

Kaynak: İl İPA

Tablo 24.30 Haziran 2013 İtibariyle İstihdam Artışı Beklenen Meslekler

30 Haziran 2013 İtibariyle İstihdam Artışı Beklenen Meslekler									
Meslek	Sayı	Meslek	Sayı	Meslek	Sayı	Meslek	Sayı	Meslek	Sayı
Güvenlik	361	İnşaat	10	Süthane/	3	Pompacı	2	Radyoloji	1
Beden İşçisi	355	Diğer Mobilya	9	Diğer	3	İnşaat Kalıpçısı	2	CNC Lazerle	1
Beden İşçisi	247	Ebe	9	İnşaat	3	Proje Yazma	2	Biyolog	1
Makineci	155	İmal İşçisi	9	Muhabir	3	Makine	2	Nöroloji	1
Pazarlamacı	112	Kepçe	9	Şarküteri,	3	Kat Görevlisi-	2	Elektronik	1
Beden İşçisi	107	Müşteri	8	Örgü Makinası	3	Sevkiyat	2	Pide Ustası	1
Teknik Servis	68	Asansör	8	Hekim-	3	Tekstil	2	Oto Bakım-	1
Şoför-Yük	59	Fayans,	7	Türkçe	3	Alçı	2	İşitme	1
Garson (Servis	49	Şoför (Yolcu	7	Tarih	3	Kayısı İşleme	2	Oto Kaportacı	1
Duvarcı	44	Depo Hamalı	7	Gıda	3	Kurye	2	Elektrik	1
Tuğla İmal	42	Kaynakçı	7	Betonarme	3	Peyzaj Mimarı	2	Klima	1
Reyon	42	Matematik	6	Beton Ve	3	Özel Eğitimde	2	Peyzaj	1
Hemşire	34	Satış Elemanı	6	Kalite	3	Paketleme	2	Bilgisayar	1
İnşaat	34	Ambalajcı	6	Diğer	3	Sıcak Demirci	2	Üroloji Uzmanı	1
Aşçı	34	Sıvacı	6	Harita	3	Servis Büro	2	**Genel**	2778
Kasiyer	31	Büfeci	6	Elektrik	3	Elektrikçi	2		
Kompleci-	31	Ambalajcı (El	6	Dijital	3	Direkt Satış	1		
Overlok	30	Bisküvi İmalat	6	Ev Tipi Klima	3	Reçel İmalat	1		
Dikiş Makinesi	26	Proses İşçisi	6	Direksiyon	3	Cankurtaran	1		
Demirci	24	Diğer Metal	5	Zihinsel	3	Çaycı	1		
Kalıpçı-Pres	24	Demir	5	Kuaför	3	Beden Eğitimi	1		
Hasta Ve Yaşlı	21	Yönetici-	5	Asansör	3	Resim-İş	1		
Elektronik	20	Tel Çekme	5	Plastik	3	Usta Öğretici	1		
Mermer İşçisi	20	Büro Memuru	5	Lpg Satış	3	Diğer	1		
Diğer İplik	20	Montajcı	5	Punta Kaynak	3	Maden	1		
Temizlik	20	Elektrik	5	Tornacı (Torna	3	Kağıt Kırım -	1		
Kasap	19	Depo	5	Zımpara Pres	3	Kimya	1		
Muhasebeci	18	Sekreter	5	Gaz Altı	3	İdari İşler	1		
İplikçi	17	Bulaşıkçı	5	Fırın İşçisi	2	Elektrik	1		
Boyacı-Bina	17	Raf Üretim	5	Seramik	2	Fizik	1		
Sıhhi Tesisatçı	16	Alüminyum	5	Pazarlama	2	Kimya	1		
Çocuk Gelişim	16	Ütücü	5	Otobüs Muavini	2	Porselen Ve	1		
Soğuk Demirci	15	Tekstil	5	Çevre	2	Seramik Fırın	1		
Komi (Garson	14	Büro İşçisi	5	Sınıf	2	Elektrik-	1		
Sıvacı	14	Kumaş	5	Diğer Aşçılar	2	Coğrafya	1		
Elektrik	13	Sıvacı-Elyaflı	4	Malzeme Takip	2	Gazeteci	1		
Diğer İmalat Ve	12	Nezaretçi Ve	4	Kebap Ustası	2	Servis	1		
İş Makineleri	12	Grafiker	4	Manav	2	Bekçi	1		
Kalorifer	11	Yönetici (İş	4	Baskı Sonrası	2	Ön	1		
Fırın İşçisi	11	Müdür (Hukuk	4	Elektrik	2	Web Tasarım	1		
Kalite	11	Diğer Orta	4	Usta	2	Sosyal Hizmet	1		
Bilgisayar	11	Tatlı Ustası	4	Döşeme Ve	2	Psikolog	1		
Alçı İmalat	11	Oto Boyacısı	4	Serigraf Baskı	2	Sağlık Memuru	1		
Akaryakıt Satış	10	Pasta Ustası	4	Mobilyacı	2	Otobüs Şoförü	1		
Elektrik Ark	10	Pastane	4	Makine	2	Pazarlama	1		
Meydancı	10	Halı Yıkama	4	CNC Torna	2	Mikrobiyoloji Ve	1		
Büro Memuru	10	Diğer İnşaat	4	Asansör Bakım	2	Diğer	1		
Güzellik	10	Hamal	4	Fizyoterapist-	2	Seramik Pres	1		

Kaynak: İl İPA

İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler

Tablo 25.31 Aralık 2012 ve 30 Haziran 2013 İtibariyle İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler

31 Aralık 2012 İtibariyle				30 Haziran İtibariyle	
Meslek	Sayı	Meslek	Sayı	Meslek	Sayı
Beden İşçisi (İnşaat)	219	Yapı Yalıtımcısı	5	Beden İşçisi (Genel)	165
İnşaat Elemanları	170	Sıvacı-Elyaflı Malzeme	4	Beden İşçisi (İnşaat)	115
Soğuk Demirci	95	Muhasebeci	4	Elektrikçi (Diğer)	50
Beden İşçisi (Genel)	94	Diğer Ayakkabı	4	Beden İşçisi	33
Duvarcı	87	Plastik Doğramacı	4	Pazarlamacı (Satış	28
Kayısı İşleme Ve	52	Diğer Ağırlama Ve	4	Makineci (Dikiş)	24
Dikiş Makinesi Operatörü	52	Mermer Döşeyici	4	Eğitim Öğretim	20
Hat Çekici (Elektrik Cer	44	Depo Hamalı	3	Elektrik Tamircisi	16
Kalıpçı-Pres	43	Harita Teknikeri	3	Hemşire	10
Tuğla İmal İşçisi	42	Kalite Kontrolcü-Tekstil	3	Hamal	6
Elektrikçi (Diğer)	41	Temizlik Görevlisi	3	Proses İşçisi	6
Kasiyer	36	Diğer Mobilya İşçileri	3	Aşçı	5
Reyon Görevlisi	35	İnşaat Mühendisi	3	Kalite Kontrolcü	4
Tıbbi Sekreter	31	Hamal	3	Diğer Ayakkabı	4
Demirci (Makine İle)	30	Doğalgaz Tesisat	2	Ebe	4
Beden İşçisi (Temizlik)	29	Kebap Ustası	2	Kumaş Paketleme	4
Pazarlamacı (Satış	24	İş Makineleri Operatörü	2	Depo Hamalı	3
Şoför-Yük Taşıma	23	Beton Ve Betonarme	2	Bilgisayar İşletmeni	3
Diğer Sıvacılar	23	Betonarme Demircisi	2	Temizlik Görevlisi	3
El Ve Makine Dikişçisi	21	Ahşap Doğramacı	2	Elektrik Teknikeri	3
Sıvacı	20	Makineci (Dikiş)	2	Diğer Öğretmenler	2
Ambalajcı (El İle)	20	Elektrik Teknikeri	2	Şoför-Yük Taşıma	2
Et Ve Et Ürünleri	20	Kadayıf İmal Ustası	2	İnşaat Kalfası	2
Hemşire	18	Depo Sorumlusu	2	İdari İşler Müdürü	2
Boyacı-Bina	18	Sevkiyat Görevlisi	2	Kasiyer	2
Büro Memuru (Genel)	16	Lpg Satış Elemanı	1	Satış Elemanı	2
Elektrik Tamircisi	15	Ark Kaynakçısı	1	Diğer Orta Öğretim	2
Kalıp Bağlama Ve Ayar	15	Şantiye Şefi-İnşaat	1	Kuaför	2
Sıvacı (Çimento Alçı)	12	Cankurtaran	1	Ön Muhasebeci	1
Mermer İşçisi	11	Eczacı Kalfası	1	Camcı(Bina)	1
Fırın İşçisi (Tuğla,kiremit	11	Taksi Şoförü	1	Diğer İnşaat	1
Kazmacı-Maden Ve	11	Usta Öğretici	1	Diğer Sıvacılar	1
Güvenlik Görevlisi	10	Malzeme Takip Ve	1	Dershane Müdürü	1
Bulaşıkçı (Stevard)	10	Camcı(Bina)	1	Sekreter	1
Aşçı	9	Banka Gişe Yetkilisi	1	Komi (Garson	1
Fayans, Seramik Ve Karo	9	Müdür Yardımcısı	1	Müzisyen	1
Demir Doğramacı	8	Diğer Üst Düzey	1	Garson (Servis	1
Garson (Servis Elemanı)	7	Diğer Özel Sektör	1	Nezaretçi Ve	1
Büfeci	7	Harita Mühendisi	1	**Genel Toplam:**	534
Kaynakçı (Oksijen Ve	6	İnşaat Bekçisi	1		
Alçı Dekorasyoncu	6	Satış Elemanı	1		
Elektrik Tesisatçısı-Bina	6	Editör-Gazete, Dergi	1		
İnşaat Bakım İşçisi	6	Okul Öncesi	1		
Şoför (Yolcu Taşıma)	5	Diğer İmalat Ve İlgili	1		
Kepçe Operatörü	5	**Genel Toplam:**	1588		
Diğer Madenciler Ve Taş	5				
Ön Muhasebeci	5				
Ebe	5				

Kaynak: İl İPA

SONUÇ

Malatya ilinin nüfusu 2011 yılı ADNKS sonuçlarına göre 757.930 olup, nüfusun %50,1'i erkeklerden, %49,9 'u kadınlardan oluşmaktadır. Çalışabilir yaştaki nüfusun oranı %66,3 olup, 65 yaş ve üzeri nüfusun oranı %8,2'dir.

Malatya daha öncesinden göç veren bir il iken 2010-2011 dönemi itibariyle göç alan bir il haline gelmiştir. Net göç hızına bakıldığında bir önceki dönem olan 2009-2010 yıllarında binde -7,55 olmasına rağmen 2010-2011 döneminde bu oranın binde 4,51 olarak değiştiği anlaşılmaktadır. Göç verdiği nüfus ve göç aldığı nüfus ilginç bir şekilde aynı yaş gruplarına denk gelmektedir. Bu bağlamda Malatya ilinin aldığı ve verdiği göçün en fazla olduğu yaş grubu 20-29 yaş arasıdır.

Malatya kayısı üretimi ile ülkemizde ve dünyada adından söz ettiren bir ildir. "Malatya, Türkiye taze kayısı üretiminde %55, kuru kayısı üretiminde ise %85'lik bir paya sahiptir. Ayrıca, ülkemizdeki toplam 15 milyon civarındaki ağaç sayısının yaklaşık 8 milyonu Malatya'da bulunmaktadır. Bu rakamlar dikkate alındığında Malatya'nın tek başına dünya yaş kayısı üretiminde %11, dünya kuru kayısı üretiminde ise yaklaşık %70'lik bir paya sahip olduğu görülmektedir[20]".

SGK'dan alınan verilere göre sosyal güvenlik kapsamında aktif çalışan kişi sayısı 159.138 olup söz konusu çalışanların 90.666'sı SSK (4/a) kapsamındadır. Yine SGK verilerine göre sosyal güvenlik kapsamındaki aktif çalışanların toplam il nüfusuna oranı %21'dir.

Malatya ilinde hali hazırda iki tane organize sanayi bölgesi bulunmaktadır. Her iki bölgede faaliyet gösteren firma sayısı 211'dir.

Malatya ilinde işgücü piyasası özellikle kayısı üretiminin başladığı yaz aylarında daha dinamik bir hal almakta olup, bir taraftan mevcut işyerlerinin işgücü taleplerinin karşılanması zorlaşır iken, diğer taraftan çevre illerden tarım işçisi olarak göç almaktadır.

Malatya ilinin sosyo-ekonomik yapısı işgücü piyasasını yakından izlemeyi, gerektiğinde önlem alarak sürdürülebilir bir istihdam politikası belirlemeyi zorunlu kılmaktadır.

Etkili ve de verimli bir istihdam politikasının belirlenebilmesi, işgücü piyasası ile ilgili hazırlanmış analiz raporlarının varlığı ile mümkün olmaktadır. Bu bağlamda Malatya ili işgücü piyasası analiz raporu ilin istihdam politikalarının belirlenmesinde, sorunların tespiti ve çözüm odaklı çalışmaların yapılmasında, özellikle il istihdam ve mesleki eğitim kurulunun çalışmalarında faydalanılacak önemli bir kaynak olacaktır.

Genç nüfusun işgücüne katılım oranlarının hesaplanması açısından okuyan öğrencilerin okuldan ayrılma verileri önemli bir göstergedir. İşgücü piyasasındaki ara eleman arzının karşılanabilmesi, İİMEK'lerde piyasa ihtiyaçları doğrultusunda mesleki ve teknik okullarda ilgili bölümlerin açılıp, kapatılması konusunda öneri sunulması eğitim göstergelerinin takibini zorunlu hale getirmiştir. Malatya ilinde 2010-2011 eğitim öğretim yılında toplam 13328 öğrenci mezun olmuştur. Aynı eğitim öğretim yılında orta öğretimden mezun olan öğrenci sayısı 9142 kişidir. 2011-2012 döneminde orta öğretime kayıt yaptıran öğrenci sayısı 12655 kişi olup, ilköğretimden mezun olan öğrencilerin %5'inin orta öğretime kayıt yaptırmadıkları ortaya çıkmıştır.

[20] Bk.: Kayısı Araştırma Raporu,FKA,2010

Malatya ili 2010 yılı il düzeyinde temel işgücü göstergeleri baz alındığında işgücüne katılım oranı açısından büyükten küçüğe doğru sıralandığında Türkiye'de 53. sırada, işsizlik oranı ve istihdam oranı açısından 48. sırada yer almaktadır.

TRB1 bölgesi için geniş yaş gruplarına göre istihdam edilenler irdelendiğinde eğitim durumları bakımından okuma yazma bilmeyen ve lise altı öğrenimi olanların 35-54 yaş grubunda yoğunlaştığı ortaya çıkmaktadır. Lise ve dengi meslek okulu mezunu ve yüksek öğretim mezunu olanlar açısında bakıldığında 25-34 yaş grubunda yoğunlaştıkları görülmektedir. Diğer taraftan 15-19 yaş grubu aralığında istihdam edilenlerin lise altı öğrenim seviyesinde oldukları, 20-24 yaş grubunda ise lise ve dengi meslek okulu mezunu oldukları anlaşılmaktadır. 55 ve daha üst yaş grubunda istihdam edilenlerin ağırlıklı olarak okuma yazma bilmeyenler arasında yer almaktadırlar.

Erkek istihdamında hakim sektör hizmet sektörüdür. Çalışan her 100 erkekten 49'u hizmetler sektöründedir. Tarım sektöründe çalışan erkeklerin %69'u işveren veya kendi hesabına çalışan iken kadınlarda aynı sektörde çalışanların %89,2'si ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadır. Sanayi sektöründe çalışan erkeklerin ve kadınların büyük kısmı ücretli veya yevmiyeli olup oranları erkeklerde %87,2, kadınlarda %75'dir. Aynı şekilde hizmet sektöründe de kadınlar ve erkekler ücretli veya yevmiyeli olarak çalışmaktadırlar. Söz konusu sektörde ücretli veya yevmiyeli olarak çalışan erkeklerin oranı %73,5 iken, kadınların oranı %92,5 olarak istatistiklere yansımaktadır.

Kadın ve erkeklerde işsizlik oranının en fazla olduğu yaş grubu 25-34 yaş grubudur. İkinci sırada 20-24 yaş grubu gelmektedir. Erkeklerde bu oran %37,2 iken kadınlarda erkek işsizlerin oranının biraz üzerinde %37,5 ortaya çıkmaktadır.

2012 yılı içerisinde Malatya Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nce toplam 8142 açık iş alınmıştır. Söz konusu açık işlerin 6125'i özel sektörden, 2116'sı kamu sektöründen alınmış olup, Türkiye geneline bakıldığında toplam açış iş sayısının 991.804 olduğu görülecektir. 2012 yılı içerisinde alınan açık işlere bakacak olur isek, %47,6 ile en fazla beden işçisi (genel) mesleğinde talep alındığı görülecektir. Bu bağlamda her iki işletmeden birisinin vasıfsız işgücüne ihtiyaç duyduğu söylenebilir.

Sektörlere göre açık işlerde ilk sırayı %36,5 ile imalat sektörü almaktadır. Meslek gruplarına göre açık işlere bakıldığında ilk sırada %56,7 ile nitelik gerektirmeyen meslekler grubunun geldiği görülecektir.

2012 yılında İŞKUR'a yapılan başvuruların sayısı 23.422'dir. Başvuranların eğitim düzeyleri araştırıldığında %53,8'inin ilköğretim mezunu belli olmaktadır. Ortaöğretim (lise ve dengi okul) mezunlarının başvuru oranı ise %28,1'dir. 2012 yılında İŞKUR'a yapılan başvuruların en fazla beden işçisi (genel) mesleğinde yapıldığı görülecektir. Söz konusu mesleğin bütün başvurular içerisindeki oranı %35'tir. İkinci sırada beden işçisi (temizlik) gelirken oranı %4,2'dir. Üçüncü olarak ise makineci (dikiş) mesleği %3,1 ile gelmektedir.

Malatya'da İŞKUR tarafından işe yerleştirilenlerde ilk sırada beden işçisi (genel) mesleği gelmektedir. Belirtilen mesleğin diğer işe yerleştirilenlerin mesleklerine oranı %47,7'dir. İkinci sırada beden işçisi (temizlik) %5,9 ile gelir iken, üçüncü sırayı müşteri temsilcisi %5,3'lük oran ile almaktadır.

Eğitim durumlarına göre işe yerleştirmelere bakıldığında işe yerleştirilenlerin %55,8'inin ilköğretim mezunun olduğu, ortaöğretim (lise ve dengi) mezunlarının ise %30,7 ile ikinci sırada yer aldığı ifade edilebilir.

İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin yaş grupları incelendiğinde Malatya'da kayıtlı işsizlerin yaş gruplarının Türkiye'de kayıtlı işsizlerin yaş gruplarına yakın oranlarda bulunduğu görülecektir. Bu bağlamda Malatya'da İŞKUR'a kayıtlı işsizlerde en yüksek yaş grubu %23,7 ile 25-29 yaş grubu iken, Türkiye'de bu oran %22,1'dir. İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin Kuruma kayıtlılık tarihleri baz alınarak bekleme süreleri incelendiğinde Malatya ve Türkiye genelinde 8 ay- 3 yıl arasında yoğunlaştıkları anlaşılmaktadır. Bu halde Malatya'da kayıtlı işsizlerin en fazla 1-2 yıl süre grubunda yer aldıkları söylenebilir. 1-2 yıl arası bekleyen işsizlerin oranı Malatya'da %28,9, Türkiye genelinde %28,7'dir.

İşyerleri ve mevcut istihdama bakıldığında Malatya ilinde işyerlerinin % %28,9'u toptan ve perakende ticaret sektöründe faaliyet gösterdiği, bu sektörü %23,5 ile imalat ve %15,6 ile inşaat sektörleri takip ettiği araştırma sonuçlarından anlaşılmaktadır. Çalışanların büyük çoğunluğu erkektir. Çalışanların içinde kadınların payı %17,2'dir. Kadın çalışanlar daha çok büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek grubunda yer alır iken erkek çalışanlar nitelik gerektirmeyen meslekler grubunda yer almaktadır.

En fazla çalışanın yer aldığı ilk on mesleğe bakıldığında ilk sırayı beden işçisi(genel) almaktadır. Beden işçisinin (genel) toplam çalışanlar arasındaki yüzdesi %15,8'dir. İkinci olarak beden işçisi (temizlik) gelmekte olup yüzdesi 4,9'dur. Müşteri temsilcisi ise 4,4'lük bir oran ile üçüncü sırada yer almaktadır. Erkeklerin toplam çalışan erkekler arasında beden işçisi (genel) mesleğindeki oranı %16,7 iken kadınların oranı %11,4'tür.

Saha çalışmasından elde edilen veriler doğrultusunda Malatya genelinde açık iş oranı yüzde 6,3 olarak hesaplanmıştır. Sektörler itibariyle bakıldığında en yüksek açık iş oranının yüzde 12,8 ile Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme sektöründe olduğu görülmektedir. Ancak Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme sektöründeki açık işlerin toplam açık işler içerisindeki payı yüzde 0,3, Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme sektöründeki çalışanların toplam çalışanlar içerisindeki payının da yüzde 0,1olduğu unutulmamalıdır.

İl genelinde açık işlerin en fazla olduğu ilk beş meslek şu şekilde sıralanmaktadır: Makineci (Dikiş), Beden İşçisi (Genel), Müşteri Temsilcisi, Pazarlamacı (Satış Temsilcisi) ve Şoför-Yük Taşıma'dır. Toplam açık işler içerisinde makineci(dikiş) mesleği %13,1 iken, beden işçisi (genel) %12,6, müşteri temsilcisi mesleğinde ise %8'dir. Pazarlamacı (satış temsilcisi) mesleğinde açık iş %4,3 olup şoför-yük taşıma mesleğinde %2,6'dır. Ankete cevap veren işyerleri içinde en yüksek oranda eleman temininde güçlük çeken sektör imalat sektörü olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu manada imalat sektörünün oranı %36,2'dir. İkinci sırada toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı %32,7 ile gelir iken, üçüncü sektör %14,1 ile inşaat sektörüdür.

Araştırma sonuçları toplam 281 meslekte 3206 tane temininde güçlük çekilen meslek tespit edilmiştir. En fazla temininde güçlük çekilen meslek 409 ile müşteri temsilcisi olurken, 311 ile makineci (dikiş), 291 ile beden işçisi (genel), 154 ile pazarlamacı (satış temsilcisi), 91 ile benden işçisi (inşaat), 69 ile şoför-yük taşıma, 55 ile beden işçisi (temizlik), 48 ile kasiyer, 41 ile hemşire ve 40 kişi ile dikiş makinesi operatörü-kumaş sırasıyla gelen ilk on meslek içerisindedir.

Malatya ilinde anket uygulanan işyerlerinde 2012 yılı içerisinde 10989 kişinin işe alındığı ortaya çıkmıştır. Bu kişilerden 6659'unun 50 ve daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinde işe alındığı görülmektedir. Aynı yıl verilerine göre Malatya ilinde 8232 kişi işten çıkartılmıştır. Bu kişilerden 4822'si 50 ve daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinden ayrılmış olup, 1-9, 10-49 ve 50 ve daha fazla işçi çalıştıran yerler açısından her üç grupta da toptan ve perakende ticaret, imalat ve inşaat sektörleri ön planda yer almaktadır.

Saha çalışmasında anket uygulanan işyerlerine 31 Aralık 2012 itibariyle beklenen istihdam artışı ve azalışı sorulmuştur. Bu kapsamda Malatya ilinde 31 Aralık 2012 tarihine kadar 2895 kişilik bir istihdam artışı beklenmektedir. Sektörlere göre 31 Aralık 2012 itibariyle beklenen istihdam azalışına bakıldığında %50,8 ile en fazla azalış inşaat sektöründe meydana gelecektir. Söz konusu sektörü %17,4 ile imalat ve %14,4 ile toptan ve perakende sektörleri izlemektedir. Mesleklere göre 31 Aralık 2012 itibariyle beklenen istihdam artışı incelendiğinde en fazla artışın beklendiği ilk beş meslek beden işçisi (genel), makineci (dikiş), müşteri temsilcisi, beden işçisi (inşaat) ve güvenlik görevlisi olarak karşımıza çıkmaktadır. Malatya ilinde 31 Aralık 2012 itibariyle istihdam azalışı beklenen meslekler ağırlıklı olarak inşaat sektöründe yer alan mesleklerdir. Buna göre azalış beklenen ilk beş meslek beden işçisi (inşaat), inşaat elemanları kalıpçısı (makineyle), soğuk demirci, beden işçisi (genel) ve duvarcı meslekleridir.

30 Haziran 2013 itibariyle sektörlere göre beklenen istihdam artışının 2778 kişi olduğu analiz sonuçlarından ortaya çıkmıştır. En fazla artış beklentisi %26,7 ile imalat sektöründe beklenirken, toptan ve perakende sektöründe %18,5, inşaat sektöründe ise %17,8'lik bir artış beklentisi bulunmaktadır. Sektörlere göre 30 Haziran 2013 itibariyle beklenen istihdam azalışlarına bakıldığında en fazla istihdam azalışının %27,2 ile imalat sektöründe yaşanacağı anlaşılmaktadır. İnşaat sektöründe %26,2, toptan ve perakende sektöründe ise %15,5'lik bir istihdam azalışı beklenmektedir.

Meslekler açısından gelecek dönem beklentilerine bakıldığında 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle istihdam artışının en fazla olacağı beklenen ilk beş mesleğin sırasıyla güvenlik görevlisi, beden işçisi (genel), beden işçisi (inşaat), makineci (dikiş) ve pazarlamacı (satış temsilcisi) olduğu tespit edilmiştir. Aynı dönem itibariyle Malatya'da istihdam azalışı beklenen ilk beş meslek beden işçisi (genel), beden işçisi (inşaat), elektrikçi (diğer), beden işçisi (temizlik) ve pazarlamacıdır (satış temsilcisi).

Malatya İli İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçlarına göre 2012 yılının Aralık ayı sonu itibarıyla net istihdam artışı beklentisi %3,7 iken bu beklenti 2013 yılı Haziran ayı sonunda 2,7 puan artış göstererek %6,4'e yükselmiştir. 2012 Yılı Aralık ayı sonu itibariyle en fazla net istihdam artış beklentisi olan ilk beş meslek şu şekilde sıralanmaktadır: Makineci(Dikiş), Beden İşçisi (Genel), Müşteri Temsilcisi, Güvenlik Görevlisi ve Pazarlamacı (Satış Temsilcisi). Aynı dönem itibariyle net istihdam azalışı beklenen meslekler ise Soğuk Demirci, Beden İşçisi (İnşaat), Kayısı İşleme ve Paketleme İşçisi, Kasiyer ve Duvarcı. Güvenlik Görevlisi, Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (İnşaat), Makineci (Dikiş), Pazarlamacı (Satış Temsilcisi) meslekleri 2013 Yılı Haziran ayı sonu itibariyle en fazla net istihdam artış beklentisinin olduğu ilk beş meslektir. Elektrikçi (Diğer), Elektrik Tamircisi, Hamal ve Kalite Kontrolcü meslekleri ise 2013 Yılı Haziran ayı sonu itibariyle net istihdam azalış beklentisinin olduğu mesleklerdir.

İŞKUR ilin işgücü piyasası ihtiyaçları doğrultusunda aktif istihdam politikaları izlemektedir. Bu bağlamda ilin ihtiyaçları doğrultusunda meslek edindirme kursları düzenlemekte olup, işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu işgücünü yetiştirmek amacıyla ciddi kaynaklar aktarmaktadır. İlin kısa ve orta vadede ihtiyaç duyacağı mesleklerin araştırma raporunun bulgularıyla tespit edilmiş olması, kamu kaynaklarının kullanımının da verimliliğini artıracaktır.

Araştırma raporu işgücü piyasası ile ilgili çalışmalar yapan ve işgücü piyasası aktörleri arasında yer alan, bu manada İŞKUR'a paydaş olan tüm kurum, kuruluş ve sivil toplum örgütlerinin istifade edebileceği bir kaynak olarak takdim edilmektedir.

KAYNAKÇA

MEB, Örgün Eğitim İstatistikleri

FKA, Kayısı Araştırma Raporu

Hazine Müsteşarlığı, Yeni Yatırım Teşvik Sistemi 1. Yıl Uygulama Sonuçları

İİMEK, Malatya 2011 Yıllık Faaliyet Raporu

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları, İPA

Kalkınma Bakanlığı, SEGE 2011

SGK, İstatistik Yıllıkları

TOBB, Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

TÜİK, ADNKS, Hanehalkı İşgücü Anketleri

EKLER

Ek 1- İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu

MALATYA İLİ İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI
(İŞYERİ BİLGİ FORMU)
Sayın İşyeri Yetkilisi,
Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik işgücü yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçları belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.
Bilgi verme ve gizlilik
Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz. 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunun Madde 21-Gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanununun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.”
Kapsam
Bu araştırma, İlinizdeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm İşyerlerini kapsamaktadır. İlgi formunun, İşyeri sahibi veya ortakları, müdür bulunan İşyerlerinde İnsan Kaynakları, Personel, İşletme veya Muhasebe Müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir.
Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.
Örnek No:
İşyerinin Yasal Ünvanı :
İşyerinin Tabela Ünvanı:
…..
ADRES BİLGİLERİ
…..
Formu Cevaplayan İşyeri Yetkilisinin Bilgileri
…..
BİLGİ İÇİN BAŞVURULABİLECEK ADRES TELEFON VE FAKS NUMARALARI
…..

Bölüm I - İŞYERİ FAALİYETİ

1: İşyerinin ana iktisadi faaliyetini aşağıdaki listeden işaretleyiniz(*)

01		Madencilik ve Taş ocakçılığı
02		İmalat
03		Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
04		Su temini, kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
05		İnşaat
06		Toptan ve perakende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motorsikletlerin onarımı
07		Ulaştırma ve depolama
08		Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
09		Bilgi ve iletişim
10		Finans ve sigorta faaliyetleri
11		Gayrimenkul faaliyetleri
12		Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
13		İdari ve destek hizmet faaliyetleri
14		Eğitim
15		İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
16		Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
17		Diğer hizmet faaliyetleri

(*) Sadece bir faaliyet kolu işaretlenecektir.

Sayfa 1

2: İşyerinin iktisadi faaliyet kodu işyeri listesindeki ile	Aynı		
	Değişmiş		
3: İşyeri mevsimlik çalışıyor mu?	Evet		→ Soru 4'e geçiniz.
	Hayır		→ Soru 4'e geçiniz.

Bölüm II - MEVCUT İSTİHDAM

S4: İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

01	02	03	04
Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü,	Erkek	Kadın	Toplam

Bölüm III -AÇIK İŞLER

S5: İşyerinizde şu an eleman ihtiyacı duyduğunuz meslekleri ve her meslekte ihtiyaç duyulan eleman sayısını belirtiniz?

S5.1: Eleman ihtiyacı duymuyoruz ☐ → Soru 6.1'e geçiniz.

01	02	03	04	05	06
Eleman İhtiyacı Duyulan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Lise altı 2. Genel lise 3. Meslek lisesi 4. Meslek yüksekokulu 5.Lisans 6. Lisans üstü 7. Farketmez	Beceri İhtiyacı (*) 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve Bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (analitik beceri) 4. Mesleğe ilişkin yeterli bilgi 5. Proje tabanlı çalışma 6.Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri 8. Takım çalışması 9-Yabancı dil 10. İletişim ve ifade yeteneği	İhtiyaç duyduğunuz elemanı şu anda hemangi bir yolla arıyor musunuz? 1-EVET 2- HAYIR	Açık işlerinizi hangi yolla arıyorsunuz (*) 1. İŞKUR aracılığıyla 2. Gazete 3. Akraba-Eş Dost 4. İnternet Siteleri 5. Özel İstihdam Büroları
			1 2 3 4 5 6 7 8 9 10		1 2 3 4 5
	☐☐	☐		☐	

BÖLÜM IV. İŞE GİRİŞ-ÇIKIŞLAR

S6.1: 2012 yılı içerisinde işyerinizde eleman alımı yapıldıysa mesleklere göre belirtiniz?

S6.2: 2012 yılı içerisinde işyerinde eleman alımı yapılmadı. ☐ → Soru 7'e geçiniz.

01	02
Eleman Alınan Meslekler	Alınan Eleman Sayısı
	|_|_|

BÖLÜM IV. İŞE GİRİŞ-ÇIKIŞLAR

S7.1: İşyerinizde, 2012 yılı içerisinde eleman çıkma/çıkarılma durumunu mesleklere göre belirtiniz?

S7.2: 2012 yılı içerisinde işyerinde eleman çıkma/çıkarılma durumu olmadı. ☐ → Soru 8'e geçiniz.

01	02
Eleman Çıkan / Çıkarılan Meslekler	Çıkan / Çıkarılan Eleman Sayısı
	|_|_|

BÖLÜM V. 31 ARALIK 2012 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
S.8: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet →	8.3'e geçiniz
S.8.1: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte artış olacağını düşünmüyorum. ☐	→	9.soruya geçiniz
S.8.2: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte artış olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐	→	9.soruya geçiniz

S8.3: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında artış olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle ARTIŞ olacağını düşündüğünüz meslekler	31 Aralık 2012 tarihi itibariyle beklediğiniz sayısal **artışı** belirtiniz.
	|_|_|

01	02	03
S.9: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet →	9.3'e geçiniz
S.9.1: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte azalış olacağını düşünmüyorum. ☐	→	10.soruya geçiniz
S.9.2: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte azalış olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐	→	10.soruya geçiniz

S.9.3: 31 Aralık 2012 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında azalış olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

31 Aralık 2012 tarihi itibariyle AZALIŞ olacağını düşündüğünüz meslekler	31 Aralık 2012 tarihi itibariyle beklediğiniz sayısal **azalışı** belirtiniz.
	|_|_|

BÖLÜM VI. 30 HAZİRAN 2013 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
S.10: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet →	10.3'e geçiniz
S.10.1: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte artış olacağını düşünmüyorum. ☐	→	11.soruya geçiniz
S.10.2: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte artış olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐	→	11.soruya geçiniz
S10.3: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında artış olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
30 Haziran 2013 tarihi itibariyle **ARTIŞ** olacağını düşündüğünüz meslekler	30 Haziran 2013 tarihi itibariyle beklediğiniz sayısal **artışı** belirtiniz.	
	|_|_|	

BÖLÜM VI. 30 HAZİRAN 2013 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

01	02	03
S.11: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet →	11.3'e geçiniz
S.11.1: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte azalış olacağını düşünmüyorum. ☐	→	12.soruya geçiniz
S.11.2: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle herhangi bir meslekte azalış olup olmayacağına dair fikrim bulunmamaktadır. ☐	→	12.soruya geçiniz
S11.3: 30 Haziran 2013 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında azalış olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?		
30 Haziran 2013 tarihi itibariyle **AZALIŞ** olacağını düşündüğünüz meslekler	30 Haziran 2013 tarihi itibariyle beklediğiniz sayısal **azalışı** belirtiniz.	
	|_|_|	

BÖLÜM VII. ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

S12.1: 2012 yılı içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

S12.2: Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ → **Anket Bitmiştir**. TEŞEKKÜRLER.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temimininde güçlük çekilen eleman sayısı	Temininde Güçlük çektiğiniz mesleği şu an karşıladınız mı? **1-EVET** **2- HAYIR** **3-KISMEN**	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni (*) 1. Bu meslekte eleman bulunamaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması				
			1	2	3	4	5
01	02	03	04				
	|_|_|	|_|					

Ek 2- Araştırma Yöntemi

İşgücü Piyasası Araştırmasında amaç, kapsam dahilindeki sektör bazında İl ve Türkiye tahmini vermektir. Örnek hacmi istenilen düzeyde tahmin üretilmesini sağlayacak kriterler dikkate alınarak ve % 25 cevapsızlık oranı ilave edilerek 66 ilde tamsayım 15 ilde örnekleme şeklinde belirlenmiştir. Geri kalan 66 ilde ise 10+işyerlerinde tam sayım uygulanmıştır. Malatya ili de tam sayım uygulanan illerden bir tanesidir.

Amaç: Talep araştırmasının amacı işsizliğin indirgenmesi ve iller bazında sektörlere göre istihdam politikalarının oluşturulması için işverenlerin talep boyutunu tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

Coğrafi kapsam: İlçe ve köyleri de kapsayacak şekilde tüm ildir.

Birim: İldeki 10 ve daha fazla kişi çalışanı olan yerel birim işyerleridir.
Yerel birim coğrafi olarak tanımlanan bir yerdeki mal ve hizmetlere ilişkin faaliyetleri ya da bunların bir kısmını yürüten bir girişim ya da girişimin bir parçasıdır. Yerel birim girişimin; merkez, büro, mağaza, büfe, fabrika, atölye, maden ocağı, şantiye, otel, lokanta, kafe, okul, hastane, depo gibi adresi coğrafi olarak tanımlanabilen bir yerdeki yerleşik olan bölümüdür. Bu yerde ekonomik faaliyet tek bir girişim için bir ya da daha çok kişinin tam gün ya da kısmi olarak çalışmasıyla yürütülür. Girişim merkezinin bulunduğu yer de bir yerel birimdir.

Çerçeve: TÜİK'in 2011 yılı İşyeri Kayıt Sistemi işyerleri listesini oluşturmuştur. Çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için işyeri cevapsızlık formu doldurulmuştur.

Sektörel kapsam: İktisadi faaliyetlerin sınıflamasında Avrupa Birliği Ekonomik Faaliyetler Sınıflaması NACE Rev.2 kullanılmış ve sınıflamada yer alan 21 ana sektörden 17'si kapsama dahil edilmiştir.

B	*Madencilik ve Taş ocakçılığı*
C	*İmalat*
D	*Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı*
E	*Su temini, Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri*
F	*İnşaat*
G	*Toptan ve Perakende Ticaret, Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı*
H	*Ulaştırma ve Depolama*
I	*Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri*
J	*Bilgi ve İletişim*
K	*Finans ve Sigorta Faaliyetleri*
L	*Gayrimenkul Faaliyetleri*
M	*Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler*
N	*İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri*
P	*Eğitim*
Q	*İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri*
R	*Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor*
S	*Diğer Hizmet Faaliyetleri*

Kapsanmayan sektörler

A	*Tarım, Ormancılık, Balıkçılık*
O	*Kamu Yönetimi ve Savunma, Zorunlu Sosyal Güvenlik*
T	*Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri*
U	*Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri*

Meslek sınıflaması: Mesleklerin tespitinde kullanılan sınıflama ISCO 2008'in Türkiye uyarlaması olan Türk Meslekler Sözlüğüdür.

Veri derleme yöntemi: İşgücü Piyasası Talep Araştırması (İPTA) alan uygulaması yüz yüze görüşme yöntemi ile 10 Eylül- 31 Ekim 2012 tarihleri arasında uygulanmıştır.

Cevapsızlık düzeltmesi: Alan uygulaması sırasında alanda kapanan, faaliyeti kapsam dışına çıkan, mükerrer olan ve referans yılında faaliyette bulunmayan birimler kapsam dışında değerlendirilmiş, birimin cevap vermeyi reddetmesi, alanda bulunamaması, el değiştirmesi gibi cevapsızlık durumunun oluşması halinde cevapsızlık düzeltmesi yapılmıştır. Bu yolla değişkenler bazında elde edilen sonuçların cevapsızlık nedeniyle ortaya çıkacak yanlılık etkileri giderilmiştir. Cevapsızlık düzeltmesi aşağıdaki gibi hesaplanmıştır.

R®= cevapsızlık düzeltmesi

R®=seçilmiş uygun birim sayısı (kapsam dışı birimler hariç) / cevaplı birim sayısıdır.

Ek 2a: Tamsayım ve Örnekleme Yapılan İller

Tamsayım Yapılan İllerin Adı	10+ İşyeri Sayısı	Örnekleme Yapılan İllerin Adı	10+ Örneklem İşyeri Sayısı
Balıkesir	1.585	Adana	1.677
Manisa	1.582	Ankara	1.982
Tekirdağ	1.545	Antalya	1.745
Hatay	1.416	Bursa	1.838
Aydın	1.370	Denizli	1.507
Şanlıurfa	1.342	Diyarbakır	1.422
Kahramanmaraş	1.327	Gaziantep	1.472
Eskişehir	1.282	İstanbul	2.132
Sakarya	1.250	İzmir	1.881
Malatya	**1.070**	Kayseri	1.440
Afyonkarahisar	995	Kocaeli	1.737
Elazığ	974	Konya	1.658
Ordu	962	Mersin	1.572
Kütahya	890	Muğla	1.478
Erzurum	856	Trabzon	1.393
Van	850	**Örneklem Toplam**	**24.934**
Zonguldak	832		
Sivas	804	Tokat (Pilot İl)	704
Çorum	802	Samsun (Pilot İl)	1387
Çanakkale	753		
Düzce	736	**Araştırmada Seçilen Toplam işyeri**	**65.723**
Uşak	691		
Giresun	687		
Mardin	677		
Osmaniye	671		
Adıyaman	644		
Batman	641		
Rize	607		
Aksaray	602		
Nevşehir	559		
Edirne	517		
Isparta	505		
Kırklareli	485		
Kastamonu	481		
Yozgat	475		
Amasya	445		
Niğde	423		
Bolu	406		
Karaman	393		
Yalova	386		
Burdur	364		
Şırnak	345		
Bartın	303		
Karabük	299		
Bilecik	291		
Bingöl	281		
Sinop	280		
Erzincan	278		
Kırşehir	260		
Artvin	244		
Kırıkkale	240		
Siirt	233		
Bitlis	216		
Ağrı	213		
Çankırı	212		
Muş	192		
Kars	177		
Iğdır	162		
Gümüşhane	127		
Kilis	119		
Hakkari	117		
Tunceli	93		
Bayburt	77		
Ardahan	57		
Tamsayım Toplamı	**38.698**		

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

***İşgücü Piyasası Analizi*: Belirli** bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır**.**

İşgücü Talep Araştırması: İŞKUR tarafından 10-Eylül-31 Ekim tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

***İşgücü Talep Araştırması Çerçevesi*:** Maliye Bakanlığı kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan **"**Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2011 yılı kayıtlarıdır. Talep araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için **"**işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır.

Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar. Yukarıda belirtilenler şu şekilde özetlenebilir;

Çalışma çağındaki nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

İşgücü: İstihdam edilenler+ İşsizler

Kurumsal olmayan nüfus: Okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, hastahane, hapishane, kışla ya da orduevinde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Genç nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\textbf{İKO} = \frac{\text{İş}g\text{ücü } Arzı\ (\text{İ}stihdam+\text{İş}siz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ \text{Nü}fus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

Eğitim seviyelerine göre işgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

İstihdam edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İş başında olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş başında olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

İstihdam Oranı = $\frac{Toplam\ istihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus}$ x 100

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İşteki durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

İktisadi faaliyetlere göre istihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, ormancılık ve balıkçılık
B	Madencilik ve Taş ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, gaz, Buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı
E	Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı
H	Ulaştırma ve depolama
I	Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri
J	Bilgi ve iletişim
K	Finans ve sigorta faaliyetleri
L	Gayrimenkul faaliyetleri
M	Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetleri
N	İdari ve destek hizmet faaliyetleri
O	Kamu yönetimi ve savunma
P	Eğitim
Q	İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri
R	Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor
S	Diğer hizmet faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış
U	Uluslar arası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

Mesleklere göre istihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) İSCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. İSCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Kayıt dışı istihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt dışı istihdam oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

Kayıt dışı istihdam Oranı = $\frac{Kayıtdışı\ istihdam}{Toplam\ istihdam}$ x 100

Eksik istihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

Zamana bağlı eksik istihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Yetersiz istihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son üç ay içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, üç ay içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşsizlik Oranı = $\frac{İşsiz}{İşgücü\ arzı\ (istihdam+işiz)}$ x 100

Genç işsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç işsizlik oranı : Genç işsizliğini ayrıntılı olarak tanımlayabilmek için dört ölçüt önemlidir.

- 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.
- İçinde genç işsizlerin oranını gösteren genç işsizlik oranı
- Yetişkin işsizlik oranı içinde genç işsizlik oranının yüzdesi
- Genç işsizlik indeksi olarak tanımlan toplam işsizlik içinde gençlerin oranı
- Genç nüfus içinde genç işsizlerin oranı

Uzun süreli işsizlik: Kısa süreli işsizlik; işsizlik ödenekleri, daha önce yapılan tasarruflar veya aile üyelerinin desteği ile yönetilebilir. İşsizliği süresi uzadıkça ekonomik yıkıma yol açar. Bir yıldan fazla süreli işsizlik olarak tanımlanan uzun süreli işsizliğin değerlendirilmesinde iki ölçüt önemlidir.

- Toplam işgücü içinde uzun süreli işsizlerin oranı
- Uzun dönemli işsizlik indeksi olarak tanımlanan bir yıldan fazla süredir işsiz olanların toplam işsizlik içindeki oranı

İşgücüne dahil olmayan (İnaktif) nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını

açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler, çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır.

İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş aramayıp çalışmaya hazır olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş bulma ümidi olmayanlar: Daha önce ii aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. *Eğitim/Öğretime devam ediyor:* Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus Oranı = $\frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus-(İstihdam+İşsiz)}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ Nüfus}$ x 100

Eğitim durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana grupla aşağıdadır

1. Okuma yazma bilmeyen
2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen
3. İlkokul
4. İlköğretim
5. Ortaokul veya mesleki ortaokul
6. Genel Lise
7. Mesleki veya teknik lise
8. Yüksek öğretim

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır (İŞKUR)

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı işgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Aktif kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 2 yıl sure ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Talep araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

İşe Yerleştirme: İş arayanların kurumca işe yerleştirilmesidir.

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. *Beceri*, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. Beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Temininde güçlük çekilen meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş bağımlılık oranı: 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

Yaş Bağımlılık Oranı = $\frac{(0-14 \text{ yaş nüfus} + 65 \text{ yaş nüfus})}{15-64 \text{ yaş nüfus}}$ x 100

Bölgesel Gayri Safi Katma Değer (GSKD): Bir bölgede yerleşik ekonomik birimlerin belli bir dönemde bu bölgedeki ekonomik faaliyetleri sonucunda ürettikleri mal ve hizmetlerin (çıktı) değerinden, bu üretimde bulunabilmek için kullandıkları mal ve hizmetler (ara tüketim) değerinin çıkarılması sonucu elde edilen değerdir.

Kişi Başı Bölgesel Gayri Safi Katma Değer: Cari fiyatlarla bölgesel gayri safi katma değerin yıl ortası bölge nüfus tahminine bölünmesi ile TL cinsinden kişi başı bölgesel gayri safi katma değer elde edilir. Hesaplanan bu değerin ithalat ağırlıklı ortalama dolar kuruna bölünmesi ile, dolar değeriyle kişi başı bölgesel gayri safi katma değere ulaşılmaktadır.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için

belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Yerel birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

EK 4- SEGE ve NKA Listesi

Ek 4a SEGE Listesi

İl Kodu	İller	SEGE 2011 Sırası	İl Kodu	İller	SEGE 2011 Sırası
TR100	İstanbul	1	TRB11	**Malatya**	**42**
TR510	Ankara	2	TR332	Afyon	43
TR310	İzmir	3	TR905	Artvin	44
TR421	Kocaeli	4	TRA12	Erzincan	45
TR611	Antalya	5	TR631	Hatay	46
TR411	Bursa	6	TR821	Kastamonu	47
TR412	Eskişehir	7	TR813	Bartın	48
TR323	Muğla	8	TR722	Sivas	49
TR211	Tekirdağ	9	TR833	Çorum	50
TR322	Denizli	10	TR823	Sinop	51
TR424	Bolu	11	TR903	Giresun	52
TR212	Edirne	12	TR633	Osmaniye	53
TR425	Yalova	13	TR822	Çankırı	54
TR222	Çanakkale	14	TR712	Aksaray	55
TR213	Kırklareli	15	TR713	Niğde	56
TR621	Adana	16	TR832	Tokat	57
TR721	Kayseri	17	TRB14	Tunceli	58
TR422	Sakarya	18	TRA11	Erzurum	59
TR321	Aydın	19	TR632	Kahramanmaraş	60
TR521	Konya	20	TR902	Ordu	61
TR612	Isparta	21	TR906	Gümüşhane	62
TR221	Balıkesir	22	TRC13	Kilis	63
TR331	Manisa	23	TRA13	Bayburt	64
TR622	Mersin	24	TR723	Yozgat	65
TR334	Uşak	25	TRC12	Adıyaman	66
TR613	Burdur	26	TRC22	Diyarbakır	67
TR413	Bilecik	27	TRA22	Kars	68
TR812	Karabük	28	TRA23	Iğdır	69
TR811	Zonguldak	29	TRC32	Batman	70
TRC11	Gaziantep	30	TRA24	Ardahan	71
TR901	Trabzon	31	TRB13	Bingöl	72
TR522	Karaman	32	TRC21	Şanlıurfa	73
TR831	Samsun	33	TRC31	Mardin	74
TR904	Rize	34	TRB21	Van	75
TR423	Düzce	35	TRB23	Bitlis	76
TR714	Nevşehir	36	TRC34	Siirt	77
TR834	Amasya	37	TRC33	Şırnak	78
TR333	Kütahya	38	TRA21	Ağrı	79
TRB12	Elazığ	39	TRB24	Hakkari	80
TR715	Kırşehir	40	TRB22	Muş	81
TR711	Kırıkkale	41			

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

Ek 4b Nüfus ve Konut Araştırması Kapsamında İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri*

İl	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücünde olmayan nüfus	İşgücüne katılım oranı (%)	İstihdam oranı (%)	İşsizlik oranı (%)
Toplam	**55 639**	**26 420**	**24 320**	**2 100**	**29 219**	**47,5**	**43,7**	**7,9**
Adana	1 536	671	595	77	864	43,7	38,7	11,4
Adıyaman	408	211	187	23	197	51,7	46	11,1
Afyonkarahisar	530	250	237	13	281	47,1	44,7	5,1
Ağrı	333	163	151	12	170	49	45,5	7,2
Amasya	255	124	116	7	131	48,5	45,6	6
Ankara	3 794	1 691	1 570	121	2 103	44,6	41,4	7,1
Antalya	1 559	835	790	45	723	53,6	50,7	5,4
Artvin	134	78	73	5	56	58,3	54,7	6
Aydın	794	391	359	33	403	49,2	45,1	8,3
Balıkesir	942	459	426	33	483	48,7	45,2	7,2
Bilecik	163	76	72	4	87	46,7	44,2	5,3
Bingöl	182	86	78	8	95	47,5	43,1	9,3
Bitlis	208	103	91	11	106	49,2	43,7	11,1
Bolu	223	105	99	6	118	47,1	44,4	5,7
Burdur	201	103	97	6	98	51,3	48,2	5,9
Bursa	2 045	985	916	69	1 060	48,2	44,8	7
Çanakkale	408	204	195	8	204	49,9	47,8	4,2
Çankırı	140	69	65	3	71	49	46,6	5
Çorum	415	193	183	10	221	46,6	44,1	5,3
Denizli	733	384	360	23	350	52,3	49,1	6,1
Diyarbakır	995	402	347	55	592	40,4	34,9	13,8
Edirne	335	188	177	11	147	56,2	52,9	5,9
Elazığ	418	178	159	19	241	42,5	38	10,6
Erzincan	167	79	74	5	88	47,4	44,4	6,4
Erzurum	549	259	242	17	290	47,2	44,1	6,6
Eskişehir	634	265	247	18	369	41,8	39	6,6
Gaziantep	1 134	497	460	38	637	43,9	40,5	7,6
Giresun	336	166	153	14	169	49,6	45,4	8,3
Gümüşhane	100	45	41	4	55	45	41,2	8,5
Hakkari	174	72	62	9	102	41,2	35,8	13
Hatay	1 035	474	423	51	560	45,8	40,9	10,8
Isparta	327	163	152	12	164	50	46,4	7,1
Mersin	1 241	570	517	54	671	46	41,6	9,4
İstanbul	10 368	4 983	4 565	418	5 384	48,1	44	8,4
İzmir	3 173	1 477	1 330	147	1 696	46,6	41,9	9,9
Kars	211	108	102	6	102	51,4	48,3	6
Kastamonu	292	161	156	6	131	55,2	53,3	3,5
Kayseri	917	396	368	28	522	43,1	40,1	7
Kırklareli	284	153	140	13	131	54	49,4	8,4

İl	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücünde olmayan nüfus	İşgücüne katılım oranı	İstihdam oranı	İşsizlik oranı
						(%)	(%)	(%)
Kırşehir	173	80	75	6	93	46,5	43,1	7,3
Kocaeli	1 208	555	502	53	653	45,9	41,5	9,5
Konya	1 493	683	649	33	811	45,7	43,5	4,9
Kütahya	453	207	195	12	246	45,6	43	5,9
Malatya	556	251	230	21	305	45,2	41,4	8,4
Manisa	1 048	546	520	26	502	52,1	49,6	4,8
Kahramanmaraş	726	335	307	28	391	46,1	42,2	8,4
Mardin	471	198	177	20	274	41,9	37,6	10,3
Muğla	669	365	343	22	303	54,6	51,3	6,1
Muş	248	125	115	10	123	50,3	46,3	8,1
Nevşehir	215	115	110	5	100	53,4	51,1	4,3
Niğde	244	129	122	7	115	52,9	49,8	5,8
Ordu	551	299	282	16	252	54,2	51,3	5,4
Rize	253	120	108	13	132	47,6	42,6	10,5
Sakarya	678	309	281	27	370	45,5	41,5	8,8
Samsun	960	472	434	38	488	49,2	45,2	8
Siirt	185	79	73	7	106	42,9	39,2	8,6
Sinop	164	81	77	4	83	49,6	47,1	4,9
Sivas	474	209	194	15	265	44,1	40,9	7,4
Tekirdağ	647	341	317	24	306	52,7	49	6,9
Tokat	453	218	207	11	235	48,1	45,6	5,2
Trabzon	592	305	281	24	288	51,4	47,4	7,8
Tunceli	72	40	35	5	32	55,1	48,2	12,5
Şanlıurfa	988	447	400	46	542	45,2	40,5	10,4
Uşak	269	144	132	12	125	53,6	49,1	8,4
Van	638	276	249	27	362	43,2	39	9,8
Yozgat	347	171	159	12	176	49,4	45,9	7
Zonguldak	488	238	220	17	251	48,7	45,1	7,3
Aksaray	273	147	139	8	126	53,8	51	5,3
Bayburt	58	33	32	2	25	57,4	54,5	4,9
Karaman	176	88	81	6	88	49,9	46,4	7,1
Kırıkkale	216	84	75	9	132	38,8	34,8	10,3
Batman	314	128	112	16	186	40,8	35,7	12,6
Şırnak	260	109	93	17	150	42,1	35,7	15,3
Bartın	150	74	69	5	77	49	45,7	6,9
Ardahan	80	50	47	3	31	61,7	58,2	5,7
Iğdır	125	71	66	5	54	56,8	52,6	7,3
Yalova	163	76	69	8	87	46,8	42	10,2
Karabük	178	73	67	6	105	40,9	37,4	8,6
Kilis	85	43	41	2	42	50,7	47,9	5,5
Osmaniye	343	148	132	16	194	43,3	38,6	10,9
Düzce	262	141	130	11	121	53,6	49,4	7,8

*Kaynak:TÜİK *(2 Ekim 2011 itibariyle)*

TÜRKİYE İŞ KURUMU
MALATYA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
Adres: Ankara Asfaltı No:57
Tel:(422) 2120965
www.iskur.gov.tr